

A photograph of a woman with long, wavy blonde hair and a young child with short blonde hair. They are both looking down at a large, open document or book. The woman is smiling and looking at the child, who is looking at the document. The background is a warm, wooden interior.

VUOSI- KERTOMUS 2020

KESKISUOMALAINEN OYJ

SUOMEN JOHTAVA

maakunta- ja paikallismedia

2020

Tietoja osakkeen- omistajille

YHTIÖKOKOUS

Keskisuomalainen Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään perjantaina 30.4.2021 klo 11.00 Keskisuomalainen Oyj:n pääkonttorissa, Aholaidantie 3, Jyväskylä väliaikaisen lain (677/2020) mukaisin poikkeuksellisin kokousmenettelyin. Ajantasaista tietoa Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta on saatavilla yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

OSINGONMAKSU

Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on vuosikertomuksen julkaisun ajankohtana 4 666 599 kpl ja A-sarjan osakkeita 5 375 869 kpl eli yhteensä 10 042 468 kappaletta.

Hallitus esittää yhtiön varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 1,00 euroa osakkeelle kahdessa 0,50 euron erässä. Osingon ensimmäisen erän täsmäytyspäivä on 4.5.2021 ja maksupäivä 11.5.2021, toisen erän täsmäytyspäivä 22.10.2021 ja maksupäivä 29.10.2021, mikäli hallituksen ehdotus hyväksytään.

OSAKEREKISTERI

Yhtiön osaketietoja pitää Euroclear Finland Oy, p. 020 770 6000, faksi 020 770 6658. Osaketietoja koskevia asioita hoitaa Keskisuomalainen Oyj:ssä taloushallinto, Aholaidantie 3, 40100 Jyväskylä. Yhteystieto: Tiina Happonen, talouspäälikkö, Keskisuomalainen Oyj, p. 050 3720 663.

TALOUDELLINEN INFORMAATIO

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätöstiedote vuodelta 2020 on julkaistu 24.2.2021. Keskisuomalainen Oyj:n puolivuositiedote vuodelta 2021 julkaistaan 24.8.2021.

SIJOITTAJA- INFORMAATIO

Sijoittajainformaatioon liittyvissä asioissa yhteyshenkilönä toimii Keskisuomalainen Oyj:ssä Tiina Happonen, talouspäälikkö, p. 050 3720 663.

Sähköinen vuosikertomus vuodelta 2020 on julkaistu yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com. Painetun vuosikertomuksen voi tilata yhtiöltä: tiina.happonen@keskisuomalainen.fi

Toimitusjohtajan katsaus.....	6
Mediatalo Keski-suomalainen lyhyesti	10
Konsernin vuosi tarinoina.....	20
Konsernin vuosi lukuina: Hallituksen toimintakertomus	68
KONSERNITILINPÄÄTÖS, IFRS	
Konsernin laaja tuloslaskelma	74
Konsernitase	75
Konsernin rahavirtalaskelma, suora	76
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista.....	77
KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	
1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	78
2. Segmentti-informaatio	84
3. Hankitut liiketoiminnot	86
4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto.....	88
5. Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä	89
6. Liiketoiminnan muut tuotot	89
7. Liiketoiminnan muut kulut	89
8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	89
9. Tutkimus- ja kehityksenot	90
10. Rahoitustuotot	90
11. Rahoituskulut.....	90
12. Tuloverot	91
13. Osakekohtainen tulos	91
14. Aineettomat hyödykkeet	92
15. Arvon alentumiset	93
16. Sijoituskiinteistöt	95
17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	95
18. Käyttöoikeusomaisuuserät	96
19. Osuudet osakkuusyrityksissä	97
20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	99
21. Pitkäaikaiset saamiset	99
22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat	100
23. Vaihto-omaisuus	101
24. Myyntisaamiset ja muut saamiset	101
25. Muut rahoitusvarat	101
26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot	102
27. Eläkevelvoitteet	102
28. Varaukset	105
29. Korolliset velat	105
30. Ostovelat ja muut velat	106
31. Rahoitusriskien hallinta	107
32. Muut vuokrasopimukset	109
33. Vakuudet ja vastuusitoumukset	109
34. Lähipiiritapahtumat	109
35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat	112
Osakkeenomistuksen jakauma ja tiedot osakkeenomistajista	112
Konsernin tunnusluvut	114
Tunnuslukujen laskentakaavat	115
EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS, FAS	
Emoyhtiön Tuloslaskelma	116
Emoyhtiön Tase	117
Emoyhtiön Rahoituslaskelma, suora	118
Emoyhtiön liitetiedot	119
Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitus	127
Tilintarkastuskertomus	127
Konsernin johtoryhmä ja hallitus	136
Organisaatiokaavio	148
A-osakkeen kurssikehitys	149
Historia	150

KORONAN KOURISSA

Koronaviruspandemia pysäytti tylästi Keski-suomalainen Oyj:n viime vuosien vahvan liikevaihdon kasvun. Ilman pandemiaa yhtiö olisi jatkanut myös viime vuonna kasvu-uraansa. Liikevaihtomme 206,8 miljoonaa euroa oli koronasta huolimatta yhtiön historian toiseksi korkein. Liikevaihto las-ki edelliseen vuoteen verrattuna 10,5 prosenttia. Vuonna 2020 konsolidoimme Kaakon Viestinnän konserniimme koko vuoden osalta. Vuonna 2019 Kaakon Viestinnän liiketoiminta oli luvuissamme yrityskaupan toteututtua huhtikuusta lukien.

Koronan vaikutukset ulottuivat koko konserniimme hyvin kattavasti. Ensimmäinen ja keskeisin tehtävämme oli turvata työntekijöidemme terveys sekä sen varmistaminen, että kykenimme palvelemaan asiakkaitamme kaikissa tilanteissa parhaal-

la mahdollisella tavalla. Molemmissa tavoitteissa onnistuimme hyvin. Yhtiössä oli vuoden varrel-la ainoastaan yksittäisiä tautitapauksia, ja kattavilla suojaustoimilla sekä laajalla etätyön käytöllä kykenimme turvaamaan operatiivisen työn jatkumisen kaikilta osin.

Koronaviruspandemian seurauksena yhtiön ensimmäinen puolivuotiskausi oli tuloksellisesti erittäin haasteellinen. Vaikeassakin tilanteessa pystyimme voitolliseen tulokseen ja pitämään käyttökattamme ja kassavirtamme kohtuullisella tasolla. Kykenimme hallituksen ja johdon saumatomalla yhteistyöllä sekä henkilöstön vastuullisella asenteella reagoimaan nopeasti heikentyneeseen yleiseen taloustilanteeseen. Laadimme jo maaliskuun aikana sopeuttamisohjelman, joka sisälsi kat-

OLEMME VIENEET
YHTIÖN KASVUSTRATEGIAA

eteenpäin.

tavasti erilaisia tehostamistoimia. Niiden ansioista saimme tuloksemme tyydyttävälle tasolle. Vuoden jälkimmäinen puolivuotiskausi oli tuloksellisesti jopa edellisvuotta parempi, kiitos sopeuttamisen. Yhtiön koko vuoden tulos muodostui erinomaisesti loppuvuonna 2020 tapahtuneen osakekaupan ansiosta.

Osakkuusyhtiömme Arena Partners myi Alma Medialle 35 prosentin osuutensa Alma Mediapartners -yhtiöstä 53 miljoonalla eurolla. Jälkimmäisen puolivuotiskauden hyvän operatiivisen toiminnan ja syntyneen myyntivoiton seurauksena vuoden 2020 tulos muodostui erittäin hyväksi. Huolimatta painoihin liittyneestä alaskirjauksesta tilikauden tulos ja tulos per osake olivat ennätyksellisellä tasolla. Hyvä tulos mahdollistaa myös osakasmyönteisen osingonjaon. Osinko 1,00 euroa osakkeelta on hieman alle puolet vuoden osakekohtaisesta tuloksesta. Osingonmaksussa huomioidaan poikkeuksellinen vuosi ja sen seurauksena hieman poiketaan osinkopolitiikastamme. Keskisuomalainen Oyj on kertonut maksavansa vähintään puolet tuloksestaan osinkoina, ja tähän politiikkaan yhtiön hallitus ja johto ovat lähtökohtaisesti sitoutuneet.

Hyvällä tasolla säilyneen tuloksen ansiosta kykenimme viemään läpi myös konsernin kasvustrategiaa. Konserni käynnisti suunnitelmien mukaisesti radiotoimintaa niin Jyväskylässä kuin Kuopiossakin. Molempien radioasemien Radio Keskisuomalaisen ja Savon Aaltojen avaukset onnistuivat erinomaisesti ja radiot löysivät nopeasti omat paikkansa sekä asiakkaiden parissa että konsernin tuotevalikoimassa. Myös konsernin digitaalisen liiketoiminnan kasvattamista pystyttiin viemään läpi suunnitelmien mukaan. Konsernin sisältötuotteiden digitaaliset palvelut laajenivat ja päivittyivät. Hyvänä esimerkkinä voidaan nostaa esiin tytäryhtiömme Neonmedian solmima yhteistyösopimus HSL:n bussien matkustajatilojen diginäyttöjen asentamisesta ja ylläpidosta. Näyttöjen seurauksena Keskisuomalainen-konserni sai mediatuoteportfolioonsa ainutlaatuisen mediatuotteen, jonka tavoitavuus pääkaupunkiseudulla on täysin poikkeuksellinen. Sen vetovoimaisuus näkyi myös todella vahvana kysyntänä heti tuotteen

lanseerauksen yhteydessä. Kunnallisvaaleihin kohdennettu mainonta diginäytöissä myytiin välittömästi loppuun esittelynsä jälkeen.

Konsernimme lehtiperhe kasvoi myös uusilla lehtibrändeillä. Ostimme pääkaupunkiseudulla useita lehtiä julkaisevan Karprintin paikallis- ja kaupunkilehtiliiketoiminnan sekä Hämeessä julkaistavan Keski-Häme -lehden. Ostot ovat luonteva jatko yhtiön kasvustrategialle, jossa rakennamme valtakunnallisesti kattavaa verkostoa niin sisältötuotteiden kuin mediatuotteidenkin osalta. Keskisuomalainen-konserni hakee järjestelmällisesti kasvua fokuksitoitujen sisältöihin ja mainostuotteisiin.

Vuonna 2019 ostetun Suomen Suoramainonnan tuloksentekokykyyn koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi. Yhtiö on Suomen johtavia suoramainonnan jakelijoita, ja koronaviruspandemian seurauksena tapahtunut mainonnan volyymin dramaattinen lasku vaikutti välittömästi yhtiön tulokseen. Samankaltaiset vaikutukset ovat kohdistuneet myös konsernin julkaisemiin kaupunkilehtiin, joiden tulot muodostuvat pelkästään ilmoitustuotoista. Sisältötuotteidemme kysyntä on kaikissa tuoteryhmissä pysynyt vahvalla tasolla ja monet niistä ovat kasvattaneet sekä lukija- että tilaajamääriään.

Keskisuomalainen Oyj keskittyy voimakkaasti elinvoimaisuutensa ylläpitämiseen hakemalla kasvua, tehostamalla toimintaansa sekä rakentamalla uusia, lähinnä digitaalisia tuotteita. Konsernin tase ja tuloksentekokyky ovat vahvoja ja mahdollistavat sekä liiketoiminnan kehittämisen että omistaja-arvosta huolehtimisen.

Haluan kiittää konsernin henkilöstöä sitoutuneisuudesta vaikeana vuonna. Haluan erityisesti kiittää yhtiön hallitusta ja konsernin johtoa veynymisestä tiukoissa paikoissa. Jatkamme kohti tulevaisuutta luottavaisina omaan tekemiseemme.

VESA-PEKKA KANGASKORPI

toimitusjohtaja

LEHTI
SEPÄT

SSM
SUOMEN SUORAMAINONTA

IRO
Research & Consulting

kamua

omnipress

Tietoykkönen

neon|media

ESA DIGITAL

JAKELUSEPÄT

Mediasepät

PAINOTALO
PLUS
DIGITAL

JYVÄSKYLÄN shaker TALLINNA 24.ee MATTI JA LIISA HELSINGIN
UUTISET
PÄIJÄT-HÄME aromi TAMPERELAINEN LOPEN LEHTI
SEINÄJOEN SANOMAT Heinäveden Lehti VIikko SAVO Wiita-Sanomat
ITÄ-HÄME Miilu IISALMEN SANOMAT MikkelinKaupunkilehti
Pielavesi Keitele PIEKSÄMÄENLEHTI PYHTÄÄNLEHTI WARKAUDEN LEHTI
KEITELE PYTTISBLADET ViitasaarenSeutu
JUVAN LEHTI KALLIO-LEHTI
NURMIJÄRVEN UUTiset LÄNSIVÄYLÄ UUTIS-JOUSA Hankasalmen
Sanomat
AAMUPOSTI KESKISUOMALAINEN KESKI-HÄME ITÄ-SAVO
LÄNSI-UUSIMAA SAVON SANOMAT SAMPO Seutu4
Pikkukaupunkilainen KESKI-UUSIMAA 5 VIISPIIKKINEN
ETELÄ-SUOMEN SANOMAT Kangasniemen Kunnallislehti VIH DIN UUTISET SISÄ-SAVO
SAARIJÄRVELÄINEN Koillis-Savo Soisalon LUOTEIS-UUSIMAA
Töllötin UUSIMAA AAMUPOSTI PURUVESI KESKI-VIIKKO LÄNSI-SAIMAAN
SANOMAT
ALUELEHTI NASTOLA-LEHTI Turkulainen evento
MÄNTSÄLÄN UUTiset SIPOON SANOMAT savon aallot KESKI-UUSIMAA Joutseno
102.0
KARKKILAN TIENOO LANSI-SAVO RÖÖPERIN LEHTI UUSI LAHTI
LAUKAA-KONNEVESI LOVIISAN SANOMAT JOROISTEN LEHTI Pitäjäläinen
Luumäen Lehti MUNKIN SEUTU Keskilaakso Uutisvuoksi
ETELÄ-SAIMAA Pitäjänuutiset KOUVOLAN SANOMAT Kymen Sanomat
Sisä-Suomen Lehti KAAKONKULMA VANTAAN SANOMAT HOLLOLAN SANOMAT

Liiketoiminnot

LEHTI- JA DIGIMEDIAT

DIGIRATKAISUT

RADIO

PAINOPALVELUT

JAKELUPALVELUT

TUTKIMUSPALVELUT

MARKKINOINTIVIESTINTÄ

KONSERNIN LEHTIMEDIOIDEN VAIKUTUSALUEET

NEWSPAPERS AND DIGITAL MEDIAS

DIGITAL SERVICES

RADIO

PRINT SERVICES

DISTRIBUTION SERVICES

RESEARCH SERVICES

MARKETING COMMUNICATIONS

APPROXIMATELY 90
NEWSPAPERS AND
DIGITAL MEDIAS

THE GROUP'S NET
SALES TOTALLED EUR
206.8 MILLION

ALMOST 6 000
EMPLOYEES

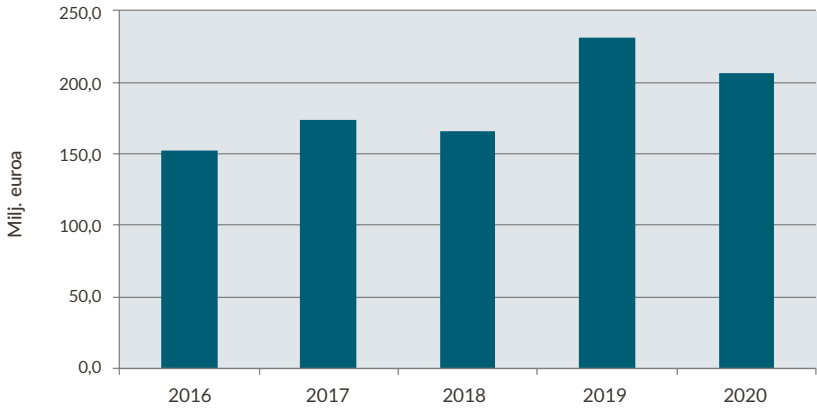
Over a century of experience

Mediatalo Keski-suomalainen has nearly 90 top Finnish media brands, such as Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Etelä-Suomen Sanomat, Aamuposti, Keski-Uusimaa, Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Vantaan Sanomat, Tamperelainen, Turkulainen, Länsi-Savo, Itä-Savo, Etelä-Saimaa and Kouvola Sanomat.

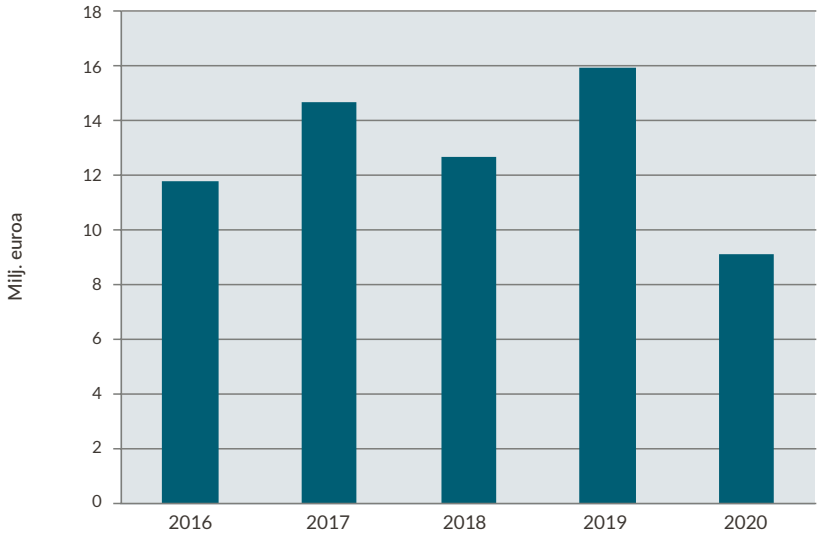
In addition to publishing, Mediatalo Keski-suomalainen has five printing plants and provides distribution, marketing and communication services and research services.

Konsernin tunnusluvut

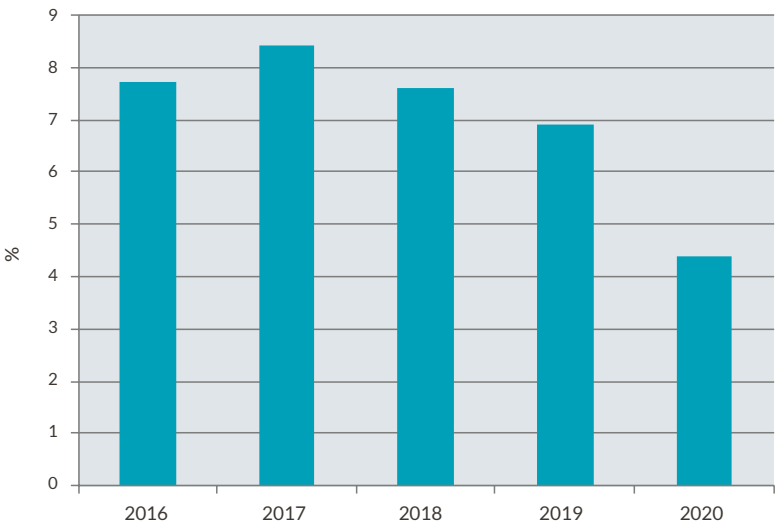
■ LIIKEVAIHTO

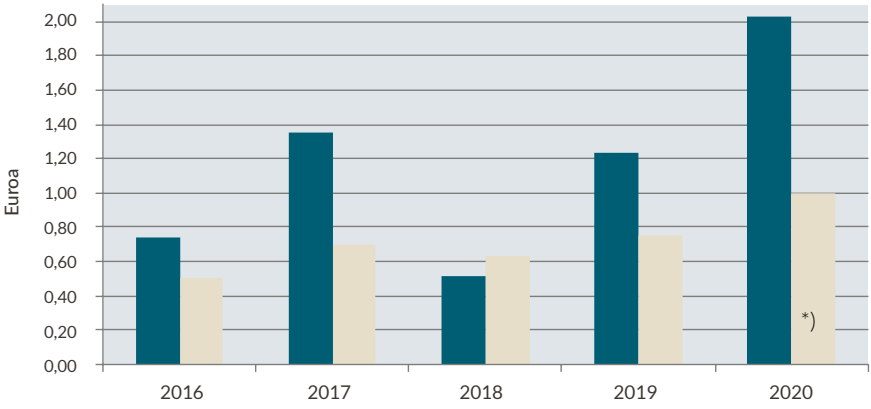
■ OPERATIIVINEN VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO

■ OPERATIIVINEN VERTAILUKELPOINEN LIIKEVOITTO %

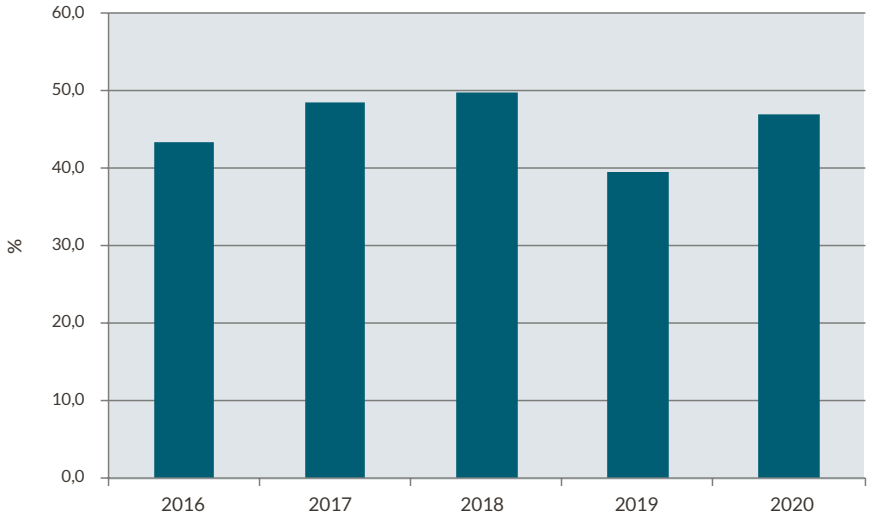

■ TULOS/OSAKE ■ OSINKO/OSAKE

*) hallituksen esitys yhtiökokoukselle

■ OMAVARAISUUSASTE

	2020	2019	2018	2017	2016
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	206,8	231,1	166,1	174,1	152,0
Liikevoitto, Me	4,9	14,1	7,3	14,4	11,3
• % liikevaihdosta	2,4	6,1	4,4	8,3	7,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	9,1	15,9	12,7	14,7	11,8
• % liikevaihdosta	4,4	6,9	7,6	8,4	7,7
Käyttökate, Me	22,1	28,1	20,0	23,5	19,4
• % liikevaihdosta	10,7	12,2	12,0	13,5	12,8
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	23,2	29,9	20,9	23,7	19,9
• % liikevaihdosta	11,2	12,9	12,6	13,6	13,0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	22,0	16,4	7,8	17,5	10,0
• % liikevaihdosta	10,7	7,1	4,7	10,1	6,6
Tilikauden voitto	20,1	13,3	5,4	14,5	7,9
• % liikevaihdosta	9,7	5,8	3,2	8,3	5,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	23,6	16,9	6,6	18,6	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,9	12,5	6,4	13,3	8,7
Omavaraisuusaste, %	46,9	39,4	49,6	48,4	43,3
Bruttoinvestoinnit, Me	7,3	11,8	7,9	3,5	14,7
• % liikevaihdosta	3,6	7,1	4,7	2,0	9,7
Taseen loppusumma, Me	211,6	216,8	170,9	181,9	178,6
Henkilöstö keskimäärin *)	1640	1775	1330	1377	1185
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	2,03	1,23	0,51	1,35	0,74
Oma pääoma/osake, eur	9,19	7,26	7,38	7,65	6,74
Osakekohtainen osinko, eur	**) 1,00	0,75	0,63	0,70	0,50
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	49,4	60,9	122,7	52,0	67,8
Efektiivinen osinkotuotto, %	9,2	6,6	7,2	7,2	6,6
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	5,4	9,2	17,1	7,2	10,3
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	9,50	8,72	8,74	7,66	7,06
• ylin, eur	13,30	13,10	14,30	10,28	8,35
• keskimurssi, eur	10,62	10,06	10,59	9,30	7,70
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	58,6	65,5	50,4	55,1	43,3
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	109,8	121,0	94,0	103,6	81,5
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
Osakkeiden lukumäärä	627 085	886 805	416 637	391 192	443 676
% A-sarjan osakkeista	11,7	15,3	7,3	6,9	7,8
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 1 000 kpl	10,073	10,707	10,711	10,711	10,714
Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.					
*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3574.					
**) hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.					

OPERATIIVINEN
VERTAILUKELPOINEN
LIIKEVOITTO

9,1 ME

LIIKEVAIHTO

206,8 ME

KAUPPAKESKUS SEPPÄ

— KAIKKEA MUUTA KUIN VAIN SHOPPAILUPAIKKA

Kauppakeskus Seppä on alueensa markkinajohtaja, koko perheen shoppailupaikka, jonne ihmiset tulevat myös viihtymään ja viettämään aikaa. Siksi kauppakeskus ja sen liikkeet panostavat myös tapahtumiin ja uudenlaisiin palveluihin.

Vielä ennen koronapandemiaa Kauppakeskus Seppä oli tapahtumarikas keskus, jonka kahviloihin, ravintoloihin ja tapahtumiin tultiin mielellään viettämään aikaa. Koronan aikana kävijävirrat ovat hieman laskeneet ja lähes kaikki tapahtumat on jouduttu perumaan, mutta normaali arki palaa varmasti sen jälkeen, kun korona on saatu hallintaan, arvioi kauppakeskusjohtaja **Mikko Seppälä**.

– Ihmisten tarve esimerkiksi hyvälle kohtaamispaikalle, kuten kauppakeskukselle, on säilynyt ennallaan. Kauppakeskukseen ei tulla pelkästään ostosten perässä, vaan asiakkaat haluavat palveluita ja paikan, jossa he voivat viihtyä ja viettää vapaa-aikaa. Sep-

pä onkin kaikkea muuta kuin vain shoppailupaikka, Mikko Seppälä sanoo.

Koronan lisäksi kauppakeskusbisneksen eräänä haasteena on ollut jo pidempään jatkunut verkkokauppojen räjähdysmäinen kasvu. Seppälän mukaan verkkokaupat ovat vieneet liikevaihtoa erityisesti muotialan toimijoilta.

– Kivijalka- ja verkkokauppa on osattava yhdistää. Jos verkkokaupan perustaa, se on kuitenkin tehtävä aina laadukkaasti, muuten se ei tuo mitään lisäarvoa asiakkaille. Ja on hyvä muistaa, että vaikka verkkokauppa on kasvanut vuosi vuodelta kovaa vauhtia, on sen osuus vähittäiskaupan kokonaisliike-

vaihdosta vielä pieni, Seppälä sanoo.

Markkinajohtajana pysyminen ja asiakkaiden toiveisiin vastaaminen vaatii Seppälän mukaan kauppakeskukselta ja sen liikkeiltä jatkuvaa hereillä oloa, innovatiivisuutta ja nopeaa reagoitokykyä. Koronapandemia onkin vauhdittanut omalta osaltaan kauppakeskuksen ja sen liikkeiden kehittämistä, sillä turvallista ja helppoa asiointia on ollut koronan vuoksi pakko kehittää nopeassa tahdissa. Esimerkiksi urheiluvälineitä- ja vaatteita myyvä XXL Sports & Outdoor toi myymäläänsä oman pakettiautomaatin, josta tuotteet voi noutaa ja palauttaa ilman kontaktia. Myös elektroniikkaliike Power

tarjoaa asiakkailleen drive in -kaistan tuotteiden noutamiseen ja palauttamiseen.

– Tällaiset ratkaisut tulevat varmasti kehittymään ja lisääntymään entisestään. Uskon, että myös julkiset palvelut ja erilaiset monipalvelupisteet ovat tulossa kauppakeskuksiinkin. Meillä voi tulevaisuudessa olla myös koko kauppakeskuksen yhteinen verkkokauppa.

Säännöllisellä ja näyttävällä markkinoinnilla on tärkeä rooli kauppakeskusbisneksessä, sillä asiakkaiden mielessä on pysyttävä myös korona-aikaan. Mediatalo Keski-suomalainen on Kauppakeskus Sepän luotokumppani markkinoinnissa ja yhteistyö on edelleen vahvistumassa. Seppälä on ollut tyytyväinen yhteistyöhön.

– Olemme saaneet laadukkaita ehdotuksia digin, printin ja radion hyödyntämiseen. Keskusteluyhteys on ollut aina hyvä ja meidän näkökulmaamme ymmärretään erinomaisesti. Olemme saaneet myös visuaalisuuteen, viestintään ja koko markkinointiin uutta buustia keskittämällä markkinointiamme Mediatalo Keski-suomalaisen Kamualle. Myös digimarkkinoinnin yhteistyö alkaa huhtikuussa.

KAUPPAKESKUS SEPPÄ

*Toimii Jyväskylän
Seppälän alueella.*

**MARKKINAJOHTAJA
KESKI-SUOMEN
ALUEELLA. ALOITTI
TOIMINTANSÄ
VUONNA 2017**

*Vuokrattava
liikepinta-ala 24 000 m²,
kokonaispinta-ala
n. 55 000 m².
NOIN 50 LIIKETTÄ.*

*Omistajana LähiTapiola-
ryhmän yhtiöt.*

**KAUPALLISESTA
MANAGEERAUKSESTA
VASTAA COLLIERS.**

SUHTAUDUTKO KORONATILANTEeseen

HUOLETTOMASTI VAI TUNNOLLISESTI?

Tutkimusyhtiö selvitti, miten suomalaiset suhtautuvat koronatilanteeseen ja miten erilaiset ryhmät käyttäytyvät koronatilanteessa.

– Tutkimuksia mystifioidaan liikaa, sanoo tutkimusyhtiö IROResearchin asiakkuusjohtaja **Sylva Vahtera**.

Hänen mielestään tutkimus on yritykselle käytännön työväline, jonka avulla tuotetaan liiketoimintaa kehittävää tietoa. Tutkimus voi olla myös nopea ja ketterä, kuten IROResearchin nopeasti markkinasta tietoa keräävä Tuhat suomalaista -tutkimus. Sen avulla voi tehdä yhden, viiden tai vaikkapa 20 kysymyksen sarjan. Tutkimuksessa seurataan yhden asian muuttumista ajassa.

– Kohtuuhinnalla, näppärästi ja isot volyymit vastaa, Vahtera summaa.

KORONAVUOSI ON ollut tutkimukselle otollista aikaa, ja IROResearch on kerännyt vuoden aikana myös yhteiskunnallista tietoa siitä, kuinka suomalaiset suhtautuvat koro-

naan. Segmentointitutkimus startattiin vuoden 2020 huhtikuussa, kolme viikkoa koronasulun jälkeen.

Koronatutkimuksessa löydettiin suomalaisista erilaisia segmenttejä kuten huolettomat, tunnolliset eristäytyjät, aktiivielämä koronakaranteenissa ja huolettomat hamstraajat. Näiden ihmisryhmien kautta voidaan tarkastella koronan vaikutusta käyttäytymiseen.

– Segmentointia on tehty sen perusteella, kuinka nämä ryhmät kokevat tapansa elää korona-aikaa erilaisina. Eli olemme etsineet tutkimuksen avulla ryhmiä erottelevia ja yhdistäviä tekijöitä.

Kun tutkimusta on toistettu, on havaittu, että segmentit pysyvät samoina, mutta segmenttien koot ovat muuttuneet koronatilanteen muutosten mukaisesti.

MIKSI KORONATUTKIMUS on tärkeää? Vahteran mukaan sillä saadaan viitteitä siitä, miten pitkittynyt tilanne vaikuttaa ihmisiin. Kesä-heinäkuussa huolettomien määrä nousi selvästi ja vastaavasti joulukuussa huolettomien määrä väheni merkittävästi ja tunnollisten eristäytyjien määrä kasvoi.

– Voimme seurata, miten ajan kuluessa segmenttien koot muuttuvat. Samalla saamme yhteiskunnallista dataa, joilla voimme kuvata ilmiötä.

Vaikka segmenttiryhmät on nimetty tiettyyn kategoriaan, on tärkeää myös tunnistaa ryhmiin liittyviä tekijöitä. Vahtera sanoo, että esimerkiksi huolettomat-ryhmä ei tarkoita välinpitämättömyyttä, mutta he suhtautuvat koronaan kuitenkin selvästi huolettomammin kuin muut.

SEGMENTOIMALLA SAADAAN YMMÄRRYSTÄ SUOMALAISTEN SUHTAUTUMISESTA KORONAVIRUS- TILANTEeseen.

KAUPALLISISSA TUTKIMUKSISSA segmentointia käytetään apuna, kun yrityksessä halutaan tunnistaa asiakkaiden ominaisuuksien variaatiot ja mitkä asiat selittävät asiakkaiden eroja. Vastauksista kootaan riittävän samankaltaiset ryhmät. Tämän avulla voidaan tutkia oman asiakaskannan tai potentiaalisten asiakkaiden suhtautumista tiettyihin asioihin. Esimerkiksi vakuutusyhtiön asiakkailta voitaisiin kysyä, miten he suhtautuvat vakuutusten hankintaan.

– Olen valmis maksamaan kattavasta vakuutuksesta tai valitsen aina halvimman vaihtoehdon. Vastaukset näihin erottelevat asiakkaita erilaisiin ryhmiin. Segmentoinnin avulla voi nähdä paremmin potentiaalisen asiakaskunnassa ja segmentteihin voi kohdistaa toimivampaa viestintää. Jos segmenttejä mitataan useammin kuin kerran, nähdään myös muutokset ajan kuluessa.

Vahtera kuvaa, että syntyneet ryhmät voivat olla nimeltään esimerkiksi hintahai tai asiakaspalveluriippuvainen.

IROResearch kokoaa vastaajia esimerkiksi asiakkaan asiakasrekisteristä ja väestöä edustavasta paneelistä. Tällöin voidaan tarkastella asiakaskunnan suhtautumista ja riittävän samankaltaisten potentiaalisten asiakasryhmien suhtautumista.

–Tarvittaessa kyselyä voidaan täydentää henkilökohtaisilla haastatteluilla tai ryhmäkeskusteluilla.

KUN SEGMENTOINNILLA tunnistetaan asiakasryhmien tarpeita, voidaan ostopolkua rakentaa tiedon varassa.

Kerätty tieto on vasta alku muutoksille ja toimenpiteille. Tieto ei vielä muutu organisaation kyvykkyudeksi, uusiksi rutiineiksi tai käytännöiksi ilman analyysiä ja sitä seuraavia toimenpiteitä. Vahtera korostaakin tiedon hyötypotentiaalia:

– Sen vuoksi kysymyksen asettelua ja kysymysten räätälöintiä tehdään asiantuntijoiden kanssa. Ensin mietitään, mitä asiaa haluamme tutkia ja miksi. Tiedon pitää hyödyntää organisaation toimintaa, Vahtera sanoo.

HUOLETTOMAT

19%

(est. 850 500)

”Elämä jatkuu – myös kodin ulkopuolella”

TUNNOLLISET ERISTÄYTYJÄT

29%

(est. 1 298 100)

”Yksinäisyyden tunteita ja pitkästyntä kotikolossa”

AKTIIVIELÄMÄÄ KOTIKARANTEENISSA

32%

(est. 1 432 400)

”Elää ja harrastaa voi myös neljän seinän sisällä”

HUOLESTUNEET HAMSTRAAJAT

20%

(est. 895 200)

”Kotini on linnani ja ruokavarastoni”

(total 12 %) on erittäin peloissaan koronaviruspandemian vuoksi	3 %	14 %	10 %	25 %
(total 9 %) toteuttaisi kesällä ulkomaanmatkan	20 %	8 %	11 %	8 %
(total 42 %) toteuttaisi kesällä kotimaanmatkan	52 %	37 %	45 %	38 %

Tutkimusyhtiö IROResearchin asiakkuusjohtaja Sylva Vahtera kertoo, että yhtiössä on tutkittu koronan vaikutuksia suomalaisiin heti koronakeväästä 2020 alkaen.

DATA ON AINA *timanttia*

Kahden tutkimusyhtiön pomo
Vesa Väisänen luotsaamissa
tutkimustaloissa johtoajatuksia ovat
tinkimätön eettisyys ja vähintään yhtä
tinkimätön asiakaspalveluasenne.

Vesa Väisästä voi hyvällä syyllä sanoa tutkitun tiedon asiantuntijaksi. Hän on työskennellyt luotettavan tutkimustiedon parissa IROResearchissä vuodesta 1998, toimitusjohtajana viimeiset kaksi vuotta. Kuluvan vuoden alusta hänen vastuullaan on ollut myös Tietoykkönen. Väisänen on nyt konsernin molempien tutkimustalojen toimitusjohtaja.

IRORESEARCH JA TIETOYKKÖNEN ovat aikanaan kilpailleet välillä samoistakin asiakkaista, nykyisin niiden profiilit ovat selkeästi erilaiset. Tietoykkönen on alansa huippua yhteiskunnallista kentällä ja henkilöstötutkimuksissa, IROResearch on kaupallisempi täyden palvelun tutkimustalo. Yritysten yhteistyön syventäminen ja toimintatapojen kehittäminen on hyvällä alulla.

VÄISÄNEN ANTAA arvon yhtä lailla erilaisille automatisoiduille seurantatyökaluille kuin yritysten omille kyselyillekin. Tärkeää on hänen mielestään ymmärtää, että kyselyiden antama data voi olla eri asia kuin jalostettu, oleellinen tieto. Lopputulokseen vaikuttaa monta asiaa.

– Paljon on teknistä ja menetelmällistä osaamista, paljon mylätään dataa mylläämisen vuoksi, viran puolesta tai kun on käsketty. Kukaan ei välttämättä kysy oleellisia kysymyksiä datan mylläämisen pohjaksi, Väisänen kritisoi.

– Tutkiminen kannattaisi nähdä mieluummin investointina kuin kuluna. Kun tehdään hyvä selvitys oikealla tavalla, prosessiin kuin prosessiin saadaan tehoa. Se säästää rahaa, Väisänen sanoo.

Vesa Väisänen on Keskisuomalainen-konsernin IROResearch Oy Tutkimustoimiston toimitusjohtaja ja vuoden 2021 alusta myös konsernin toisen tutkimusyhtiön, Tietoykkönen Oy:n, uusi toimitusjohtaja.

15 LEHTEÄ SAI YHTEISEN UUTISPALVELUN

Uutissuomalainen laajentaa lehtien valtakunnallisten
ja kansainvälisten asioiden tarjontaa.

Viisitoista Mediatalo Keskisuomalaiseen kuuluvaa sanomalehteä perusti vuonna 2020 yhteisen uutispalvelun, joka ilmestyy verkossa. Uutissuomalainen-verkkopalvelu ilmestyy muun muassa Aamupostin, Etelä-Suomen Sanomien, Keskisuomalaisen ja Savon Sanomien yhteydessä.

Uutissuomalaisen toimintatapa on kansainvälisestikin harvinainen, sillä sisällöt ilmestyvät alueellisten sanomalehtien verkkopalveluiden sisällä. Käytännössä Uutissuomalainen on julkaisijalehtiensä verkkopalveluissa näkyvä osio, jota ylläpitää keskitetty toimitus. Suomessa ei ole toista vastaavalla tavalla toimivaa uutispalvelua. Mallia Uutissuomalaiseen on haettu muun muassa USA Todayn toimintatavasta Yhdysvalloista.

Uutissuomalaisen uutispäällikön **Matti Pietiläisen** mukaan verkkopalvelulla laajennetaan selvästi julkaisijalehtien valtakunnallisia ja kansainvälisiä sisältöjä. Samalla yhteisen uutistoiminnan keskittäminen mahdollistaa sen, että alueellisten sanomalehtien toimitukset voivat keskittyä aiempaa paremmin omien alueidensa asioiden seuraamiseen.

– Näemme, että tilaajat haluavat lehdel-tään paikallisten asioiden lisäksi täyden palvelun uutispaketin myös verkossa. Uutissuomalainen-verkkopalvelu on vastauksemme siihen, Pietiläinen sanoo.

Uutissuomalaisessa julkaistaan uutisten lisäksi muun muassa teemasisältöjä ja Sunnuntaisuomalaisen pitkiä viikonvaihejuttuja.

VÄLI-SUOMEN MEDIAN LEHDET LAAJENSIVAT KANSAINVÄLISTÄ UUTIS- JA AJANKOHTAISTARJONTAANSA

Lehtien yhteisillä ulkomaansivuilla on tarjottu helmikuusta 2021 lähtien yhdysvaltalaisen The New York Timesin ja saksalaisen Frankfurter Allgemeine Zeitungin suomeksi käännettyjä artikkeleja normaalin päivittäisen uutistuotannon ohella.

– Tavoitteena on tarjota lukijoillemme maailman parasta journalismia maailman tunnetuimmilta ja arvostetuimmilta medioilta, sanoo Väli-Suomen Media Oy:n toimitusjohtaja **Matti Pietiläinen**.

Uudet käännösartikkelit tulevat ulkomaan päivittäisen uutistuotannon päälle,

mikä tarkoittaa sitä, että ulkomaan tarjonta tulee kasvamaan ja monipuolistumaan merkittävästi. New York Timesin eli NYT:n ja Frankfurter Allgemeine Zeitungin eli FAZin juttuja tullaan julkaisemaan kaikkiaan 15 suomalaisen päivälehdien sivuilla. 130 Pulitzer-palkintoa voittanut New York Times on Yhdysvaltain johtava päivittäin ilmestynyt sanomalehti, jonka uutiskoneistoa pyörittää yli 1 700 journalistia. Saksan Frankfurtissa ilmestynyt FAZ on New York Timesia selvästi pienempi lehti, mutta se kuuluu maansa vaikutusvaltaisimpiin laatumedioihin.

LUKIJAT ARVOSTAVAT KAUPUNKILEHTIEN BRÄNDIN KORKEALLE

B2B Insight Manager **Tanja Herrasen** tutkimuspöydällä faktat kumoavat oletukset.

Mediatalo Keski-suomalaisen B2B Insight Manager Tanja Herrasen työnä on luoda tutkimuksesta ymmärrystä ja näkemystä arjen myyntityöhön. Lopulta laadukkaasti tuotetusta tiedosta hyötyy asiakas, sillä hän voi tehdä ostopäätöksensä luotettavan tiedon varassa.

– Tehtäväni on rakentaa prosenttitiedosta syvempää ja laadullisempaa tietoa. Tietenkin kerromme edelleenkin mediaratkaisujen peiton, tavoittavuuden ja demografiat, mutta sen lisäksi asiakas saa esimerkiksi kohderyhmistä erilais-ta tietoa.

Miksi kohderyhmätieto on niin tärkeää? Herranen kertoo, että painetun ja digilehden lukijat ovat eriytyneet ja yleisöt ovat erilaistuneet. Tutkimusdata kohderyhmien kautta auttaa pääsemään syvemmälle medianavaymmärrykseen.

Kohderyhmistä ja ostajapersoonista hahmottavat muun muassa asenne, arvot ja elämäntyyli.

– Varsinkin isot mainostajat kokevat tämäntyyppisen tiedon arvokkaaksi.

KAUPUNKILEHTIEN LAAJAN mielikuvatutkimuksen tulokset julkaistaan kevään 2021 aikana. Herranen paljastaa jo nyt muutaman kiinnostavan asian. 88 prosenttia vastaajista pitää kaupunkilehteä ajankohtaisena ja tärkeänä lähimediana. 88 prosenttia pitää kaupunkilehtiä sopivana paikallisten yrityksen mainoksille ja 79 prosenttia kokee sen tarjousmainontaan sopivaksi. 77 prosenttia vastaajista pitää mediaa tärkeänä alueellisena tiedonvälittäjänä.

– Tämä kertoo, että painetun lehden arvostus on korkea.

MUUTOINKIN HERRANEN tuulessi poliittineitä käsitteitä lehden lukemisesta ja arvostuksesta. Lehtien lukijamäärät putosivat vuosina 2010–2015, mutta vuodesta 2016 lähtien tilattavilla lehdistä ja kaupunkilehdistä on ollut varsin vakaat lukijamäärät.

– Jos lukijamäärä on laskenut, yleensä myös alueen väestömäärä on laskenut.

Herranen toivoo, että tutkimustyö, sen analysointi ja tulosten kertominen auttavat oikomaan käsityksiä suomalaisten lukemisesta. Hänen mielestään olisi aika nostaa esimerkiksi kaupunkilehtien brändimielikuvaa sille tasolle, mikä se oikeasti on.

MEDIATALO KESKISUOMALAISEN kaupunkilehdet tavoittavat tällä hetkellä 1,3 miljoonaa suomalaista lukijaa. Helsingin Uutisten kokonaistavoittavuus printin ja digin kanssa lähentelee jo puolta miljoonaa ja digikanava pelkäänsä tavoittaa 328 000 lukijaa.

– Digilukemisen määrä on tuplaantunut Helsingin Uutisissa kolmessa vuodessa. Tämä kertoo, että kaupunkilehdessä tuotetaan lukijalle merkityksellistä sisältöä ja tämän pitäisi olla tärkeä merkki myös mainostajalle.

SYKSYLLÄ HERRASEN pöydällä on DOOH eli digitaalinen ulkomainonta. Mediatalo Keski-suomalaisen DOOH-pakettiin kuuluu Big One -näyttöjä, bussimainontaa ja liikenneasemamediat. Kokonaisuus on Suomen suurin DOOH-konsepti. Paikallisesti mainostaja voi valita mainontaa bussin sisällä sekä paikallis- että kaukoliikenteessä, tankkaajille vaikkapa Neste-asemilla ja liikenneväylien varrella Big One -näyttöjä. DOOH-markkinoinnilla voi tavoittaa liikkeellä olevat asiakkaat.

Varsinkin bussimedia laajenee Suomessa rivakkaa tahtia. Kevään aikana pääkaupunkiseudulla HSL:n 122 runkolinjojen bussissa on uudet näytöt.

HERRANEN AIKOO koota myös alueellista tavoittavuustietoa, jossa yhdistyvät lehti ja ulkomainonta. Uudet mediayhdistelmät helpottavat rakentamaan mainontaa omille kohderyhmille.

– Meillä on niin paljon medianimikkeitä, että myynnillämme ja asiakkailta on tarve saada enemmän tietoa. Lopulta tämä työ aina helpottaa ostajan elämää, Herranen sanoo.

KAUPUNKILEHTI ON
KAUPUNKILEHTIEN LAAJAN
MIELIKUVATUTKIMUKSEN
VASTAAJIEN MUKAAN

88%

Ajankohtainen

88%

*Paikallisten yritysten
mainoksille sopiva*

79%

*Palvelujen ja tuotteiden
tarjousmainontaan sopiva*

77%

*Tärkeä alueellinen
tiedonvälittäjä*

OSUUSKAUPAN JÄSENYYS ON YHÄ ENEMMÄN DIGIÄ

Korona-aika nosti ruuan verkkokaupan suosiota hurjasti.

S-ryhmässä myynti on pääjohtaja **Hannu Krookin** mukaan ollut joka päivä yli kolminkertainen edellisvuoden lukuihin verraten. Ennen koronaa verkkokaupan osuus päivittäistavara-kaupasta oli alle prosentin, nyt ollaan lähellä kolmea. Vaikka kasvupotentiaalia on lukujen valossa runsaasti, Krook suhtautuu kasvuodotuksiin maltillisesti. Esimerkit Ruotsista ja Britanniaasta kertovat, että miljoonakaupungeissakin verkkokaupan osuus jää alle kymmenen.

Asiakkaiden äkillinen rynnistys verkkokauppaan osoitti, että kasvun tieltä on kaadettava monia esteitä. Ostosten keräämiseen ja toimittamiseen asiakkaille tarvitaan paljon työvoimaa. Tämän lisäksi vastaan on tullut myös konkreettista tekemistä. Kerää ja nouda -toimintamallissa kauppoihin on pitänyt rakentaa noutolokerikkoja, joissa on ruuan säilyvyyden kannalta oikea lämpötila. Työ on ollut hidasta. Rakennuslupien saaminen on sekin vienyt oman aikansa.

Krook arvelee, että iso osa asiakkaisista palaa pandemian jälkeen kivijalkakauppaan. Korona-ajan toimintatavoista otetaan kuitenkin opiksi. Verkkokaupan alustoja pitää kehittää, jotta asiakkaalle sopivat tuotteet tulevat nykyistä paremmin esille. Samalla kytketään saumattomasti yhteen

**S-RYHMÄN PÄÄJOHTAJA
HANNU KROOKIN
MUKAAN KORONA-AIKA
ON OPETTANUT, ETTÄ
RUUAN VERKKOKAUPAN
PROSESSIA PITÄÄ VIELÄ
KEHITTÄÄ.**

*Kasvun tieltä
on kaadettava
monia esteitä.*

reseptiikka ja ostaminen. Krook uskoo myös, että kotiinkuljetusten määrä tulee väestön ikääntymisen myötä kasvamaan, joten palvelua täytyy viilata.

– Ruuan verkkokauppa ei ole kovin kannattavaa. Ensin laitetaan tavarat kaupan hyllyille, sitten kerätään ne sieltä ja toimitetaan asiakkaille. Se on raskas prosessi, jota täytyy kehittää.

Luomu ja lähiruoka ovat Krookin mukaan ehdottomasti edelleen nouseva trendi. Vaa-teet vastuullisuudesta näkyvät myös tarjon-nassa, ja tuotteisiin kirjataan erilaisia mer-kintöjä, jotka ohjaavat arvoperusteiseen ku-luttamiseen. Jatkossa kaupan ja ravintolan

välinen raja hämärtyy, kun myymälöihin tu-lee entistä enemmän valmisruokatarjoilua ja erilaisia puolivalmisteita. Asiakkaat haluavat helpompaa arkea.

Entä kuinka osuustoiminta selviää vaati-vassa ja vauhdikkaassa nykyajassa? Kroo-kin mukaan hyvin, mutta se tarkoittaa yhtei-söllisyyden korostamista ja osuustoiminnan hyötyjen sanoittamista asiakasomistajille uusin keinoin.

– Se pitää pyrkiä kertomaan tämän aika-kauden asiakkaille heitä motivoivalla tavalla.

Etenkin nuoremmilla asiakasomistajilla osuuskaupan jäsenyys kietoutuu yhä enem-män digitaalisten palveluiden ympärille.

Avainasemassa on S-mobiili, jota Krook ni-mittää asiakasomistajien kaukosäätimeksi. Se tarjoaa jo nyt erilaisia laskureita ostettu-jen muovipussien määrästä ruokakorin hiili-jalanjälkeen ja kotimaisuusasteeseen.

– S-mobiili tulee kehittymään entises-tään ja tarjoaa linkin omasta kulutuskäyt-täytymisestä reseptiikoihin, verkkokaup-poihin ja ostoslistoihin, joita voi hyödyntää kaupoissa.

– Tulevaisuudessa jäsenyyden ympärille luodaan yhä enemmän digitaalisia etuja ja hyötyjä. Vastuullisuus, läpinäkyvyys ja reak-tionopeus ovat paljon tärkeämpiä jatkossa, Krook sanoo.

MEDIATALO KESKISUOMALAISEN VAALIKONEVASTAAVINA OLIVAT VUONNA 2017 TOIMITTAJA SATU KAKKORI JA VERKKOTUOTTAJA JUHO HÄMÄLÄINEN.

– Kysymykset ahkeroidaan toimituksissa. Lisäksi kontaktoimme kaikki puolueet sekä ehdokkaat ja opastamme heitä vaalikoneen käytössä. Siinä on paljon työnsarkaa, kertoo konsernin digiyksikön sisällöntuotannon kehityspäällikkö ja Keskisuomalaisen sähköisten sisältöjen tuottaja **Juho Hämäläinen**.

Mediatalo Keskisuomalaisen vaalikoneen vahvuudet ovat paikallisuudessa. Kun kysymykset suunnitellaan alueiden lehtien toimituksissa, saadaan mukaan alueen puhuttavimmat ja kiinnostavimmat asiat.

– Esimerkiksi Jyväskylässä voidaan kysyä pitäisikö päihteiden ongelmakäyttäjät saada pois Jyväskylän katukuvasta tai pitäisikö Muuramen ja Jyväskylän välille tehdä selkeä kevyen liikenteen väylä. Entä pitäisikö alakouluja keskittää tai täytyisikö Kangasniemelle havitella isoja hoivapalveluyrityksiä, Hämäläinen kertoo esimerkkejä.

MEDIATALO KESKISUOMALAISEN vaali-

kone koki uudistuksen vuonna 2017, jolloin aiempi valmis sovellus vaihdettiin uuteen Web-scalen kanssa kehitettyyn alustaan. Vanha alusta ostettiin enemmän avaimet käteen -periaatteella, kun taas uudessa on enemmän toiminnallisuuksia sekä sitä pystytään jatkokehittämään ja ylläpitämään paremmin. Uudella alustalla on nyt testattu eurovaalit, presidentinvaalit ja eduskuntavaalit.

– Uuden alustan vahvuus on toimintavarmuudessa ja siinä, että kehittämisen avaimet ovat nyt konsernimme omassa käsissä. Pystymme nykyisin paremmin palvelemaan kaikkia alueitamme vaalikoneen suhteen. Myös vaalien tulospalvelu toimii nyt huomattavasti paremmin kuin ennen uudistusta. Vaalikone on verkkoilmoituspaikka, mutta sieltä saadaan myös journalistisesti kiinnostavaa sisältödataa vaaleista ja siitä miten yhteiskunnallisista asioista ajatellaan eri paikkakunnilla, Hämäläinen kertoo.

Vaalikone palvelee siis mediamyyntiä, mutta myös kuluttajamyyntiä. Vaikka vaalikone on maksuton, sen vastauksista saadaan mielenkiintoista maksullista sisältöä, jolla tavoitellaan uusia tilaajia. Vaalikoneen ansiosta myös verkkosivuille saadaan liikennettä, mikä auttaa mainospaikkojen myynnissä.

– Vaalikoneessa on myös uusi toiminnallisuus ensimmäistä kertaa käytössä eli äänestäjä pystyy hakemaan ehdokkaita postinumerolla omalta alueeltaan, Pirttijoki lisää.

MEDIATALO KESKISUOMALAISEN KUNTAVAALIKONE ON SUOMEN SUURIN

VAALIKONE 120 PAIKKAKUNNALLE

Mediatalo Keskisuomalaisen vaalikone avautuu jälleen kuntavaaleissa 17.3.2021. Kyseessä on Suomen suurin vaalikone, sillä se tavoittaa äänestäjiä jopa yli 120 kunnassa tai kaupungissa.

– **VAALIKONEET OVAT** vakiintuneet palveluksi, jota suurimmat mediat tarjoavat maksutta lukijoilleen. Mediatolo Keskisuomalaisen voima näkyy siinä, että pystymme tuottamaan yhden pohjan vaalikoneelle ja räätälöimään siitä jokaiselle levikkialueemme kunnalle ja kaupungille oman vaalikoneensa. Tällöin pienet paikallislehtemmekin pystyvät tarjoamaan lukijoilleen oman kuntavaalikoneen,

kertoo Mediatalo ESan sisältöjohtaja **Markus Pirttijoki**, joka toimii myös koko Mediatalo Keskisuomalaisen vaalikonepäällikkönä.

Vaalikoneeseen tulee noin 20 väittämää, joista puolet on kaikille yhteisiä.

– Vaalikoneen aihealueita ovat talous, arki, kunta ja arvot. Esimerkiksi taloudessa voidaan kysyä kumpaa ehdokas kannattaa, talouden tasapainotusta verojen korotuk-

sella vai menojen leikkaamisella eli palvelujen karsimisella. Arvoissa taas voidaan kysyä muun muassa suhtautumista kiintiöpakolaisten ottamiseen kyseisessä kunnassa tai pitääkö kunnan maksaa vauvarahaa, Pirttijoki kertoo.

VAALIKONEEN SUUNNITTELU ja käyttöönotto on iso ponnistus Mediatalo Keskisuomalaisen henkilöstölle.

*Vuonna 2020 tehdyssä tutkimuksessa politiikan tutkija **Sami Borg** ja journalistiikan tutkija **Kari Koljonen** kertoivat vaalikoneiden olevan tärkeitä tiedonlähteitä kaikissa ikäryhmissä. Erityisesti nuorimmille alle 35-vuotiaille äänestäjille vaalikoneet ovat jo merkittävien äänestyspäätösten tietolähde. ”Käyttöliittymä vaaleihin” –tutkimuksen mukaan erityisesti Suomi ja Hollanti ovat vaalikoneiden kärkimaita, kun käyttäjämäärä suhteutetaan äänioikeutettujen määrään. Kyselyyn vastasi yli tuhat äänioikeutettua viime presidentin- ja eduskuntavaalien jälkeen.*

VIIME KUNTAVAALEISSA VAALIKONE AVATTIIN YLI 500 000 KERTAA

Vuoden 2017 kuntavaaleissa Mediataloa Keskisuomalaisen vaalikone avattiin yli puoli miljoonaa kertaa. Luku koostuu Keski-Suomen Median, Savon Median, Mediatalo ESan ja Etelä-Suomen Median alueiden lehtien verkkosivuilla olleista vaalikoneista. Vuoden 2021 kuntavaalien vaalikoneesta tulee todennäköisesti vielä suositumpi, sillä Kaakon Viestinnän lehdet tulevat mukaan yhteiseen vaalikoneeseen ensimmäistä kertaa.

Näytöillä näkyy
kaupunkilehtiemme
uutisia.

MERKITÄVÄ MÄÄRÄ KONTAKTEJA HSL:N MATKUSTAJIIN

HSL parantaa bussimatkustamisen asiakaskokemusta lisäämällä viestintää busseissa. Neonmedian uusien informaatio- ja mainosnäyttöjä tulee kaikkiaan 122 bussiin.

Mediatulo Keski-suomalaisen Neonmedia toimittaa Helsingin seudun busseihin ja lautoille uudet näyttötaulut 122 bussiin. Suomenlinnan kolme lauttaa saavat näytöt näiden jälkeen.

Uusilla näytöillä matkustaja näkee reaaliaikaista etenemisinformaatiota ja HSL:n muuta viestintää. Isot näytöt mahdollistavat viestinnän myös kaksikielisesti. Informaationäyttö on bussin etuosassa ja bussin etu- sekä takaosaan tulee myös mainosnäytöt.

- Paikallisliikenteen palveluiden ja asiakaskokemuksen kehittämistä pidetään kaikkialla maailmassa todella tärkeänä. Julkinen keskustelu ilmastomuutoksesta ohjaa meitä käyttämään julkista liikennettä ja vähentämään yhdessä hiilidioksidipäästöjä. Erityisesti kehitystyö on merkittävää pääkaupunkiseudulla, missä julkisen liikenteen yhteydet ovat hyvät, sanoo Neonmedia Oy:n toimitusjohtaja Jari Lähdemäki.

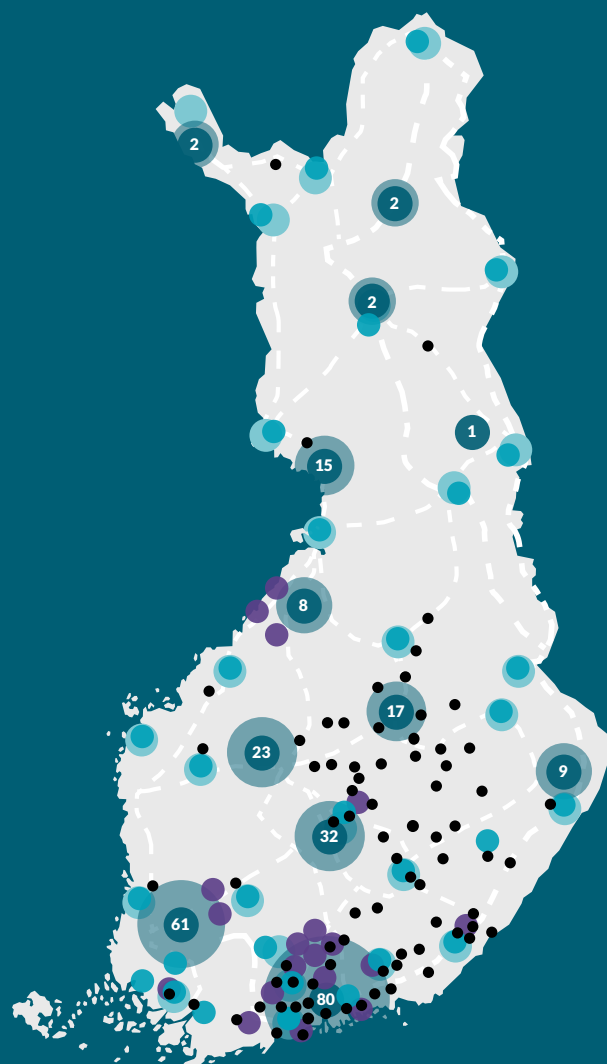
MAINOSNÄYTÖILLÄ NÄYTETÄÄN HSL:n omia tiedotteita, mainontaa ja reittien mukaan Helsingin Uutisten, Länsiväylän ja Vantaan Sanomien paikallisuutisia.

Uudistus koskettaa isoa matkustajamäärää, sillä HSL:n linja-autoissa tehdään vuoden aikana noin 175 miljoonaa matkaa.

Tampereen seudulla näyttöjä on jo 300 bussissa ja kaikkiaan Mediatulo Keski-suomalaisella on Suomessa jo kaikkiaan 926 Neonmedian asentamaa digitaalista bussinäyttöä. Bussinäyttöä on myös kaupunkien välisessä kaukoliikenteessä.

DOOH-kokonaisuuteen kuuluu bussimainonnan lisäksi myös 1320 digitaalista liikenneasemamediaa huoltoasemilla ja 70 digitaalista Big One -ulkonäyttötaulua ympäri Suomea.

- Panostamme liikkuvan ihmisen digitaaliseen mediaan. Tämä tarkoittaa sitä, että kun ihminen lähtee kotoaan autolla, bussilla, kävellessä tai vaikkapa pyörällä, niin näyttömme näkyvät hänelle matkan varrella. HSL:n myötä ulkomainonnan verkostomme kattaa aidosti käytännössä koko Suomen, etelästä pohjoiseen, sanoo Mediatulo Keski-suomalaisen DOOH-liiketoiminnan kehitysjohtaja Tuomas Ylevä.

○ **Digitaalinen liikenneasemamedia**
1138 digitaalista näyttöä
Neste- ja Teboil-asemilla

● **Digitaalinen Big One -media**
86 digitaalista ulkomainostaulua

● **Digitaalinen bussimedia**
Näytöt 760 bussissa paikallisesti
ja valtakunnallisesti

● **77 sanoma- ja kaupunkilehteä**
11 kumppanilehteä

DOOH-KOKONAISUUTEEN
KUULUU BUSSIMAINONNAN
LISÄKSI MYÖS 1320 DIGITAALISTA
LIIKENNEASEMAMEDIAA
HUOLTOASEMILLA JA
70 DIGITAALISTA BIG ONE
-ULKONÄYTTÖTAULUA
YMPÄRI SUOMEA.

JOUKKOLIIKENNE
Suomessa:

630
MILJOONAA

matkaa kaikissa
joukkoliikennevälineissä

361 MILJOONAA
matkaa linja-autoissa

175 MILJOONAA
matkaa HSL:n linja-autoissa

SUOMALAISET rakastavat RADIOA

ÄÄNI ON VAHVA EROTTAUTUMISTEKIJÄ

Radiota kuunnellaan päivittäin 2 h 40 min valtakunnallisesti.
SUOMALAISISTA 69 % KUUNTELEE RADIOA PÄIVITTÄIN.

ÄÄNIMAINONNALLA ON KORKEA HUOMIOARVO:
*ääneen kuultu selkeä kehote tuotteen tai palvelun pariin
aktivoi ja tuo tehokkaasti liikennettä sivustollesi sekä kivitalkaan.*

Radio tavoittaa ostohetken äärellä.
JOPA 45 % KUUNTELEE RADIOA OSTOSMATKAN AIKANA.

Paikallisradiot kiinnostavat alueen kuulijoita ja niissä
PUREUDUTAAN ALUEEN ASIOIHIN JA ILMIÖIHIN.

KESKI-SUOMESSA PAIKALLISRADIOILLE ON OLLUT TILAUSTA

Kuukausien valmistelu huipentui 6. toukokuuta 2020, kun Radio Keski-suomalainen aloitti ensimmäisen lähetyksensä taajuudella 95,9 MHz.

Kello 12 alkaneessa kuuden tunnin erikois-lähetyksessä kuultiin kilpailuja, haastatteluja ja tietysti musiikkia.

– Tässä on aikamoinen tunteiden vuoris-torata päällä, kun samaan aikaan kauhea in-to sekä pieni paniikki ja pakokauhu. Kun vii-mein aloitetaan, niin aloitetaan räjähtävästi,

intoili Radio Keski-suomalaisen päätoimittaja **Henri Berg** ensitahtien alla.

Lähetyksissä olennaisessa osassa ovat sanomalehti Keski-suomalaisen toimituksen tuottamat uutiset. Uutislähetyksissä keski-tytään pääasiassa Keski-Suomen asioihin, mutta kanavalta kuulee myös tärkeimmät uutiset kotimaasta ja ulkomailta. Kanavalla kuullaan liigakauden kaikki JYPin ottelut se-lostettuna.

– Ihmisten kiinnostus radiokanavaa koh-taan on ylittänyt odotukset. Mediamyy-nin näkökulmasta niin kuluttajat kuin yri-täjät ovat olleet erittäin kiinnostuneita. Sel-keästi tällaiselle paikallisradiolle on tilausta, kertoo Keski-Suomen Median aluemyynti-johtaja **Jani Ylönen**.

– Tämä myös mahdollistaa eri tuotteiden paketoitua, kun on tarjolla printtilehteä, di-gi- ja ulkomainontaa ja nyt saa radionkin tä-hän rinnalle. Se tuo entistä enemmän mah-dollisuuksia tarjota monipuolisempia ratkai-suja asiakkaille.

Radiokanavan verkkosivut löytyvät osoit-teesta radiokeski-suomalainen.fi. Sivustolta löytyvän nettiradion kautta voi kuunnella lä-hetystä myös kuuluvuusalueen ulkopuolella.

Kuuntele!

*Kuuntele radiokanavaa tästä:
www.radiokeski-suomalainen.fi*

RADIO KESKISUOMALAISEN TOIMINNAN TAUSTALLA VAIKUTTAVAT PÄÄTOIMITTAJA HENRI BERGIN (KESK.) OHELLA MYÖS KESKISUOMALAISEN VERKKOTOIMITUKSEN ESIMIES TEEMU RAUHALA (VAS.) JA KESKI-SUOMEN MEDIAN ALUEMYYNTIJOHTAJA JANI YLÖNEN.

KAUPUNGIN ÄÄNI LAHDESSA

Mediatilo Keski-suomalaisen Radio Voima on aktiivisen päijät-hämäläisen aikuisväestön oma paikallisradio. Paikalliset uutiset, mielenkiintoiset ilmiöt ja tarinat sekä alueen tapahtumat ovat paikallisradion ydinsisältöä.

Radio Voima on kuin Lahti: rosainen, hieman ennakoimaton ja välillä naurettava. Rakkaus kaupunkiin ja koko Päijät-Hämeeseen, sen elämänmenoon ja yhteishengen kuuluu, kun kuuntelet Radio Voimaa.

RADIO VOIMA
20 000
kuuntelijaa viikossa

Lähde: Radio Voima: Finnpanel Oy KRT-Online
syyskuu 2019 –helmikuu
2020 Radio Voiman kuuluvuusalue

KUOPION ALUEEN UUSI RADIOKANAVA SAVON AALLOT AVASI HANAT ENERGIALLA JA TUNTEELLA

Keskiviikkopäivä 11. marraskuuta 2020 oli ehkä arkisen harmaa ulkomaailmassa, mutta Savon Aaltojen studiossa siinä oli kaikki universumin värit, kun Kuopion alueen uusi paikallisradio aloitti toimintansa kello 11.

Aloituspäivänä studiossa oli Kaija Koota lainaten niin sanotusti hullut päivät, sillä juhla-humu jatkui kello 18 saakka.

Jos oli päivä mukava kuulijoille, oli se iki-muistoinen erityisesti Savon Aaltojen kolmi-kolle, päätoimittaja **Mika Arolle** sekä juonta-jille **Hanna Hahlille** ja **Sami Turuselle**. Ener-gia ja odotus suorastaan tihkuivat studion seinistä, kun päätoimittaja Aro puhui ja pu-hisi ennen lähetyksen alkua kuin höyryjunan ja King Kongin risteytys.

– Aloitus oli kyllä tunteikaskin hetki. Piti oikein hammaa purra, kun oli aika painaa nappia. Sisällä kihelmöi ja karvat nousivat pystyyn, Aro kertoi.

KANAVAN VAHVUUS on paikallisuus se-kä monipuolisuus niin musiikissa kuin aihe-piireissä. Kanavan ydin on hyvän mielen luo-minen, mutta painavaa asiaakaan ei vältellä. Juonnettua ohjelmaa on arkisin kello 6.30–18 ja lauantaisin kello 9–14.

Mika Aro juontaa pääasiassa arkiaamuja, Hanna Hahl arki-iltapäiviä ja Sami Turusen oma ohjelma on lauantaisin.

MIKA ARO (VAS.), SAMI TURUNEN JA HANNA HAHN ALOITTIVAT TOSITOIMISSA 11. MARRASKUUTA. ARO KERTOI, ETTÄ OLI ODOTTANUT JO MONTA KUUKAUTTA, ETTÄ ON AIR -VALO SYTTYY STUDIO- OVEN PÄÄLLÄ SAVON SANOMIEN TOIMITUKSEN TILOISSA.

*Netin kautta
meitä voi
kuunnella
missä vain.*

1

*Radiomainonta tavoittaa
kuluttajat mahdollisimman
läheltä ostohetkeä.*

2

*Radiomainonta tavoittaa
kuluttajat kohdistetusti ja
kustannustehokkaasti!*

3

*Radiomainonta sopii
niin taktiseen kuin
mielikuvamainontaan.*

MARKKINAOSUUS

56,8%

Mediatalo Keski-suomalainen
on Suomen suurin
kaupunkilehtien kustantaja

KAUPUNKILEHTIEN UUDESTA MYYNTIKANAVASTA

VARAUKSET KOKO SUOMEEN

Suomen suurin kaupunkilehtikustantaja Mediatalo Keski-suomalainen rakensi kaupunkilehdille valtakunnallisen myyntikanavan.

Uusi myyntikanava on nimeltään MEKS-kumppanilehdet, joka pitää sisällään kaikki Mediatalo Keski-suomalaisen mediatuotteet sekä mukaan liittyvien kumppanilehtien printti- ja digimainonnan.

– Olemme MEKSissä innoissamme siitä, että pystymme nyt palvelemaan asiakkaita ja mediatoimistoja aiempaa laajemmalla tarjoomalla. Tulemme luomaan saumattoman yhteistyön kumppanilehtien kanssa, jotta ostaminen on kätevää ja yksinkertaista. Nykyiset prosessimme tukevat tätä mallia jo nyt ja MEKSin väki on kykenevä rakentamaan laajempia kokonaisuuksia asiakkaiden tarpeet huomioiden – yhden luukun

periaatteella tietysti, MEKSin myyntijohtaja **Maija Syyrakki** iloitsee.

Ensivaiheessa MEKS-kumppanilehtipakettiin liittyivät Porin seudulla ilmestyvä Satakunnan Viikko, Salon seudulla ilmestyvä Salonjokilaakso, Sastamalan seudulla ilmestyvä Alueviesti, Joensuussa ja sen ympäristössä ilmestyvä Karjalan Heili, Koti-Kajaniemi, Kemi-Tornion Kaupunkilehti, Koti-Lappi ja Enontekiön Sanomat sekä Koillismaan Uutiset.

Mediatalo Keski-suomalainen pyrkii laajentamaan kumppanilehtipakettiaan siten, että se kattaa kaikki Suomen merkittävät kaupungit.

– Laadukkaat kaupunkilehdet ovat Mediatalo Keski-suomalaisen ytimessä olevaa liiketoimintaa. Suomalaisista laatukaupunkilehdistä meillä on on yli 50 prosentin markkinaosuus, ja haluamme kehittää tuotteitamme systemaattisesti entistä paremmaksi. Kaupunkilehti on erinomainen väline tavoittaa myös niitä markkinoinnin kohderyhmiä, jotka jäävät monilta muilta medioilta katveeseen, sanoo Mediatalo Keski-suomalaisen konsernijohtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi**.

– Aiemmin kaupunkilehtien yhteistyötä hoiti kaupunkilehtien yhdessä omistama KaupunkiPlus Oy, kertoo Etelä-Suomen Median paikallisjohtaja **Karri Kannala**.

MEKS RAKENTAA uutta KAUPUNKILEHTI- PALVELUA.

Miksi kaupunkilehti?

PAIKALLISUUS

Paikallinen tuntemus markkina-alueesta.
Ostaminen on paikallista.

TAVOITTA

Paras talouspeitto - alueidensa
luetuimmat kaupunkilehdet.

1

Kaupunkilehti tukee paikallista identiteettiä ja puolustaa omaa asuinseutua.

2

Ihmisläheiset ja paikalliset jutut ovat parasta sisältöä.

3

Ilmoitus on luettujen paikallisten uutisten parissa ja paikallinen digi tukee viestiä.

4

Kaupunkilehti on taktinen media, joka saa aikaiseksi kauppa.

5

Digitaalinen ulkomainonta kaupunkilehden kumppaniksi.

**ETELÄ-SUOMEN MEDIAN
PAIKALLISJOHTAJA
KARRI KANNALA JA
MEKSIN MYyntIJOHTAJA
MAIJA SYYRAKKI VIEVÄT
KAUPUNKILEHTIKUMPPANUUTTA
ETEENPÄIN. PARHAILLAAN
KÄYNNISSÄ ON NEUVOTTELUITA
USEIDEN KAUPUNKILEHTIEN
LIITTÄMISEKSI MEKS-
KUMPPANILEHTIPAKETTIIN.**

Stark oli pääyhteistyökumppanina yksinpurjehtija Ari Huuselalle, joka ensimmäisenä pohjoismaalaisena purjehtijana osallistui yksinpurjehduksen Vendée Globe –maailmanympärakilpailuun. Kilpailu starttasi Ranskasta 8.11.2020. Huusela ja STARK Imoca saapuivat maaliin 5.3.2021.

Kuva: Jari Salo

RAKENTAJIEN UNELMISTA SYNTYI KORONAVUODEN MENESTYSTARINA

Poikkeuksellinen aika on näkynyt myös rakennustarvikeketju Starkin bisneksissä.

Suomalaiset ovat korona-aikana harrastaneet lähinnä kotona, mökeillä ja lähiluonnossa. Tämä poikkeuksellinen aika on näkynyt myös rakennustarvikeketju Starkin bisneksissä. Myynnin kasvua siivitti viime vuonna asunto- ja mökkikaupan buumi, kodin remontointi ja terrassien rakentaminen. Starkin kaupallisen johtajan **Jarmo Salmen** mukaan alkuvuosi 2021 lupaa kuluttajakauppaan samanlaista kehitystä.

– Kun korona-aika alkoi, en aluksi tohtinut sanoa ääneen, että meillä menee hyvin, samalla kun useilla toimialoilla on ollut varsin synkkää. Nyt näen tämän niin, että palvelumme ja tuotteemme ovat täyttäneet korona-ajan synnyttämiä tarpeita ja pitäneet ihmisiä mielekkään puuhan parissa. Koronasta huolimatta elämä jatkuu, vaikka varmasti maailmamme muuttuu tämän aikakauden jälkeen.

Kuluttajakäynnän kasvu on tuonut buustia Starkin liiketoimintaan, mutta yrityksen päähuomio on rakentamisen ammattilaisissa. Stark on jatkanut rakennustarvikekaupan uudistamista ammattilaisia kuunnellen ja heidän tarpeisiinsa vastaten. Salmen

mukaan Starkissa suhtaudutaan asiakaspalveluun hiljattain lanseeratun Reilusti rakentajan asialla -sloganin mukaisesti intohimolla ja vahvalla ammattilypeydellä. Se tarkoittaa muun muassa jatkuvaa palveluiden kehittämistä, esimerkiksi rakennuskoneiden vuokraamista, joustavia, asiakaslähtöisiä kuljetuksia ja vaikkapa sahauspalvelua. Ja jos rakennat enemmän, on Starkilla ammattilaiselle ja kuluttajarempaajalle oma vastuumyyjensä.

Uutta on myös STARK Nonstop 24/7 -myymäläkonsepti ja noutopiha, jotka on rakennettu erityisesti ammattirakentajia varten. Ensimmäiset konseptin mukaiset liikkeet ovat Oulussa ja Vantaalla, ja kevään aikana konsepti laajenee valtakunnalliseksi, kun Tampereelle avautuu kolmas STARK Nonstop 24/7. Liikkeissä voi asioida vuorokauden ajasta riippumatta.

–Rakentaja voi aloittaa työpäivänsä seitsemältä tai tehdä remonttia kesähelteellä aamuyön viileinä tunteina. Meiltä voi hakea rakennustarvikkeet, vaikka yöllä tai aamuvarhain, eikä työmaa keskeydy.

STARK ON mukana kehittämässä suomalaista rakentamista Aalto yliopiston Building 2030 -konsortiossa. Yhteistyön tavoitteena on varmistaa, että rakennusalan liiketoiminta on jatkossakin kestävällä pohjalla. Salmi näkee tämän pitkän tähtäimen investointina alan kehittämiseksi vastuullisempaan suuntaan.

– Mietimme, miten voimme kehittää logistiikkaa ja digitaalisia palvelujamme rakennustyömaille siten, että rakentajan oma työ tehostuu. Haluamme tuottaa lisäarvoa rakentajan arkeen ja vähentää esimerkiksi hukkaa. Tietysti tarkastelemme omaakin toimintaamme. Vastuullisuustavoitteissamme on määriteltä yhteiset periaatteet, joiden avulla voimme tehokkaasti johtaa, seurata ja edistää tietoisuutta kestävästä kehityksestä STARK-ketjussa. Seuraamme muun muassa jätteen määrää ja pyrimme vähentämään sitä sekä sähköistämme trukkejamme.

Sekä pieniä että isoja tekoja tarvitaan.

Starkilla on huomattu, että asiakkaat ovat valmiita maksamaan vastuullisemmista ratkaisuista. On rakentajia, jotka suosivat esimerkiksi Joutsenlippu-tuotteita.

– Meistä on hienoa, että valitaan vaihtoehtoja, jotka vaikuttavat.

SAMALLA KUN Stark purjehtii menestyksellä rakentamisen trendien aallonharjoilla, on Stark halunnut tukea myös rakennus- ja remonttiunelmien lisäksi muitakin tarinoita.

Stark voitti Sponsorointi ja Tapahtumamarkkinointi ry:n jakaman Vuoden Sponsoroititeko -palkinnon helmikuussa 2021. Palkinto tuli sponsoroituyhteistyöstä yksinpurjehtija **Ari Huuselan** kanssa. Stark oli pääsponsori vaiherikkaalla maailmanympäripurjehduksella. Markkinointikumppanuus palkittiin myös yleisön suosikkina. Voitto vie Starkin Suomen edustajaksi ehdolle European Sponsorship Awardsiin.

– Emme tee sponsoroiteja kilpailun ja palkintojen takia. Rakentamisessa ja remonteissa mahdollistamme unelmia, sponsoroinnissa on sama päämäärä. Lentokapteeni Ari Huuselan matka maailman ympäri maailman vaativimmassa yksinpurjehduskilpailussa, ensimmäisenä pohjoismaalaisena – siinä on poikkeuksellisen vahva tarina ja hänen unelmiensa täyttymys.

Salmen mielestä sponsoroinnin ei aina tarvitse näkyä isosti, mutta sen vaikutus voi olla merkittävä.

–Joukkueurheilun puolelta sponsoroimme Kiekko-Espoon naisten jääkiekkjoukkueita ja pidän tätä yhteistyötä suurella arvossa. Naisurheilu ja sen tukeminen on aliarvostettua Suomessa, ja yhdenvertaisuus on meille tärkeää. Myös tässä on positiivinen tarina - urheilua tehdään suurella sydämellä. Haluamme nähdä entistä enemmän naisia pelissä mukana – niin huippu-urheilussa kuin rakentamisen toimialalla.

YHTEISTYÖTÄ

Stark ja Mediatalo Keskisuomalainen tekevät tiivistä yhteistyötä.

Stark kertoo viikoittain parhaat edut kaupunkilehdissä myymäläpaikkakunnillaan.

Yhteistyötä tehdään Mediatalo Keskisuomalaisen myynnin ja markkinoinnin palvelukanava Meksin kautta.

DIGILUKIJOIDEN MÄÄRÄ REIPPAASSA KASVUSSA

Paikallisuus ja luotettavuus ovat digiutistenkin valttikortteja.

Vuosi 2020 toi Mediatalo Keskisuomalaiselle reippaan kasvun digitilausten määrään. Vuoden lopussa digitilaajia oli yhteensä 44 000 ja keskimäärin digitilausten määrä kasvoi 31 prosenttia koko Mediatalo Keskisuomalaisessa. Kuluttajamyynnistä vastaava johtaja **Juhana Tikka** arvioi, että tulevaisuudessa digillä pystytään kompensoimaan painetun lehden levikin lasku.

– Digitilauksien osuus medioiden kokonaislevikistä on vielä maltillinen 12 prosenttia, mutta kasvuvauhti on hyvä, kuten vuosi 2020 osoitti. Tämän kasvun myötä kokonaislevikin kehitys kääntyy osalla lehdillä positiiviseksi tulevina vuosina. Joissain lehdissä, kuten esimerkiksi Etelä-Saimaassa, pystyttiin näyttämään jo viime vuonna positiivinen kokonaislevikin kehitys. Nyt teemme kovasti töitä tämän kehityksen vahvistamiseksi. Digin lisäksi myös painetulla lehdellä on edelleen erittäin tärkeä rooli tulevaisuudessa, Tikka sanoo.

Valtaosalla Mediatalo Keskisuomalaisen medioiden lukijoista on tällä hetkellä yhdistelmätilaus, jolla he saavat sekä digilukuvoikeuden että painetun lehden kotiin. Silti monella lukijalla digiutiset jäävät vielä kokonaan lukematta. Mediatalo Keskisuomalaisella tehdäänkin nyt paljon töitä sen eteen, että tilaajat aktivoivat digitunnuksensa ja lukevat uutisia myös verkkopalveluun kirjautuneena käyttäjänä.

– Tarjoamme diginäkin laadukkaan, luotettavan ja paikallisen uutislähteen lukijoil-

lemme. Se on ehdoton kilpailuetumme eikä sosiaalinen media tai Google pysty samaan. Verkkopalveluumme sitoutuneet lukijat antavat meille arvokasta tietoa myös mainosten kohdentamiseen. Sen tiedon avulla palvelemme myös yritysasiakkaitamme koko ajan paremmin, Tikka sanoo.

Mediatalo Keskisuomalainen käynnisti Business Finlandin myöntämällä 100 000 euron rahoituksella Digi 70+ -projektin, jonka tavoitteena on etsiä ratkaisuja siihen, miten saataisiin myös iäkkäämmät

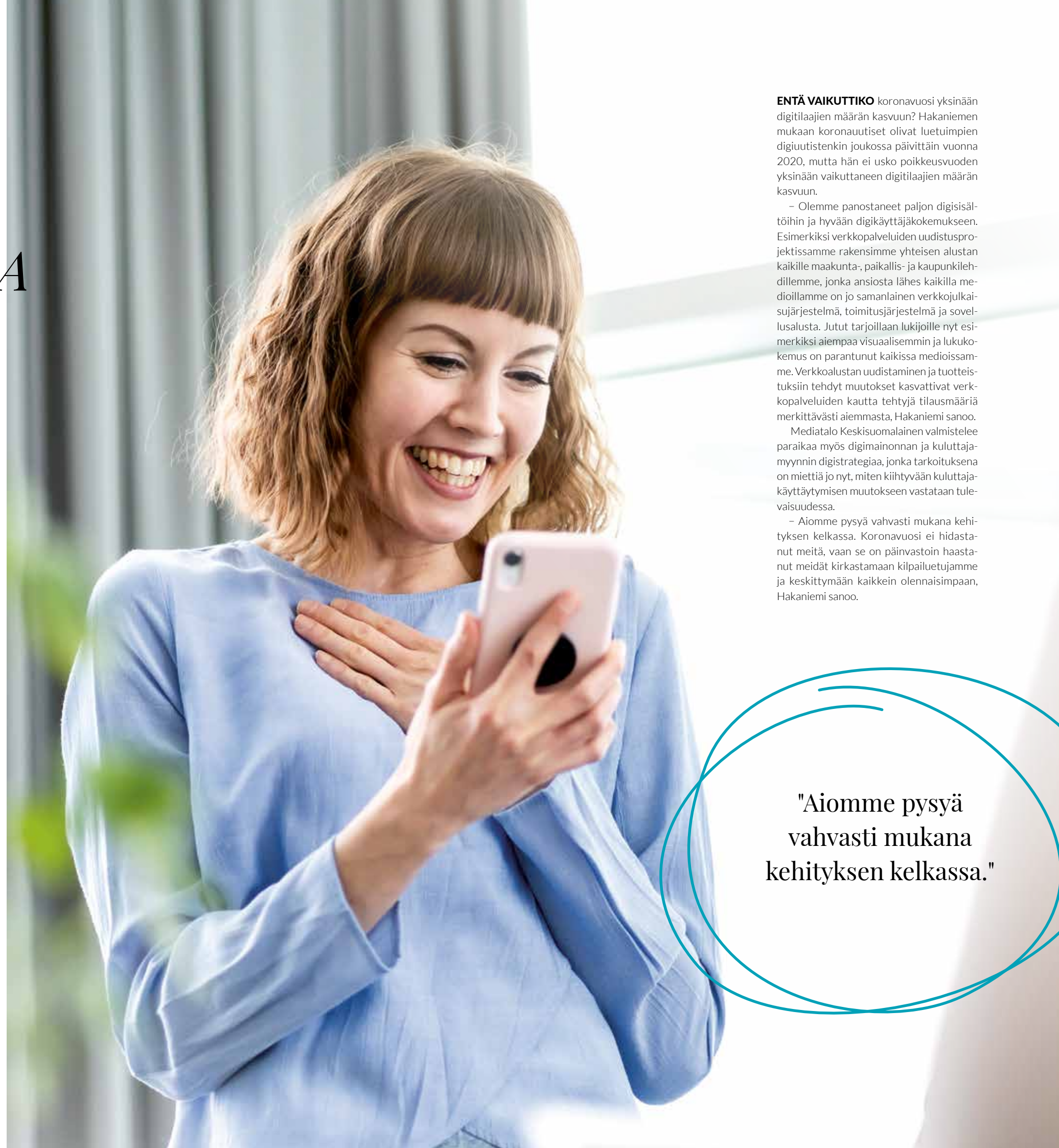
lukijat käyttämään enemmän lehtien verkkopalveluita. Mediatalo Keskisuomalaisen digitaalisen liiketoiminnan johtaja **Kirsi Hakaniemen** mukaan moni kuluttaja pitää verkkopalvelun käyttöä tällä hetkellä vaikeana ja siksi moni yhdistelmätilaaja ei lue digiutisia lainkaan. Myös lehden tilaaminen verkkopalvelussa on turhan monivaiheinen. Nyt testiryh-

mä on päässyt kokeilemaan esimerkiksi digitilauksen tekemistä demoympäristössä. Mediatalo Keskisuomalaisen asiantuntijakumppanina toimi hankkeessa ohjelmistoalan yritys Eficode Oy.

– Arvokkaan käyttäjäpalautteen ja -testien perusteella pystymme muokkaamaan verkkopalveluistamme helpokäyttöisempiä. Jos käyttö on helppoa yli 70-vuotiaille, on se helppoa myös muille kohderyhmille, Hakaniemi sanoo.

– Toki teemme koko ajan töitä myös nuorempien kohderyhmiemme eteen, Hakaniemi jatkaa.

**TARJOAMME
DIGINÄKIN
LAADUKKAAN,
LUOTETTAVAN
JA PAIKALLISEN
UUTISLÄHTTEEN
LUKIJOILLEMME.**

ENTÄ VAIKUTTIKO koronavuosi yksinään digitilaajien määrän kasvuun? Hakaniemen mukaan koronauutiset olivat luetuimpien digiutistenkin joukossa päivittäin vuonna 2020, mutta hän ei usko poikkeusvuoden yksinään vaikuttaneen digitilaajien määrän kasvuun.

– Olemme panostaneet paljon digisisältöihin ja hyvään digikäyttäjäkokemukseen. Esimerkiksi verkkopalveluiden uudistusprojektissamme rakensimme yhteisen alustan kaikille maakunta-, paikallis- ja kaupunkilehdillemme, jonka ansiosta lähes kaikilla medioillamme on jo samanlainen verkkojulkaisujärjestelmä, toimitusjärjestelmä ja sovel-luslusta. Jutut tarjolla lukijoille nyt esimerkiksi aiempaa visuaalisemmin ja lukukokemus on parantunut kaikissa medioissamme. Verkkopalveluiden uudistaminen ja tuotteistuksiin tehdyt muutokset kasvattivat verkkopalveluiden kautta tehtyjä tilausmääriä merkittävästi aiemmasta, Hakaniemi sanoo.

Mediatalo Keskisuomalainen valmistelee paraikaa myös digimainonnan ja kuluttajamyynnin digistrategiaa, jonka tarkoituksena on miettiä jo nyt, miten kiihtyvään kuluttajakäyttämisen muutokseen vastataan tulevaisuudessa.

– Aiomme pysyä vahvasti mukana kehityksen kelkassa. Koronavuosi ei hidastanut meitä, vaan se on päinvastoin haastanut meidät kirkastamaan kilpailuetujamme ja keskittymään kaikkein olennaisimpaan, Hakaniemi sanoo.

"Aiomme pysyä
vahvasti mukana
kehityksen kelkassa."

Karprintin paikallis-
ja kaupunkilehdistä

LISÄÄ PAIKALLISUUTTA

Karprintin paikallis- ja kaupunkilehdistä
osa Mediatalo Keskisuomalaista.

Joulukuussa 2020 toteutuneeseen kaup-
paan kuuluivat läntisellä Uudellamaalla il-
mestyvät paikallislehdet Karkkilan Tienoo
ja Luoteis-Uusimaa, Kanta-Hämeessä ilmes-
tyvä paikallislehti Lopen Lehti sekä Helsin-
gissä ilmestyvät kaupunginosalehdet Kal-
lio-lehti, Munkin Seutu ja Rööperin Lehti.

– Helsinki on Suomen suurin kaupunki
ja paikallisuus on siellä omanlaistansa. Yk-
si kaupunginosa on jo iso kokonaisuus ja
asukas voi saada omalta alueeltaan tarvit-
semansa palvelut. Sen vuoksi kaupungino-
salehdiillä on merkittävä rooli ja ne luetaan
tarkkaan. Kukaan muu ei kerro lähikulttuurien
asioista tällä tasolla, sanoo Mediatalo Keski-
suomalaiseen kuuluvan Etelä-Suomen Me-
dian paikallisjohtaja **Karri Kannala**.

Helsingin kaupunginosalehdet ilmestyvät
yhdestä kahteen kertaa kuukaudessa keski-
viikkoisin.

Pienet paikallislehdet ovat omalla mark-

kina-alueellaan vahvoja. Paikallislehdistä
Karkkilan Tienoo ja Luoteis-Uusimaa ilmes-
tyvät torstaisin ja sunnuntaisin, Lopen Lehti
keskiviikkoisin. Kannalan mukaan ostetut
lehdet ja Mediatalo Keskisuomalaisen omat
julkaisut Uudenmaan alueella mahdollista-
vat uudenlaisia mediamixejä ilmoittajalle.

– Esimerkiksi Karkkilassa meillä ei ollut
aikaisemmin omaa lehteä. Lopen Lehti täy-
dentää Aamupostin peittoja Riihimäellä ja
Hyvinkäällä.

Myös Mediatalo Keskisuomalaisen konserni-
johtaja **Vesa-Pekka Kangaskorpi** sa-
noo, että ostettu mediakokonaisuus on luon-
tainen jatkumo Mediatalo Keskisuomalaisen
kasvussa.

– Kaupassa konserniin siirtyvät paikallis-
ja kaupunkilehdet ovat lukijoidensa arvos-
tamia medioita ja sopivat erinomaisesti kas-
vavaan mediaperheeseemme, Kangaskorpi
sanoo.

KORONAN VAIKUTUKSET LUKIJOIDEN ASETEISIIN

*Paikallinen sanomalehti on yhdessä Ylen kanssa tärkein
valtakunnallisen ja globaalin koronauutisoinnin seuraamisen kanava.*

*Oman paikkakunnan osalta koronauutisoinnin seuraamisessa
sanomalehti on ylivoimainen ykkönen.*

Lähde: Korona-ajan vaikutukset lukijoiden asenteisiin ja tulevaisuuden suunnitelmiin, Kärkimedia elokuu 2020

TAVOITAT
PAIKALLISET
ASUKKAAT
PAIKALLISESTA
LEHDESTÄ.

KESKI-HÄME-LEHTI

Päätoimittaja Ville Hakala. TYÖNTEKIJÖITÄ 4.

*Ilmestyy Kanta-Hämeessä **HAUHON, LAMMIN JA TUULOKSEN**
ALUEILLA sekä Päijät-Hämeessä **HÄMEENKOSKELLA**.*

*Kerran viikossa ilmestyvään **LEHDEN LEVIKKI ON NOIN 4 000**.*

*Lehti ilmestyi ensimmäisen kerran **VUONNA 1956**.*

KESKI-HÄMEESTÄ vahvistus PAIKALLISLEHTI- KENTTÄÄN

Mediatalo Keski-suomalaisen ostohalut eivät hyytyneet koronakeväänäkään, vaan mediaperheeseen napattiin mukaan paikallislehti Keski-Häme.

Keski-Häme-lehti siirtyi osaksi Mediatalo Keski-suomalaista huhtikuun 2020 alussa. Lehden omistaja ja toimitusjohtaja **Esa Joensuu** jäi tämän jälkeen eläkkeelle ja päätoimittajaksi valittiin **Ville Hakala**, joka on myös Seutu4-lehtiperheen ruorissa.

– Kaupat tehtiin keskellä kovinta korona-aikaa, joten se oli aikamoista humppaa. Ensimmäiset kuukaudet menivät luonnollisesti integraation parissa, Hakala kertoo.

– Meillä lehteä tehdään ihmiseltä ihmiselle. Pidämme tavallisten paikallisten ihmisten puolta ja käsittelemme heille tärkeitä asioita aina ruohonjuuritasolta valtakunnalliseen politiikkaan saakka, kertoo Hakala.

JUTTUJEN KÄRKI ON ELÄMYKSELINEN.

RANNIKKOELÄMÄSTÄ TEHDÄÄN HIENOJA TARINOITA YHDESSÄ

Minä ja Suomenlahti -sisältöpilotti käynnisti neljän lehden yhteistyön.

Kymen Sanomien, Loviisan Sanomien, Sipoon Sanomien ja Uusimaan yhteinen Minä ja Suomenlahti -kesäteema starttasi vuonna 2020. Hankkeessa Suomenlahden ympärille ideoitii omaleimaisia, tilaajille tarkoitettuja juttuja julkaistavaksi läpi kesän.

Hankkeessa käytettiin apuna Kaakon Viestinnän lehdissä kesällä 2019 toteutettua Miun Saimaa -konseptia ja sen kokemuksia.

– Olimme jo ideoineet Suomenlahti-teemaa pitkälle Kymen Sanomissa. Kun konserni laajeni, ajattelimme, että rannikkoseudun ihmisiä yhdistävät samat asiat ja voisimme tehdä tätä yhdessä laajemmin, kertoo Kymen Sanomien päätoimittaja **Heidi Ekdahl**.

Nyt projektissa on mukana neljä lehteä ja useita toimijoita.

KONSEPTIN KAUTTA tilaajat ja kesäasukkaat saavat Suomenlahti- ja meriaiheisia sisältöjä laajemmin. Juttujen kärki on elämyksellinen ja tarinallinen. Rannikkoelämää ja merta sekä luontoa tuodaan lukijoille arkisesti, mutta puhuttelevasti tunteiden ja elämysten kautta. Henkilötarinoiden lisäksi mukana on ilmiöjuttuja, jotka rakentavat saaristolaista, rannikkolaista ja merellistä identiteettiä.

Merellinen elämä ja arki tarjoavat loputtomasti kiehtovia tarinoita, jotka haluamme nostaa esiin ja tuoda lukijoidemme iloksi, lohduksi tai inspiraatioksi, kertoo Kymen Sanomien päätoimittaja Heidi Ekdahl.

Kuva: Raino Eerola

KILPAILUSSA PALKITTIIN
MYÖS UUTISUOMALAISEN
KOOSTAMA KORONA-
AIHEINEN VISUAALINEN
KOKONAISUUS.
SEN VISUAALISESTA
TOTEUTUKSESTA VASTAISI
MIKKO PITKÄNEN.

SUNNUNTAISUOMALAISEN YKSITOISTA SIVUA

MENESTYIVÄT EUROOPPALAISESSA ULKOASUKILPAILUSSA

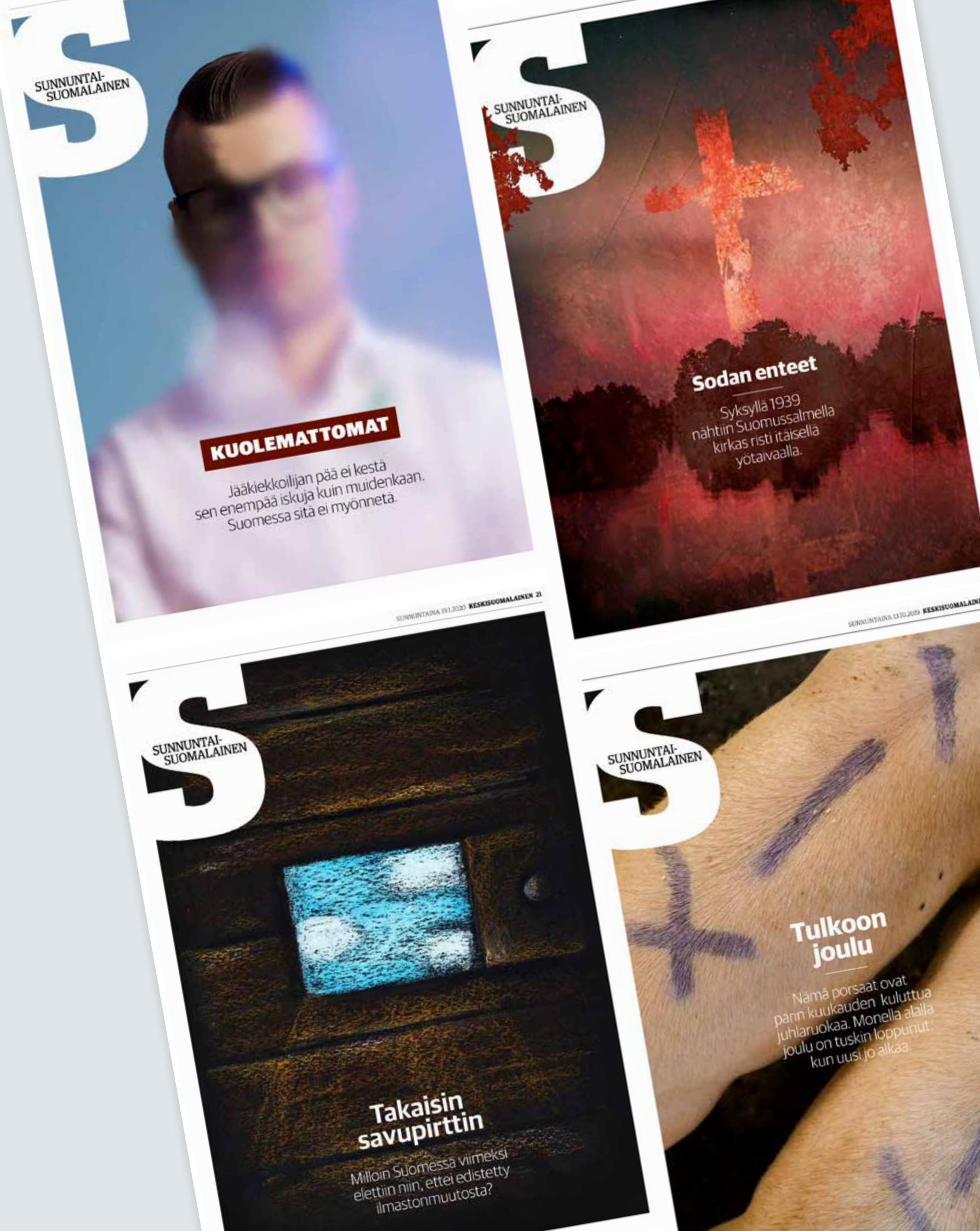
Kansainvälinen
kilpailu toi kymmenen
palkintoa seitsemässä
eri sarjassa.

Sunnuntaisuomalainen voitti kymmenen palkintoa 11 sivulla vuoden 2020 European Newspaper Awards -kisassa. Palkintojen määrä kaksinkertaistui edellisvuosista: vuosina 2019 ja 2018 Sunnuntaisuomalainen sai kumpanakin kilpailusta viisi palkintoa.

Tänä vuonna Sunnuntaisuomalainen oli kilpailun toiseksi menestynein suomalaismedia Helsingin Sanomien jälkeen. Kilpailuun osallistui 164 sanomalehteä 25 eri maasta. Kilpailuehdotuksia saapui yhteensä yli 4000.

Sunnuntaisuomalainen menestyi seitsemässä eri kilpailusarjassa. Visualisointien sarjassa se voitti kolme ja osastoetusivujen sarjassa kaksi palkintoa. Lisäksi se voitti palkinnot henkilö- ja tunnelmavalokuvasarjoissa sekä visuaalisen tarinankerronnan, kuvitusten ja erikoissivujen sarjoissa.

Sunnuntaisuomalainen on saanut vuosien aikana noin 120 ulkoasupalkintoa, joista suurimman osan kansainvälisistä kilpailuista.

TÖITÄ EI TEHDÄ

"Kuopion kaupunginteatterin julkisivu on aina kiehtonut minua."

PALKINNOT SILMISSÄ.

"Visuaalinen ilmaisu teki vaikutuksen tuomaristoon."

"Visuaalinen toteutus tuo uutiselle tai muulle artikkelille paljon lisäarvoa."

"Tämä kuva palkitaan vielä"

LAUSUI TOIMITTAJA

TUNNUSTUKSET:

Savon Sanomat keräsi kansainvälisessä kilpailussa palkintopotin.

Joskus käy niin, että tietämättömällä lottovoittajalla lepää voittoisa kuponki kirjahyllyssään. Vähän vastaavanlainen tapaus sattui Savon Sanomien isyysvapaalla olevalle graafikolle **Mikko Pitkäselle**, jonka sähköpostissa muhi tieto seitsemästä palkinnosta kansainvälisessä European Newspaper Award -kilpailussa. Kun tieto palkinnoista kiiri Savon Sanomien toimitukseen, lisätietoja sisältävää sähköpostia alettiin kysellä kotona olevalta Pitkäselä.

– Olin lämmittelemässä vauvoille maitoa, kun sain puhelun töistä, pian kolmikuisten kaksostytöiden isä kertaa perjantaiaamuun.

SAVON SANOMAT palkittiin niin sivuistaan, kuvistaan kuin infografiikastaankin. Palkinnoissa ei arvoteta järjestystä. Muun muassa korona-aiheeseen liittyvä visuaalinen ilmaisu teki vaikutuksen tuomaristoon. Palkituissa sivuissa näkyy vahvasti myös Savon Sanomien S2-sivun visuaalinen voima.

Sivutaitosta ja infografiikasta vastasi Mikko Pitkänen. Eniten palkintoja, kaikkiaan kolme, tuli Sectional Front Pages -kategorista. Sarjassa palkituissa S2-kansissa olivat aiheina tanssiteatteri Minimin Juha-teos, Tähtien sota ja halloween. Juhasta kertova kansiperustui Tuire Punkin valokuvaan.

VALOKUVIEN KATEGORIOISSA kaksi palkintoa tuli kuvaaja **Aake Roiniselle**. Roin-

nisen kuva kuvataiteilija Reijo Kärkkäisestä toi palkinnon Portrait-sarjassa ja kuva tanssiteatteri Minimin **Iiro Näkistä** ja **Mikko Makkosesta** Perspective-sarjasta.

Roininen muistaa hyvin hetken, kun hän oli ikuistamassa Minimin taiteellisia johtajia kuvaan.

– Kuopion kaupunginteatterin julkisivu on aina kiehtonut minua. Halusin sen taustalle. Tiesin, että haastateltavat ovat tanssitaustaisia henkilöitä ja "teemme mitä pyydään" -tyyppisiä kuvattavia. Näin mielessäni tämän lopputuloksen, mutta lopputuloksesta tuli vieläkin parempi. Toimittaja **liikka Taavitsainen** katsoi kuvaa ruudulta ja sanoi, että tämä kuva palkitaan vielä, Roininen taustoitaa.

GRAAFIKKO MIKKO Pitkänen korostaa, että töitä ei tehdä palkinnot silmissä.

– Vaivaa kannattaa nähdä, koska visuaalinen toteutus tuo uutiselle tai muulle artikkelille paljon lisäarvoa. Palkinnot sitten osoittavat, että meillä on paljon osaamista tähän.

Omista palkintotöistään hän nostaa suosikiksi korona-aiheisen etusivun. Suomi oli juuri siirtynyt poikkeusaikaan.

– Yhden aiheen etusivuja tehdään harvoin. Palkittu etusivu uskaltaa julistaa, että nyt on pandemia käynnissä.

– Kieltämättä jo tehdessä tuntui, että nyt ollaan oikean asian äärellä, Pitkänen pohtii.

Keski-Suomi ilmaantuu tämän kokoisena ja näköisenä vuoden 1871 alusta Jyväskylän kaupungissa yksi numero viikossa, jota täten kunnioitettavalle yleisölle tarjotaan tilattavaksi.

Lehti, joka voimiensa takaa kokee edistää suomalaisen sivistyksen vaurastumista ja koroittamista, tulee pääkirjoituksissaan tarkastelemaan tärkeimpiä päivän kysymyksiä, antamaan tietoja koto- ja ulkomaalta sekä paikkakunnallisia kuulumisia, tahtoo luetella hiippakunnan sanomat ja tätä maanseutua koskevat viralliset, lailliset ynnä muut ilmoitukset, jotka ovat paikkakunnan yleisölle hyödylliset. Utelointia ja kertomuksia tulee lehdessä olemaan sikäli kun tila myöten antaa. Useat taitavat kirjailijat ovat toimitukselle suosiollisesti luvanneet apuansa.

Lehti jaetaan ulos joka lauantaina kello 1 ajoissa täkäläisestä kirjakaupasta, jossa myös tilauksia vastaan otetaan ja jossa tilaushinta on: koko vuodelta 3 markkaa, kolmeneljännekseltä vuodelta 2 markkaa 25 penniä, puolelta vuodelta 1 markka 50 penniä ja neljännekseltä vuodelta 80 penniä. Maamme postikonttoreissa tulee hinnalle lisäksi postimaksu ja postiherrojen vaivanpalkkio.

Niihin lähipitäjiin joihin yksityisiä postilaukkuja menee saadaan tilata lehteä toimitukselta.

KESKI-SUOMEN TOIMITUS.

7.1.1871 KESKI-SUOMI -LEHDEN
LINJAJULISTUS- JA TILAUSILMOITUS

150 VUOTTA KESKI-SUOMEN PUOLESTA

Keskisuomalainen on jokaisen keskisuomalaisen lehti.

Jyväskylä oli vuoden 1871 alussa vain 1300 asukkaan kaupunki. Ensimmäisessä numerossaan Keski-Suomi-lehti uutisoi, että ”Jyväskylän kaupungin seurakunnassa on äsken kuluneen vuoden 1870 kuluessa syntynyt kaikkiaan 49 lasta, 26 poikaa ja 23 tyttöä. Syntyneistä oli vain 5 ulkona avioliitosta.”

Jyväskylä oli pienestä koostaan huolimatta ympäristönsä selvä keskus ja Suomessa koulukaupungin asemaan noussut paikkakunta. Maan ensimmäinen suomenkielinen oppikoulu perustettiin Jyväskylään 1858 ja kansakoulunopettajia valmistava Jyväskylän kansakoulunopettajaseminaari 1863. Seminaarista kasvoi aikanaan Jyväskylän yliopisto.

Keski-Suomen perusti nuori 23-vuotias liikemies, Korkeakosken viinatehtaan pyö-

rittäjä **Heikki Helminen**. Hän valitsi lehden nimen ilmeisesti Schildtin innoittamana. Keski-Suomi-nimi kertoi lehden tärkeimmän ajatuksellisen tavoitteen.

Keskisuomalainen on nyt ollut 150 vuotta Keski-Suomen puolesta.

KESKISUOMALAINEN ON koko historiansa ajan ollut täyden palvelun sanomalehti. Keskisuomalainen kertoo tilaajilleen niin paperilehdessä kuin verkossa ylivoimaisen runsaasti oman maakunnan asioista. Sen lisäksi lukija saa tärkeimmät maan ja maailman uutiset nopeasti ja luotettavasti. Lisäksi lehti tarjoaa hyötytietoa ja kiinnostavaa luettavaa vaikkapa teema- ja sunnuntaisivuillaan.

Jo pikkuruinen nelisivuinen Keski-Suomi

kertoi uutisia niin Helsingistä kuin maailmaltakin. Ensimmäisessä numerossa 7.1.1871 uutisoitiin Jyväskylän kirkollisia asioita, Helsingin uuden teatterin tilanteesta sekä **Abraham Lincolnin** kuvapatsaan paljastamisesta New Yorkissa.

Uutinen perustui lennätintietoihin. Ensimmäinen Euroopan ja Amerikan yhdistävä lennätinkaapeli oli laskettu Atlantin pohjaan vuonna 1858.

Keskisuomalainen on aina pyrkinyt olemaan tilaajilleen paras mahdollinen uutisten kertoja. Helsingin olympialaisista kesällä 1952 valokuvia tuotiin vesitasolentokoneella, sillä muuten lukijat eivät olisi saaneet katsoa lehden sivuilta tuoreita kuvia olympialaisten tapahtumista.

Tämä sama perinne parhaasta mahdol-

lisesta uutispalvelusta elähdyttää tänäkin päivänä Keskisuomalaisen toimitusta. Vaikkapa Palokan häkellyttävästä seniorikerrostalojen palosta kerrottiin runsaasti heti tapahtumahetkellä. Jälkikäteen palon kuluista ja syistä tehtiin perusteellinen superpitkä juttu.

Ja tapahtuupa maailmassa missä tahansa mullistavia asioita tai uutisia, Keskisuomalainen haluaa kertoa ne tuoreeltaan lukijoilleen. Nykyisin verkkolehti elää joka minuutti, kun ennen paperilehti kertoi asioista päivittäin tai alkuaikoina vain viikoittain.

KESKISUOMALAINEN ON noussut hyvin luetuksi lehdeksi. Nykyisin Keskisuomalainen on kokonaislevikiltään maan neljänneksi suurin sanomalehti. Edellä ovat vain Helsin-

gin Sanomat Helsingissä, Aamulehti Tampereella ja Turun Sanomat Turussa.

Keskisuomalainen on nykyisin maan vanhin suomenkielinen sanomalehti.

Jyväskylä on suuri mediakaupunki. Sanomalehti Keskisuomalaisesta on kasvanut mediakonserni Keskisuomalainen Oyj. Siihen kuuluu jo yli 70 sanoma-, kaupunki- ja paikallislehteä, kolme paikallisradiota, erikoislehtiä, painamista, jakelua ja tutkimustoimintaa.

Konserni on maamme kolmanneksi suurin media-yhtiö ja siinä työskentelee 5 800 ihmistä. Yhtiön kotipaikka on Aholaidassa Jyväskylässä.

Perustajien ajattelua kunnioittaen Keskisuomalainen on aina muistuttanut olevansa ilmoitusväline, ei pelkästään uutisia ja juttu-

MAAN VANHIN
SUOMENKIELINEN
SANOMALEHTI JUHLII
VUONNA 2021
150-VUOTISJUHLA-
VUOTTAAN.

Samalla juhlistetaan
Keskisuomalainen-konsernin
150-vuotista historiaa.

Taiteilija Samuli Heimosen
”Kaiken näkevä” -teos
juhlistaa 150-juhlavuotta
Mediatulo Keskisuomalaisen
pääkonttorilla Aholaidassa
Jyväskylässä.

MEIDÄN TEHTÄVÄMME ON
RAKENTAA AMMATTI- JA
ASIAKASMEDIASTA PALJON
MUUTAKIN KUIN LEHTI.

23

ammatti- ja asiakasmediaa

MUUTOKSENTEKIJÄ OMNIPRESSIIN

Uskon yritysten oman median voimaan,
sanoo toimitusjohtaja **Sari Mikkonen-Mannila**.

Hyvin tehdyt B2B-asiakassisällöt ovat suurten yleisöjen mielestä juuri nyt erityisen kiinnostavia. Tämä on ammatti- ja asiakasmediayhtiö Omnipressin ydintekemistä ja kilpailijoiden kenttä on huomattavasti pienempi kuin lifestyle-lehdillä.

– Tehtäväni on kirkastaa tätä asiaa. Olemme todella hyviä meidän substanssiosaimisessa, eli sisältöjen tekemisessä. Seuraava askel on ottaa strateginen puoli ja verkko-osaaminen mukaan. Asiakkaat selkeästi toivovat meiltä konsulttivampaa roolia.

Mikkonen-Mannila nostaa tärkeäksi kehityssuunnaksi strategisemman ja digimmän kumppanuuden.

– Meidän tehtävämme on rakentaa ammatti- ja asiakasmediasta paljon muutakin kuin lehti. Hommamme on löytää uusia yleisöjä monimutkaisessa maailmassa ja rakentaa kiinnostavia yhteisöjä. Median sisällöt voivat olla moninaisia, videoita, podcasteja, insta-storeja ja onnistumiselle täytyy olla selkeät mittarit. Tämä haastaa luovuuteen ja uuden oppimiseen.

OMNIPRESSIN VETÄJÄLLÄ on kova usko

yritysten ja julkisten toimijoiden omiin medioihin ja niiden voimaan.

Mikkonen-Mannila sanoo, että hyvä sisältö auttaa esimerkiksi jäsenhankinnassa.

– Omnipressin julkaisema ammattilehti Evento on koronasta kärsineen tapahtuma-alan aitiopaikalla ja tuore yhteistyö Tapahtumateollisuus ry:n kanssa tekee siitä alan tärkeimmän viestintäkanavan.

– Osakesäästäjien Viisas raha -lehti kilpailee puolestaan sisällöllään Helsingin Sanomien ja Kauppalehden taloustoimitusten kanssa. Kun resurssit ovat pienemmät, täytyy meidän olla sisällössämme luovempia ja terävämpiä. Verkkopalvelua on lähdetty uudistamaan kolmekymppisten kohderyhmälle ja tavoitteena on tuplata jäsenhankinta tänä vuonna.

Printti ei häviä, sillä tulee olemaan ammatti- ja asiakasmediassakin digin rinnalla rooli, mutta Mikkonen-Mannilan mukaan se todennäköisesti on erilainen kuin nyt.

Kun digi tarjoaa nopeita hyppyjä eri aihealueisiin, on printissä entistä huolellisemmin ja syvällisemmin tehtyjä sisältöjä. Aikakauslehden laatu nousee arvoonsa.

*Omnipressin tuore toimitusjohtaja
Sari Mikkonen-Mannila on
rakentamassa uudistuvaa
asiakas- ja ammattimediayhtiötä.*

UUTISVIRRASSA KLIKATAAN KAUPALLISIIN SISÄLTÖIHIN

Natiivartikkelilla pystytään tarjoamaan tietoa asiakkaan ostopolun varrelle.

– Myyvät otsikot innostavat lukijoita klikkaamaan juttuihin ja lukijat ovat avoimia kaikenlaiselle viestinnälle uutismedioissa, kertoo Mediatalo Keskisuomalaisen kaupallinen tuottaja **Milla Kahelin**, miksi natiivartikkelit kiinnostavat nyt asiakkaita aikaisempaa enemmän.

Tämä näkyy esimerkiksi siinä, että kaupallinen artikkeli on komeillut eniten luettujen juttujen listauksessa uutissisältöjen joukossa.

Natiivartikkeli julkaistaan perinteisten uutisten seassa joko printissä tai digissä. Uutisista sen erottlee otsikon yläpuolella näkyvä teksti: mainos sekä erilainen fonttityyli ja värimaailma.

ASIAKKAITA NATIIVARTIKKELEISSA houkuttelee mahdollisuus kertoa laajemmin omasta toiminnasta. Esimerkiksi vastuullisesta toiminnasta on vaikea kertoa perinteisen mainonnan keinoin.

– Aika usein teemana on paikallisia talousuutisia pienellä kynnyksellä. Itse olen innostunut, kun asuntokauppa on löytänyt natiivartikkelit. Esimerkiksi rakennuttaja kertoi, että rakentaa uuden asuinkerrostalon keskustaan. Natiivia luettiin viikon aikana reilusti yli 8000 kertaa. Tämä kertoo, että kaupallisilla viesteillä on myös lukuarvoa.

Kahelin sanoo, että paikallisissa medioissa ei välttämättä toimi samanlaiset natiivisi-

sällöt kuin iltapäivälehdissä. Sen sijaan paikalliset pikku-uutiset, ajankohtaiset asiat ja brändiviestintä vetävät.

– Meillä on yleisö valmiina, joten olemme monelle paikallisesti toimivalle yritykselle luontainen kanava.

Kun Mediatalo Keskisuomalaisen lehti-verkosto kattaa laajasti Suomen karttaa, voi paikallisen ratkaisun sijasta hankkia laajempaakin näkyvyyttä.

DIGINATIIVARTIKKELISTA KERÄTÄÄN lukijadataa. Tilastoista selviää, kuinka monta lukijaa juttua on käynyt lukemassa ja kuinka paljon keskimäärin sivuilla vietetään aikaa. Kahelin sanoo, että hyvissä jutuissa puhutaan noin kolmen minuutin lukuajoista.

– Lukija viettää brändisi kanssa keskeytymätöntä aikaa kolme minuuttia. Uutismedioissa keräät itsellesi tuhansia lukijoita. Tämän vuoksi olemme kasvattaneet natiivartikkeleiden myyntiä koko ajan.

Kun potentiaalinen asiakas etsii tietoa ennen ostopäätöstään verkosta, täytyy yrityksen tarjota riittävästi ostopäätöstä tukevia viestejä eri kanavissa. Kahelin sanoo, että aina omia sisältöjä ei kannata piilottaa omille verkkosivuille.

– Sisältöjen toimivuutta kannattaa kokeilla valmiiden yleisöjen ääressä, Kahelin muistuttaa.

Meillä on
yleisö valmiina.

NATIIVI- ARTIKKELI

*Tehokas ja
huomiota herättävä
mainonnan muoto*

- + maksettua mainontaa
- + verkko- tai printtijuttu
- + kiinnostunut yleisö
- + toimii uutisten virrassa
- + voit rikastaa
kuvilla ja videoilla
- + paikallista tai
valtakunnallista näkyvyyttä

SANOMALEHTI ON TÄYDELLINEN ESIMERKKI KIERTOTALOUDESTA

Sanomalehtipaperia tehdään Suomessa niin kauan kuin se kustannuskilpailukykyistä. Näin toteaa **Anu Ahola**, joka johtaa UPM:n sanomalehti- ja vähittäiskauppapaperitoimintoja.

Kokonaista paperikonetta Suomen kysyntä ei kuitenkaan elätä, sillä markkina on pieni ja paperia tuodaan meille myös Venäjältä ja Ruotsista.

Perinteisen paperin kulutus ei enää kasva Euroopassa, mutta alueittain kulutuksen lasku on erilaista.

– Englannissa digitaalisuus on edennyt pitkälle ja siellä kulutetaan paljon erityisesti digitaalisia viihdelehtiä. Saksassa taas luetaan paljon paperisia kaupunki- ja paikallislehtiä ja siellä kysyntä on suurempaa. Meillä Suomessakin lukijat ovat tottuneet saamaan ison osan uutisista ilmaiseksi. Varsinkin viihdeuutisia, mutta meilläkin niin sanotuista vakavasta journalismista kuluttajan pitää maksaa.

Ahola kokee, että printin rooli on tuottaa luotettavia uutisia.

– Tutkimusten mukaan 70 prosenttia kuluttajista uskoo painettuun sanaan. Kun samaa uutista on testattu printissä ja digissä,

on uutista pidetty vähintään kaksi kertaa luotettavampana paperilla.

Ahola sanookin, että lukijan on helpompi hahmottaa monimutkaiset sisällöt paperilla, kun kokonaisuus ja jutun rakenne hahmottuvat silmälle eri tavalla.

– Ja onhan printti edelleen tehokas mainosmedia. Se odottaa ja muistuttaa meitä keittiönpöydällä.

VAIKKA UPM ei enää tee kierrätyskuidusta paperia Kaipolan tehtaalla, toteaa Ahola, että kierrätyskuitu ei mene Suomessa hukkaan. Kierrätyskuitua käytetään muuhunkin kuin graafiseen paperiin. Kotikeräyspaperia kierrätetään Suomessa hygieniatuotteisiin, eristeteollisuuden tuotteisiin ja kartonkeihin. Suomalaista kierrätettyä kotikeräyspaperia pidetään myös maailmalla arvossa.

– Siitä on pulaa ja sitä viedään nyt erityisesti Saksaan, aiemmin myös Ruotsiin. Sanomalehti onkin täydellinen esimerkki kiertotaloudesta.

Ahola muistuttaa, että myös neitseellisesti kuidusta eli puusta hyödynnetään kaikki osat eri teollisuuden aloilla, joten hukkaa ei synny.

UPM PANOSTAA hyvään metsänhoitoon ja istuttaa sata puuta minuutissa.

– Vuodessa istutetaan 50 miljoonaa puun taimia. Hyvä metsänhoito on kuitenkin paljon muutakin kuin istutustyötä. Vain kasvava metsä sitoo hiiltä, joten hakkuiden oikea-aikaisuudesta on huolehdittava. Suomessa metsät kasvavatkin enemmän kuin niitä ha-

kataan. Metsien suojeleminen on osa toimintaamme. Meillä on ollut jo 20 vuotta ohjelma, jolla turvaamme metsien monimuotoisuuden.

KESTÄVÄ METSÄNHOITO on osa UPM:n kunnianhimoista Biofore-strategiaa, joka tähtää uusiutuvan puubiomassan monimuotoiseen käyttöön innovatiivisella, resurssitehokkaalla ja vastuullisella tavalla

– Tämä ei siis tarkoita vain innovatiivisia uusia tuotteita kuten biokemikaalit tai biopolttoaineet, vaan myös resurssitehokkuutta ja kokonaisvaltaista vastuullisuutta toimitusketjussamme.

– YK:n tavoitteena on rajoittaa ilmaston lämpeneminen 1,5 asteeseen. UPM on sitoutunut tähän tavoitteeseen tieteelliseen tutkimukseen perustuvien toimenpiteiden avulla. Toimenpiteet nojaavat kolmeen pilariin.

Ensimmäinen tähtää metsien jatkuvaan kasvuun, kestävään käyttöön ja puun saatuun pitkäikäisyyteen. Toinen pilari on CO₂-päästöjen vähentäminen 65 prosentilla vuoteen 2030 mennessä. Kolmannella pilarilla viitataan innovoinnin kohdistamista uusiin tuotteisiin, jotka korvaavat fossiilipohjaisia tuotteita.

– Meille nämä ovat tärkeitä asioita. Tämä ei ole meille pelkästään perusta ja merkitys, vaan olemassaolon oikeutus. Liiketoimintassamme haluamme, että koko liiketoiminta-alue, tiimit ja yksittäinen työntekijä ymmärtävät, mikä on meidän yhteinen visioimme ja roolimme sen toteuttamisessa. Se on iso asia meille, minulle ja asiakkaillemme, Anu Ahola sanoo.

UPM ISTUTTAA

50 miljoonaa puuta vuodessa

100 PUUTA MINUUTISSA

*Sanomalehti on täydellinen esimerkki kiertotaloudesta,
sanoo UPM:n Anu Ahola.*

ODOTETTUA MAINONTAA POSTILUUKKUUN

Osoitteeton suoramainonta on tutkimusten mukaan yksi halutuimmista mainosmuodoista Suomessa.

– Suoramainonta on aidosti media. Kontaktihinta tavoitettua kuluttajaa kohti on matala, ja mainonta on tutkitusti kustannustehokasta. Meidän olemassaolomme takaa asiakkaille, että markkinalla on kilpailua, Suomen Suoramainonta Oy:n toimitusjohtaja Jari Mankonen toteaa.

Yhtiö on Suomen suurin yksityistä ja valtakunnallista osoitteetonta jakelupalvelua tuottava yhtiö. Sen suorajakelun kautta voi tavoittaa noin 2,4 miljoonaa kotitaloutta lähes kaikilla paikkakunnilla Suomessa. Jakeluverkon läpi kulkee vuosittain noin 800 miljoonaa jakelutuotetta, kuten kaupunkilehtiä, esitteitä, tuotenäytteitä, katalogeja ja asiakaslehtiä.

Viime vuonna Suomen Suoramainonta eli SSM vastasi muun muassa isosta osasta valtion koronatietoiskukirjeen jakelusta kotitalouksiin.

– Asiakas voi ostaa jakelun 2,4 miljoonaan tai muutama sataan kotitalouteen, sillä jakelupiirien koot vaihtelevat. Alueellinen kohdentaminen on meidän ehdoton vahvuutemme.

Mankonen mainitsee esimerkkinä kuntavaalit, jossa jakelu voidaan rajata tarkasti vaalipiiriin.

– Olemme monelle yritykselle päämarkkinointikanava ja asiakkaat tietävät odottaa postia. Varsinkin kun hankintatarve on akuutti, esimerkiksi jääkaappi menee rikki, niin silloin mainoksia odotetaan, Mankonen sanoo.

SUORAMAINONTA ON AIDOSTI MEDIA

2,4 MILJOONAA KOTITALOUTTA.

800 miljoonaa jakelutuotetta. KORKEA TUTUSTUMISASTE.

HYVÄ MUISTIJÄLKI. *Alueellinen kohdentaminen.*

*Toiminta on
suoraviivaista
ja helppoa.*

PAINOTILAUS KLIKKAUKSELLA VERKKOKAUPASTA

Painopalveluita ostetaan tänä päivänä myös organisaatiolle tai yritykselle räätälöityinä verkkopalveluina.

Painotalo Plus Digitalin eli PPD:n palvelupakettiin kuuluvat myös yksilölliset painotuotteiden verkkokauppalvelut. Moni organisaatio tai yritys tilaakin painopalveluitaan räätälöidyn verkkokaupan kautta. Kuusi puoluetta on kuluneen talven aikana ottanut palvelun käyttöön painomateriaalien tilauskanavaksi. Sitä kautta ehdokkaat voivat tilata puolueen painotuotteita ja tilaaja pystyy myös personoimaan osan tuotteista omaan vaalikampanjaansa sopivaksi.

– Tilaaja voi esimerkiksi tilata rollupin, jossa on omat sisällöt. Tietyt brändielementit on lukittu, kuten ilmeeseen, fontteihin tai asetteluun liittyvät tekijät, mutta tilaaja voi muuttaa muita tietoja tilaukseensa. Lisäksi osalla puolueista on verkkokaupassa tilattavissa painotuotteiden lisäksi myös muita puolueen promotuotteita kuten lippalakkeja, paitoja tai kyniä. Maksaminen tapahtuu kuten muissakin verkkokaupoissa, maksukortilla tai maksunvälittäjän tarjoamilla maksuvaihtoehtoilla, kertoo PPD:n myyntijohtaja **Jyrki Vattulainen**.

Tuotteet varastoidaan PPD:n varastossa.

YRITYKSET, JOILLA on toimintaa useilla paikkakunnilla, hyödyntävät painotuotteiden verkkokauppaa.

– Esimerkiksi juuri alkuvuodesta olemme saaneet verkkokauppa-asiakkaaksi suuren hoivapalveluita tarjoavan yrityksen, jolla on satoja toimipisteitä ympäri Suomea. Heidän markkinointiyrityksensä säästää paljon ai-

kaa, kun heidän ei tarvitse käyttää omaa työaikaansa peruspainotuotteiden tilaamiseen joka yksikköön, vaan yksiköt tilaavat itse tarvitsemansa tuotteet verkkokaupasta.

OMAN VERKKOKAUPAN kautta toiminta on suoraviivaista ja helppoa asiakkaalle. Heidän ei tarvitse odotella tarjouksia ja tarvittaessa PPD varastoi tuotteita asiakkaan puolesta.

Vaikka asiakas tilaa massatuotteet verkkokaupan kautta, on hänellä aina yhteyshenkilö, jonka kanssa voi keskustella yksityiskohdista tai laajemmista tilauksista.

– Kaikkea ei voi tilata verkon kautta ja palvelutuotteissa autamme aina löytämään sopivimman ratkaisun. Meiltä saa myös markkinointi- ja jakelupalveluita oman yhteyshenkilön kautta, Vattulainen sanoo.

TÄÄLTÄ VOIT SEURATA WWW.PROCESSPROJECT.EU

PARHAITA IDEOITA DIGITAALISEEN OPPIMISEEN MYÖS RANSKASTA, LATVIASTA JA ROMANIASTA

Mediatolo Keskisuomalaisen kaupalliset teknologiahankkeet saavat lisäpotkua kansainvälisiltä opiskelijoilta.

Mediatolo Keskisuomalainen ja Jyväskylän ammattikorkeakoulu JAMK aloittivat vuoden 2021 alusta täysin uudenlaisen yhteistyön. Kolmeen teknologia- ja digihankkeeseen tuodaan kansainvälistä "soft skills" eli pehmeiden taitojen osaamista uuden EU-rahoitteisen ProCESS-projektin myötä.

ProCESS tulee projektin nimestä "Processing Complexity with Emotional, Sensorial and Spiritual capacities". Tämän

projektin pääpartneri on Lyonin katolinen yliopisto ja päävastuuhenkilö Suomessa on **Anneli Kakko** JAMKilta. Teknologiaosajana hänkin sanoo, että tämä on täysin uudenlainen lähestymistapa.

- Tulevaisuuden johtajat ja hankkeet tarvitsevat erilaista näkökulmaa. Hankkeen mukaan tuodaan osaamista ja näkökulmaa eri tieteiden aloilta, esimerkiksi elokuvan, musiikin, filosofian tai vaikkapa meditaation näkökulmasta.

PROCESS-PROJEKTI KESTÄÄ KOLME VUOTTA.
ENSIMMÄISEN PROJEKTIKIERROKSEN
AIKANA VUONNA 2021 NELJÄN MAAN
PARTNERIKORKEAKOULUJEN OPISKELIJAT
TARKASTELEVAT MEDIATALO KESKISUOMALAISEN
MEDIAMYYNIN DIGITAALISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN
JATKOKEHITYSHANKETTA.

RATKAISUJA NELJÄN partnerikorkeakoulun opiskelijatiimien avulla omiin kehityshankkeisiin etsivät Mediatolo Keskisuomalaisen lisäksi myös yritykset Ranskasta, Latviasta ja Romaniasta. Mukana on esimerkiksi Latvian posti, Latvian Pasts ja ranskalainen terveydenhuollon yritys Sanofi Pasteur SA. JAMK vastaa projektin metodologian kehittämisestä.

ProCESS-hankkeen yksi tavoite on saada metodologia osaksi ammattikorkeakoulupintoja sekä mukaan myös ammatilliseen koulutukseen.

TALVIKOULU, "WINTER SCHOOL", tammiukuussa 2022 on paikka, jossa eri maiden opiskelijatiimit esittelevät ensimmäisten kehitystehtävien ratkaisuja yritykselle.

- Tätä projektia seuraa useampi organisaatio eri puolilta maailmaa. Monialainen ja uudenlainen kehitystyö selvästi kiinnostaa muitakin, Kakko sanoo.

Kaupallinen johtaja **Mikko Pakarinen** on Mediatolo Keskisuomalaisen puolelta hankkeiden projektipäällikkö. Hänen mielestään mittavaan EU-hankkeeseen mukaanpääsy on hieno mahdollisuus.

- Yhteistyömme JAMKin henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa avaa varmasti uusia mahdollisuuksia yrityselämän kehityshankkeisiin, Pakarinen näkee.

*Saamme neljä eri ratkaisua
jokaisella projektikierroksella.*

PARTNERIKORKEAKOULUT

- 1 *UCLy Lyon Catholic university (UCLy), Ranska*
- 2 *JAMK University of Applied Sciences (JAMK), Suomi*
- 3 *RISEBA University of Business, Arts & Technology (RISEBA), Latvia*
- 4 *Technical University of Cluj-Napoca (TUCN), Romania*

ProCESS-hankkeen päävastuuhenkilö Suomessa on Anneli Kakko JAMKilta. Mediatolo Keskisuomalaisen kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen on konsernin hankkeiden projektipäällikkö.

KONSERNIN VUOSI LUKUINA

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

Konsernin taloudellinen kehitys

Vuoden 2020 luvut eivät ole täysin vertailukelpoisia edelliseen vuoteen verrattuna, sillä edellisen vuoden lukuihin sisältyvä vuoden 2019 aikana ostettu Kaakon sanomalehtiliiketoiminta on mukana vain 1.4.2019 lähtien.

Konsernin liikevaihto laski pääasiassa koronapandemian vaikutusten johdosta 10,5 % ja oli 206,8 Me (231,1 Me).

Mediamyynti laski 20,9 % ja oli 71,9 Me (90,9 Me).

Konsernin tilattavien lehtien tilaustuotot kasvoivat 8,0 % ja olivat 84,2 Me (78,0 Me).

Ulkoinen painonmyynti laski 15,5 % ja oli 14,0 Me (16,6 Me).

Vuokratuottoja oli 1,2 Me (1,2 Me). Muuta liikevaihtoa oli 7,7 Me (9,7 Me) ja laskua siinä oli 21,3 %. Muun liikevaihdon merkittävin osa tulee tutkimusliiketoiminnasta ja aikakauslehtitoiminnasta.

Liiketoiminnan muut tuotot olivat 0,8 Me (0,5 Me).

Vuonna 2020 liikevoittoa kertyi 4,9 Me eli 2,4 % liikevaihdosta. Edellisenä vuonna liikevoitto oli 14,1 Me ja liikevoittoprosentti oli 6,1 %. Ilman 3,1 Me liikearvojen arvonalentumista tilikauden liikevoitto olisi ollut 8,0 Me, jolloin liikevoittoprosentti olisi ollut 3,9 %.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto oli 9,1 Me (15,9 Me) ja operatiivinen vertailukelpoinen liikevoittoprosentti oli 4,4 % (6,9 %). Vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä oli yhteensä 4,2 Me (1,8 Me). Merkittävien vertailukelpoisuuteen vaikuttava erä oli liikearvojen arvonalentumiskirjaus 3,1 Me sekä osuus osakkuusyritysten tuloksesta 1,3 Me. Merkittävimmät vertailukel-

poisuuteen vaikuttavat erät vertailuvuonna olivat liiketoimintojen hankintaan liittyneet kulut 0,7 Me, konsernissa toteutettujen rakennejärjestelyjen kulut 0,4 Me sekä osuus osakkuusyritysten tuloksesta 0,7 Me.

Käyttökate syntyi vuoden 2020 aikana 22,1 Me. Edellisenä vuonna käyttökate oli 28,1 Me. Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate oli 23,2 Me.

Nettorahoitustuotot olivat 0,8 Me (1,6 Me). Rahoitustuottoja kertyi 1,8 Me (2,7 Me). Rahoituskulut olivat 1,0 Me (1,1 Me).

Osuus osakkuusyritysten tuloksista oli 16,3 Me (0,7 Me). Tuulosta parantaa osakkuusyritys Arena Partners Oy:stä kirjattu osakkuusyritystulos 15,9 Me (0,6 Me). Arena Partnersin osakkuusyritystulos tulee pääasiassa Arena Partnersin kirjaamasta myyntivoitosta liittyen Alma Mediapartners Oy:n osakkeiden myyntiin Alma Media Oy:lle. Keski-suomalaisen osakkuusyrityksen osuus myyntivoitosta oli 15,1 Me. Ilman Alma Mediapartners Oy:n osakkeiden myyntivoittoa Arena Partnersin osakkuusyritystulos olisi ollut 0,8 Me (0,6 Me).

Konsernin tilikauden voitoksi muodostui 20,1 Me (13,3 Me). Emoyhtiö Keski-suomalainen Oy:n vuoden 2020 luvut sisältävät pääosan konsernin holding-toiminnoista sekä konsernin keskitetyistä hallintopalveluista. Yhtiön liikevaihto oli 19,7 Me (16,7 Me). Liikevaihtoon on kirjattu vuokratuottoa 2,9 Me (3,0 Me).

Kustannustoiminta

Keski-suomalainen-konserni kustantaa kuuttatoista 5-7 päiväistä

lehteä ja digitaalista uutismediaa, 32 paikallislehteä sekä 35 kaupunkilehteä. 5-7 päiväiset lehdet ovat Keski-suomalainen, Savon Sanomat, Iisalmen Sanomat, Etelä-Suomen Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Länsi-Uusimaa, Itä-Häme, Warkauden Lehti, Etelä-Saimaa, Kouvola Sanomat, Kymen Sanomat, Länsi-Savo, Uutisvuoksi sekä Itä-Savo. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa pääasiassa Savossa, Keski-Suomessa, Kaakkois-Suomessa, Kanta-Hämeessä sekä Uudellamaalla.

Kustannustoiminnan segmentin liikevaihto oli 157,6 Me (171,2 Me).

Konsernin aikakauslehtiryhmään kuuluu ruoan ja juoman ammattilehdet Aromi ja Shaker sekä tapahtumien, viestinnän ja HR:n erikoislehti Evento. Näiden lisäksi aikakauslehtiä kustantavalla Omnipress Oy:llä on sopimusperusteisesti tuotettavanaan noin 20 asiakas- ja sidosryhmälehteä. Konsernin aikakauslehtiryhmään kuului myös Autoliiton julkaisema Moottori-lehti. Suurimpaan osaan Aikakauslehtiryhmän lehdistä liittyy myös digitaalista julkaisemista omilla verkkosivustoillaan. Keski-suomalainen konsernin liikevaihto aikakauslehti liiketoiminta-alueella vuonna 2020 oli 3,0 Me (4,8 Me). Edellisen vuoden liikevaihtoon sisältyi Autoliitolle 1.1.2020 myyty Moottori -lehden kustannustoiminta. Ilman Moottori -lehteä edellisen vuoden liikevaihto oli 3,5 Me.

Painotoiminta

Keski-suomalainen konsernin painopalveluihin kuului viisi sanomalehtipainoa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Pieksämäellä, Tuusulassa, Lahdessa ja Kouvolassa. Lisäksi Lahdessa on Painotalo Plus Digital Oy:n arkkipaino.

Painotoiminnan yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2020 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 6,5 % edellisvuotta alempi ja oli 41,0 Me (43,8 Me). Ulkoisten painotöiden liikevaihto laski 15,4 % ja oli 13,8 Me (16,3 Me).

Tilikauden aikana toteutettiin Jyväskylän sanomalehtipainon tehostumistoenpiteet ja niihin liittyvät yt-neuvottelut. Myös Tuusulan ja Pieksämäen sanomalehtipainoissa käytiin loppuvuodesta tehostumista tavoittelevat yt-neuvottelut. Näillä saavutettiin yhteensä yli miljoonan euron tehostumishyödyt, jotka näkyvät täysimääräisesti vuoden 2021 aikana.

Jakelu

Konsernin jakeluliiketoiminnan liikevaihto vuonna 2020 sisältäen sisäisen ja ulkoisen liikevaihdon oli 40,5 Me (49,7 Me).

Jakeluliiketoimintaan kuuluu osoitteetonta suoramainosjakeluliiketoimintaa harjoittava Suomen Suoramainonta Oy ja sen liikevaihto oli 24,7 Me (33,0 Me). Tämän lisäksi konserni harjoittaa varhaisjakeluliiketoimintaa pääasiassa Päijät-Hämeen alueella sekä Pohjois-Savon ja Etelä-Savon pohjoisosien alueella. Varhaisjakelun yhteenlaskettu liikevaihto vuonna 2020 oli 15,8 Me (16,7 Me).

Tutkimuspalvelut

Konserniin kuuluu tutkimusyritys IROResearch Oy sekä tutkimuspalveluita tarjoava Tietoykkönen Oy. Tutkimustoiminnan lii-

kevaihto vuonna 2020 oli 3,7 Me (4,3 Me). IROResearch Oy:n liikevaihto oli 3,2 Me (3,6 Me). Tietoykkösen liikevaihto oli 0,6 Me (0,8 Me).

Toimintaympäristö ja koronaviruspandemian vaikutukset

Maailmanlaajuinen koronaviruspandemia on vaikuttanut merkittävästi myös Keski-suomalainen-konsernin toimintaympäristöön ja liiketoimintaan. Pandemia on vaikuttanut konsernin pääliiketoiminta-alueiden eli kustannustoiminnan sekä paino- ja jakeluliiketoiminnan asiakkaiden toimintaan ja sen myötä yritysten mainonta ja muu asiakaskysyntä on selkeästi laskenut.

Koronaviruspandemia ja sen takia asetetut rajoitukset ovat merkittävästi laskeneet mainonnan määrää Suomessa, niin painetussa kuin digitaalisessakin mediassa. Kantar TNS AD Intelligenten mukaan mediamainonta laski Suomessa vuoden 2020 aikana 17 % edellisen vuoteen verrattuna. Suurimmista toimialoista matkailun ja liikenteen mainonta laski -51 %, autot -19 %, finanssiala -16 %, vähittäiskauppa -16 % ja pukeutuminen -20 %. Painettu ja digitaalinen sanomalehti- ja kaupunkilehtimainonta laski -21 %. Painetun sanoma- ja kaupunkilehtien sekä noutolehtien muutos oli -36 %. Ulkomainonta laski -29 %.

Vaikutukset mediamyyntiin

Pääosin koronaepidemian vaikutuksesta konsernin mediamyynti laski katsauskaudella 19,0 Me eli lähes 21 %. Mediamyynti oli 71,9 Me (90,9 Me). Ilman Kaakon medialiiketoiminnan hankinnan vaikutusta konsernin mediamyyntin lasku oli 25,4 %. Lasku kohdistui enemmän paperisiin tuotteisiimme, mutta myös digitaaliset mainostuotot vähenivät.

Mainosmyyntin lasku kohdistui voimakkaammin kaupunki- ja noutolehtiin kuin sanomalehtiin. Kaupunkilehtien ollessa pelkätään mainosrahoitteisia pandemian aiheuttama mainonnan lasku on heikentänyt tämän liiketoiminnan kannattavuutta. Tilattavien sanomalehtien kannattavuus on pysynyt vakaampana ja niiden osalta tilannetta on helpottanut tilausmyyntin vakaa kehitys.

Vaikutukset tilauksiin ja tilaustuottoihin

Konsernin tilausmyyntituotot kasvoivat 8,0 % edelliseen vuoteen verrattuna pääosin huhtikuussa 2019 tehdyn Kaakon Viestinnän hankinnan seurauksena ja olivat 84,2 Me (78,0 Me). Vertailukelpoinen tilausmyynti ilman Kaakon Viestinnän oston vaikutusta oli edellisen vuoden tasolla.

Pandemian vaikutus näkyi ennen kaikkea lisääntyneenä kiinnostuksena sisältöihin ja kasvaneena sisältöjen kulutuksena. Erityisesti tämä näkyi digitaalisissa kanavissa. Kiinnostuksen kasvu on tukenut entisestään digitaalisten tilausten vahvaa kasvua. Konsernin digitaaliset tilausmyyntituotot kasvoivat 45,2 % ja ilman Kaakon liiketoiminnan oston vaikutustakin kasvua oli 24,8 %. Pandemian negatiivisilla taloudellisilla vaikutuksilla kansantalouteemme ei ollut olennaista vaikutusta tilausmyyntituottoihin tai painettujen sanomalehtien tilauksiin.

Vaikutukset painotoimintaan

Pandemia on vaikuttanut myös rotaatiopainamisen liiketoiminnan volyymeihin. Sanomalehtipainamisen volyymi on pandemian aikana laskenut. Pandemian alkuvaiheessa myös ulkoiset painotyöt vähenivät selvästi, mutta vuoden aikana kysyntä on elpynyt kohti normaalimpaa tasoa. Konsernin painoliiketoiminnan liikevaihto oli katsauskaudella 41,0 Me, missä on laskua edellisestä vuodesta 6,6 %.

Vaikutukset varhaisjakelun liiketoimintaan

Varhais- ja kirjekäkeluliiketoiminnassa pandemia on laskenut sanomalehtien jakelumääriä. Samalla kuitenkin jaettavan kirjekäkelun määrä on noussut selvästi, mikä yhdessä saavutettujen tehostamisten kanssa on mahdollistanut kannattavuuden lievän parantumisen. Konsernin varhaisjakelun liiketoiminnan liikevaihto oli 15,8 Me (16,7 Me).

Vaikutukset osoitteettoman suorajakelun liiketoimintaan

Korona on laskenut myös osoitteettoman suorajakelun jakelumääriä. Volyymissä laskua on yli 30 %. Laskua kasvattaa loppuvuonna 2019 olleen postilakon kasvattava vaikutus vertailuvuoden jakelumääriin. Jakeluverkoston kiinteiden rakenteiden takia volyymin laskulla on olennainen vaikutus liiketoiminnan kannattavuuteen.

Toimenpiteet koronavirusepidemian johdosta

Keskisuomalainen-konserni ryhtyi toimintaa tehostaviin ja kustannuksia alentaviin toimenpiteisiin heti koronaviruspandemian vaikutettua Suomeen. Pääpaino on ollut toiminnan jatkuvuuden ja henkilöstön turvallisuuden varmistamisessa. Konsernin kaikki mahdolliset työntekijät siirrettiin maaliskuussa etätöihin. Etätöitä on vuoden aikana hallitusti ja rajatusti vähennetty.

Taloudellista vaikutusta on torjuttu toiminnan tehostamisella ja säästöohjelmalla. Lomautusten ja muiden henkilöstösäästöjen avulla on saatu yli 9 miljoonan euron säästöt budjetoituun henkilöstökustannukseen verrattuna. Lisäksi säästöjä saavutettiin lehtien ilmestymisten ja jakeluiden optimoinnilla, hankintojen kautta saaduilla säästöillä sekä yleisellä tehostamisella. Yhteensä katsauskaudella saavutettiin yli 16 miljoonan euron säästöt suunniteltuihin kustannuksiin verrattuna.

Konsernirakenne

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Suomen Lehtiyhtymä Oy myi 1.1.2020 omistamansa 52,08 % osuuden Moottori Media Oy:stä Autoliitolle.

Keskisuomalainen Oyj:n tytäryhtiö Mediatalo ESA Oy osti Keski-Häme lehteä julkaisevan Hämeen Paikallismedia Oy:n 31.3.2020. Loppuvuodesta Hämeen Paikallismedia Oy sulautet-

tiin Mediatalo ESA Oy:öön.

Keskisuomalainen Oyj tiivistä juridista organisaatorakennettaan ja vähensi konsernin yhtiöiden määrää useammassa järjestelyssä tilikauden aikana. Merkittävimmät järjestelyt olivat Kaakon Viestintä Oy:n kokonaisjakautuminen, jossa kustannustoiminta yhdistettiin ESV-Paikallismediat Oy:n kustannustoimintaan ja painoliiketoiminta yhdistettiin Lehtisepät Oy:öön sekä Mediatalo ESA Oy:n osittaisjakautuminen, jossa varhaisjakeluliiketoiminta siirrettiin Jakelusepät Oy:öön. Suomen Suoramainonta -konsernissa yhdistettiin paikallisia jakeluyhtiöitä isommiksi alueelliseksi yhtiöiksi. Lisäksi järjestelyissä lopetettiin useita pöytälaatikkoyhtiöitä.

Tiedot konserniyhtiöistä sekä niiden omistusosuuksista löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Osakkuusyhtiöt

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %), Jyväskylän Messut Oy (26,3 %) sekä Esports media solutions Oy (24,99 %), Suomen Lehtiyhtymä Oy:n osakkuusyhtiöt ovat Myyntimestarit Oy (31,6 %) sekä Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj, Suomen Lehtiyhtymä Oy ja Mediatalo ESA Oy omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 26,5 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %), Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %) sekä Suora Lähetys Oy (49,0 %)

Tutkimus- ja kehitystoiminta

Digitaaliset media- ja liiketoimintaratkaisut ovat merkittävä osa konsernin tuotekehitystoimintaa. Lisäksi konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy kehittää uusia sähköisiä ja mobiileja palveluja osakkailleen. Kehitysmenoja ei pääsääntöisesti ole aktivoitu, koska niistä tulevat tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Emoyhtiön hallitus ja tilintarkastus

Yhtiön hallitukseen ovat kuuluneet seuraavat henkilöt:

- toimitusjohtaja Leena Hautsalo, puheenjohtaja
- toimitusjohtaja Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
- toimitusjohtaja Mikko Paananen
- toimitusjohtaja Kalle Kautto
- metsätalousyrittäjä Pekka Haltia
- toimitusjohtaja Riitta Vesterinen-Virtanen
- toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi

Yhtiön toimitusjohtajana on toiminut Vesa-Pekka Kangaskorpi.

Tilintarkastajana on toiminut Ernst & Young Oy, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Yhtiössä noudatetaan Arvopaperimarkkinayhdistyksen suosi-

tuksen (Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodi) mukaista hallinnointijärjestelmää. Yhtiö on antanut suosituksessa tarkoitettua erillisen selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä ja yhtiö on julkaissut hallinto- ja ohjausjärjestelmässä kuvatun palkitsemispolitiikan. Palkitsemispolitiikka on käyty läpi Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksessa 29.5.2020. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä sekä palkitsemispolitiikasta ovat nähtävissä yhtiön internet-sivuilla www.keskisuomalainen.com.

Yhtiön osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä. 31.12.2020 K-osakkeita oli yhteensä 4.666.599 kpl ja A-osakkeita 5.375.869 kpl, yhteensä osakkeita on 10.042.468 kappaletta.

Yhtiökokous päätti 29.5.2020 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana. Osakkeista maksettavan vastikkeen on oltava vähintään 6,00 euroa ja enintään 15,00 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.

Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeen tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyn ehdoin.

Valtuutukset ovat voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 29.5.2021 saakka.

Keskisuomalainen Oyj osti 30.12.2019 445.059 Keskisuomalainen Oyj:n A-osaketta ja 223.315 Keskisuomalainen Oyj:n K-osaketta. Osakkeet maksettiin tammikuussa 2020. Keskisuomalainen Oyj mitätöi omistamansa omat osakkeet, yhteensä 223.326 Keskisuomalainen Oyj:n K-osaketta sekä 470.909 Keskisuomalainen Oyj:n A-osaketta. Mitätöinti rekisteröitiin 15.4.2020.

Muut tiedot osakkeista ja osakkeiden omistuksesta löytyvät tilinpäätöksen liitetiedoista.

Rahoitus

Keskisuomalainen-konsernilla oli vieraan pääoman ehtoista lainaa vuoden 2020 lopussa 60,9 Me (61,2 Me).

Keskisuomalainen Oyj:lla on 4.4.2019 solmittu rahoitus sopimus Nordea Bank Oyj:n kanssa. Rahoitus sopimukseen liittyvää lainaa 31.12.2020 Keskisuomalainen Oyj:lla oli 60,3 Me. Lainaa erääntyy marraskuussa 2022. Sopimus sisältää taloudellisia

kovenantteja, jotka perustuvat Keskisuomalainen-konsernin nettovelan ja käyttökatteen suhteeseen sekä omavaraisuusasteeseen.

Yritys on suojautunut korkoriskiltä tekemällä pitkäaikaisen korkosuojausjärjestelyn.

Konsernin omavaraisuusaste vuoden 2020 lopussa oli 46,9 % (39,4 %). Tilikauden rahavarojen muutos oli -4,7 Me (11,7 Me) ja rahavarojen määrä oli 19,8 Me (24,6 Me).

Keskisuomalainen-konsernin maksuvalmius on säilynyt hyvällä tasolla koko tilikauden.

Investoinnit

Konsernin bruttoinvestoinnit olivat 7,3 Me ja 3,6 % liikevaihdosta (11,8 Me ja 7,1 %). Vuonna 2019 tytäryritysten hankintaan käytettiin 6,3 Me. Tilikauden investoinnit olivat pääasiassa korvaus- ja ylläpitoinvestointeja.

Arvio yhtiön taloudellisesta asemasta ja tuloksesta sekä toiminnan kehittymistä koskevat tärkeät seikat

Konsernin liikevaihto laski pääasiassa koronapandemian vaikutusten johdosta 10,5 % ja oli 206,8 Me (231,1 Me).

Kustannustoiminnan liikevaihto oli 157,6 Me (171,2 Me) ja liikevoitto oli 15,4 Me (17,3 Me).

Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevaihto laski edellisestä vuodesta 16,0 % ja oli 83,9 Me (99,9 Me). Tuotanto- ja logistiikkapalveluiden liikevoitto oli -5,1 Me. Ilman liikearvon alaskirjaus- sia sen liikevoitto olisi ollut - 2,1 Me.

Konsernin tulos oli 20,1 Me (13,3 Me). Tilikauden tulosta paransi osakkuusyhtiö Arena Partners Oy:stä kirjattu osakkuusyhtiötulos 15,9 Me ja tulosta heikensi yhteensä 3,1 Me liikearvojen arvonalentumiskirjaus.

	2020	2019	2018
Liikevaihto Me	206,8	231,1	166,1
Liikevoitto Me	4,9	14,1	7,3
Liikevoitto %	2,4	6,1	4,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto Me	9,1	15,9	12,7
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto %	4,4	6,9	7,6
Käyttökate Me	22,1	28,1	20,0
Tilikauden tulos	20,1	13,3	5,4
Tulos/osake, Eur	2,03	1,23	0,51
Oman pääoman tuotto %	23,6	16,9	6,6
Omavaraisuusaste %	46,9	39,4	49,6

Lisää tunnuslukuja ja tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty tilinpäätöksen liitetiedoissa.

Olennaiset tapahtumat tilikauden päättymisen jälkeen

Keskisuomalainen-konsernille maksettiin tammikuussa 2021 valtionavustusta journalistisen sisällön edistämiseen yhteensä 0,6 Me.

Rahoitusvälineiden käypään arvoon arvostamista koskevat tiedot

Likvidien varojen sijoittamisessa pitäydytään maltillisen riskitason instrumenteissa kuten korkorahastoissa ja pitkäaikaistalletuksissa. Pörssiosakkeisiin sijoittamisesta hallitus on hyväksynyt erillisen periaatteen, jonka mukaan Keskisuomalainen tekee suoria sijoituksia pääsääntöisesti vain oman toimialan yhtiöihin. Keskisuomalaisella on pankkilainoihin liittyen tehty koronvaihtosopimuksia rahalaitoksen kanssa.

Kaikki noteeratut ja noteeraamattomat sijoitukset sekä koronvaihtosopimus arvostetaan tilinpäätöksessä käypään arvoon.

Henkilöstöä koskevat tiedot

Työsuhteita oli vuoden lopussa 2212 (2362). Tämän lisäksi konsernissa oli 3514 (3461) osa-aikaista mainosjakajaa. Mainosjakajat huomioiden konsernissa oli yhteensä työsuhteessa 5726 (5823) henkilöä.

Toimittajia oli konsernissa yhteensä 490 (548). Tuotannollista henkilöstöä oli 330 (392). Pääosin osa-aikaisia lehdenjakajia oli 585 (573). Graafisten toimihenkilöiden ja teknisten toimihenkilöiden yhteinen määrä oli 604 (657), johtoa ja ylempiä toimihenkilöitä oli 203 (192).

Kokopäiväiseksi muutettuna konsernin henkilömäärä oli keskimäärin 1640 henkilöä (1775). Luku ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3574 (3660).

	2020	2019	2018
Henkilöstöä keskimäärin kokopäiväiseksi muutettuna tilikauden aikana	1640 *	1775*	1330
Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella	80,5 Me	86,4 Me	60,2 Me
Työsuhteita vuoden lopussa	2203 *	2362*	1784

* Ei sisällä mainosjakajia.

Ympäristö- ja vastuuasiat

Keskisuomalainen-konserni toimii vastuullisesti ja ympäristötietoisesti. Konsernilla on ISO 14001 ympäristösertifikaatti. Vastuuraaportti julkaistaan viikolla 13 osana Keskisuomalaisen Ei-taloudellisen tiedon raporttia.

Arvio toiminnan riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Koronapandemian pitkittyminen nykyistä ennakoitua pidemmäksi ja siitä aiheutuvien rajoitusten jatkuminen heikentäisi Suomen taloustilannetta ja konsernin päätuotteiden markkinatilannetta ja erityisesti mediamyyntiä. Koronalla voi olla pitkäkestoisia vaikutuksia kuluttajien ostokäyttäytymiseen. Jos verkkokaupan suhteellinen kasvu johtaa paikallisen kaupan heikkenemiseen, voi tämä johtaa mediamainonnan vähenemiseen ja lehtien ilmestymisalueiden elinvoiman heikkenemiseen.

Kuluttajien ostokäyttäytymisen ja mediamainonnan muutokset vaativat kykyä reagoida muuttuneisiin vaatimuksiin. Globaalit toimijat, kuten Facebook ja Google kilpailevat yhä voimakkaammin kotimaisista digimainonnan euroista. Yhteiskunnan regulaatio ja kustannusrasitukset kohdistuvat vain kotimaisiin toimijoihin.

Postin jakelustrategian ja hinnoittelun muutokset sanomalehtien varhais- ja päiväjakelussa kasvattavat riskiä kustannustason nousulle sekä jakelun palvelutason heikentymiselle ja sen myötä tilaajamenetyksille. Postilain valmistelussa esillä oleva jakelupäivien vähentäminen voi heikentää lehtien toimintaedellytyksiä.

Ylen panostukset kirjoitettuun verkkouutistoimintaan ovat olleet riski sanomalehdille. YLE-lain valmistelussa Yleisradion tekstimuotoista verkkosisältöä pyritään rajaamaan. Tämä voi vähentää sanomalehdille kohdistuvaa riskiä.

Kehitystoiminnan painopistettä pitää entistä voimakkaammin suunnata kuluttaja- ja mainosmarkkinoiden kehitystrendin mukaisesti digitaalisen ansainnan kehittämiseen. Onnistumisemme tässä kehitystyössä on ratkaisevan tärkeää yhtiön pitkän aikavälin kannattavuuden näkökulmasta.

Operatiivisista riskeistä merkittävimmät liittyvät tietotekniikkaan ja painoliiketoimintojen keskeytymiseen.

Pandemian vaikutuksesta huolimatta konsernin rahoitusasema on katsauskauden taloudellisen kehityksen myötä pysynyt vakaana.

Näkymät vuodelle 2021

Uskomme tilikauden liikevaihdon pysyvän vuoden 2020 tasolla ja vertailukelpoisen operatiivisen liikevoiton paranevan vuoden 2020 tasoon verrattuna. Koronapandemian takia näkymään liittyy merkittävästi epävarmuutta.

Hallituksen esitys yhtiökokoukselle osingonjaoksi vuodelta 2020

Emoyhtiön jakokelpoinen oma pääoma on 76.909.534,12 euroa.

A- ja K -osakkeilla on yhtäläinen oikeus osinkoihin ja yhtiön varoihin. Osinkoon oikeuttavia K-sarjan osakkeita on 4.666.599 kpl ja A-sarjan osakkeita 5.375.869 kpl eli yhteensä 10.042.468 kpl.

Yhtiö pyrkii jakamaan osinkoina vähintään puolet tilikauden tuloksesta. Hallitus on OYL 13:2 §:n mukaisesti huomioinut osinkoesitystä tehdessään, ettei esitetty osingonjako vaaranna konsernin maksukykyä.

Hallitus esittää, että osinkoa maksetaan 1,00 euroa osakkeelle. Esityksen mukainen osinkojen määrä on yhteensä 10.042.468,00 euroa.

Lisäksi hallitus ehdottaa, että yleishyödyllisiin lahjoituksiin varataan 50.000,00 euroa.

KONSERNIN TULOSLASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

		2020	2019
	liitetieto	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	2	206 794	231 110
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos		-73	69
Valmistus omaan käyttöön		0	0
Liiketoiminnan muut tuotot	6	785	523
Materiaalit ja palvelut		-59 245	-64 465
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut	8	-94 335	-102 644
Poistot		-14 117	-14 008
Arvon alentumiset	15	-3 075	0
Liiketoiminnan muut kulut	7	-31 829	-36 456
LIKEVOITTO		4 905	14 129
Rahoitustuotot	10	1 759	2 731
Rahoituskulut	11	-983	-1 131
Osuus osakkuusyrityiden tuloksista	18	16 343	687
VOITTO/TAPPIO ENNEN VEROJA		22 024	16 416
Tuloverot	12	-1 893	-3 126
TILIKAUDEN VOITTO/TAPPIO		20 131	13 290
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos	13		
Osakekohtainen tulos, perus		2,03	1,23
Osakekohtainen tulos, laimennettu		2,03	1,23
Osakkeiden keskimääräinen lukumäärä:			
Laimentamaton-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 073 323	10 707 260
Laimennettu-EPS (FAS ja IFRS) jakaja, ulkona olevat tilikauden aikana		10 073 323	10 707 260
Voiton/tappion jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		20 406	13 185
Määräysvallattomille omistajille		-275	105
		20 131	13 290
Muut laajan tuloksen erät:			
Erät, joita ei myöhemmin siirretä tulosvaikutteisiksi	10		
Etuspohjaisten järjestelyiden arvон uudelleenmäärittäminen		175	230
Osakesijoitukset		2 051	1 400
		2 227	1 630
LAAJA TULOS YHTEENSÄ		22 358	14 920
Laajan tuloksen jakautuminen:			
Emoyhtiön omistajille		22 633	14 815
Määräysvallattomille omistajille		-275	105
		22 358	14 920

KONSERNIN TASE, IFRS

(1 000 eur)

		2020	2019
	liitetieto	31.12.2020	31.12.2019
VARAT			
PITKÄAIKAISET VARAT			
Aineettomat hyödykkeet	14	14 017	16 998
Liikearvo	14	72 940	75 658
Sijoituskiinteistöt	16	271	292
Aineelliset hyödykkeet	17	35 431	38 092
Käyttöoikeusomaisuuserät	18	8 151	7 332
Osuudet pääomaosuusmenetelmällä yhdisteltävissä yhteisöissä	19	20 421	4 305
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	20	20 349	17 904
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	21	1 249	1 028
Laskennalliset verosaamiset	22	2 346	2 632
PITKÄAIKAISET VARAT		175 175	164 239
LYHYTAIKAISET VARAT			
Vaihto-omaisuus	23	1 585	1 914
Myyntisaamiset ja muut saamiset	24	15 020	22 022
Kauden verotettavaan tuloon perustuvat verosaamiset		20	718
Muut lyhytaikaiset rahoitusvarat	25	66	3 390
Rahavarat		19 774	24 487
LYHYTAIKAISET VARAT		36 465	52 530
VARAT		211 640	216 770
OMA PÄÄOMA JA VELAT			
Emoyhtiön omistajat			
Osakepääoma	26	2 257	2 257
Omat osakkeet	26		-9 747
Rahastot	26	8 011	5 959
Kertyneet voittovarot		82 297	79 261
Emoyhtiön omistajat		92 565	77 731
Määräysvallattomat omistajat		-161	218
OMA PÄÄOMA		92 403	77 949
PITKÄAIKAISET VELAT			
Laskennalliset verovelat	22	3 145	3 894
Pitkäaikaiset korolliset velat	29	58 507	58 069
Pitkäaikaiset korottomat velat	30	45	52
Pitkäaikaiset varaukset	28	500	217
Eläkevelvoitteet	27	1 389	1 734
PITKÄAIKAISET VELAT		63 586	63 966
LYHYTAIKAISET VELAT			
Lyhytaikaiset korolliset velat	29	10 698	10 691
Saadut ennakot		14 428	19 103
Ostovelat ja muut velat	30	28 205	44 432
Tuloverovelka		2 319	628
LYHYTAIKAISET VELAT		55 650	74 854
Velat		119 237	138 820
OMA PÄÄOMA JA VELAT		211 640	216 770

KONSERNIN RAHAVIRTALASKELMA, IFRS

(1 000 eur)

	2020	2019
liitetieto	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Liiketoiminnan rahavirrat		
Asiakkailta saadut maksut	208 141	230 518
Maksut tavaroiden/palvelujen toimittajille sekä henkilöstölle	-187 781	-202 078
Maksetut korot liiketoiminnasta	-969	-1 169
Saadut korot liiketoiminnasta	87	100
Maksetut verot liiketoiminnasta	-340	-3 464
Liiketoiminnan rahavirta	19 139	23 907
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-4 382	-5 342
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	140	966
Ostetut tytäryhtiöosakkeet3	-226	-6 311
Myytyt tytäryhtiöosakkeet	-174	
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2 737	-114
Luovutustulot muista sijoituksista	3 333	28
Myönnettyt lainat	-20	-121
Saadut osingot investoinneista	1 678	2 018
Investointien rahavirta	-2 387	-8 876
Rahoituksen rahavirta		
Määräysvallattomien osuuksien hankinta	-14	-345
Omien osakkeiden hankkiminen	-9 439	
Pitkäaikaisten lainojen nostot29		14 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut29	-316	-6 441
Vuokrasopimusvelkojen takaisinmaksut	-4 165	-3 681
Maksetut osingot	-7 531	-6 844
Rahoituksen rahavirta	-21 465	-3 310
Rahavarojen muutos	-4 713	11 720
Rahavarat, avaava tase	24 553	12 833
Rahavarojen muutos	-4 713	11 720
Rahavarat*)	19 840	24 553

*) sisältää sekä rahavarat että sulkutilillä olevat muut rahoitusvarat.

Yhtiö hankki 30.12.2019 omia osakkeita ja Ilkka-Yhtymän osakkeita, joiden hankintameno yhteensä oli 11.916 tuhatta euroa. Hankinnat on maksettu vuonna 2020.

LASKELMA OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSISTA, IFRS

(1 000 eur)

Oman pääoman muutos 2019	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahasto	Vara-rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	-357	4 290	270	72 560	79 020	489	79 510
Muut oikaisut					1	1		1
Osuus osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista					-11	-11		-11
Laaja tulos					13 185	13 185	105	13 290
Tilikauden voitto/tappio								
Muut laajan tuloksen erät:								
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos			1 399			1 399		1 399
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen					230	230		230
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			1 399		230	1 630		1 630
Laaja tulos yhteensä			1 399		13 415	14 815	105	14 920
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-6 748	-6 748	-107	-6 855
Omien osakkeiden hankinta		-9 390				-9 390		-9 390
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		-9 390			-6 748	-16 138	-107	-16 245
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset								
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen					13	13	-274	-261
Muutokset, jotka johtivat määräysvallan muutokseen					32	32	5	36
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	-9 747	5 689	270	79 261	77 731	218	77 949

Oman pääoman muutos 2020	Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma						Määräysvallattomien omistajien osuus	Oma pääoma yhteensä
	Osake-pääoma	Omat osakkeet	Käyvän arvon rahasto	Vara-rahasto	Kertyneet voittovarot	Yhteensä		
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	-9 747	5 689	270	79 261	77 731	218	77 949
Osuus osakkuusyhtiöiden suorista oman pääoman kirjauksista					-72	-72		-72
Laaja tulos					20 406	20 406	-275	20 131
Tilikauden voitto/tappio								
Muut laajan tuloksen erät:								
Rahoitusvarojen käyvän arvon muutos			2 051			2 051		2 051
Etuuspohjaisten järjestelyiden arvon uudelleenmäärittäminen					175	175		175
Muut laajan tuloksen erät, verojen jälkeen			2 051		175	2 227		2 227
Laaja tulos yhteensä			2 051		20 581	22 633	-275	22 358
Liiketoimet omistajien kanssa								
Osingonjako					-7 531	-7 531		-7 531
Omien osakkeiden hankinta		-14				-14		-14
Omien osakkeiden mitätöinti		9 760			-9 760	0		0
Liiketoimet omistajien kanssa yhteensä		9 746			-17 291	-7 545		-7 545
Tytäryhtiöomistusosuuksien muutokset								
Muutokset, jotka eivät johtaneet määräysvallan muutokseen					-77	-77	63	-14
Muutokset, jotka johtivat määräysvallan muutokseen					-105	-105	-168	-272
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.	2 257	0	7 741	270	82 297	92 565	-161	92 403

1. Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Yrityksen perustiedot

Keskisuomalainen-konserni kustantaa ja julkaisee sanomalehtiä sekä harjoittaa paino- ja jakelutoimintaa sekä sähköistä viestintää usealla paikkakunnalla Keski-Suomessa, Savossa, Etelä-Suomessa, Päijät-Hämeessä ja Kaakkois-Suomessa.

Konsernin emoyritys on Keskisuomalainen Oyj, joka on noteerattu NASDAQ OMX Helsinki Oy:n päälistalla vuodesta 1999 alkaen. Emoyrityksen kotipaikka on Jyväskylä ja sen rekisteröity osoite on PL 159, 40101 Jyväskylä.

Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Internet-osoitteesta www.keskisuomalainen.com tai konsernin emoyhtiön pääkonttorista osoitteesta Aholaidantie 3, 40320 Jyväskylä.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt kokouksessaan 24.2.2021 tämän tilinpäätöksen julkistettavaksi. Suomen osakeyhtiölain mukaan osakkeenomistajilla on mahdollisuus hyväksyä tai hylätä tilinpäätös sen julkistamisen jälkeen pidettävässä yhtiökokouksessa. Yhtiökokouksella on myös mahdollisuus muuttaa tilinpäätöstä.

Laatimisperusta

Konsernitilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (International Financial Reporting Standards) mukaisesti ja sitä laadittaessa on noudatettu 31.12.2020 voimassa olevia IAS- ja IFRS-standardeja sekä SIC- ja IFRIC-tulkintoja. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaisia ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksyttyjä standardeja ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot ovat myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöainsäädännön mukaiset.

Tilinpäätöksen laatiminen IFRS-standardien mukaisesti edellyttää konsernin johdolta tiettyjen arvioiden tekemistä ja harkintaa laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Tietoa harkinnasta, jota johto on käyttänyt konsernin noudattamia tilinpäätöksen laatimisperiaatteita sovel-

taessaan ja joilla on eniten vaikutusta tilinpäätöksessä esitettäviin lukuihin, on esitetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuuskijät”.

Tilinpäätöksen tiedot esitetään tuhansina euroina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintameneihin ellei laadintaperiaatteissa ole muuta kerrottua.

1.1.2021 tai sen jälkeen käyttöön otettavat standardit

Tiedossa olevilla uusilla tai uudistetuilla standardeilla tai tulkinnoilla, jotka tulevat voimaan 1.1.2021 tai sen jälkeen, ei ole suurta vaikutusta konsernin tilinpäätökseen.

Tytäryritykset

Tytäryritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on määräysvalta. Määräysvalta syntyy, kun konserni omistaa yli puolet äänivallasta tai sillä on muutoin määräysvalta. Määräysvallalla tarkoitetaan oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Hankitut tytäryhtiöt sisällytetään tilinpäätökseen hankintamenomenetelmää käyttäen, jonka mukaan hankitun yhtiön varat ja velat arvostetaan käypiin arvoihin hankintahetkellä ja jäljelle jäänyt osuus hankintahinnan ja hankitun nettovarallisuuden erotuksesta on liikearvoa. Mahdollinen ehdollinen lisäkauppahinta on arvostettu käypään arvoon hankintahetkellä ja kirjattu velaksi. Lisäkauppahinta arvostetaan käypään arvoon jokaisen raportointikauden päättymispäivänä ja tästä syystä syntyvä voitto tai tappio kirjataan tulosvaikutteisesti. IFRS 1 –standardin salliman helpotuksen mukaisesti IFRS-siirtymispäivää aikaisempia yrityshankintoja ei ole oikaistu IFRS-periaatteiden mukaisiksi, vaan ne on jätetty suomalaisen tilinpäätöskäytännön mukaisiin arvoihin. Hankitut tytäryhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen siitä hetkestä lähtien, kun konserni on saanut määräysvallan ja luovutetut tytäryritykset siihen saakka, jolloin määräysvalta lakkaa. Kaikki konsernin sisäiset liiketapahtumat, saamiset, velat ja voitot eliminoidaan konsernitilinpäätöstä laadittaessa.

Osakkuusy yritykset

Osakkuusy yritykset ovat yrityksiä, joissa konsernilla on huomattava vaikutusvalta. Huomattava vaikutusvalta toteutuu, kun konserni omistaa yli 20 % yrityksen äänivallasta tai kun konsernilla on muutoin huomattava vaikutusvalta, mutta ei määräysvaltaa.

Osakkuusy yritykset on yhdistelty konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmää käyttäen. Jos konsernin osuus osakkuusy yrityksen tappioista ylittää kirjanpitoarvon, ei kirjanpitoarvon ylittäviä tappioita yhdistellä, ellei konserni ole sitoutunut osakkuusy yritysten veloitteiden täyttämiseen.

Yhteisjärjestelyt

Keskinäisiä kiinteistöyhtiöitä, joista konserni omistaa alle 100 %, käsitellään yhteisinä toimintoina IFRS 11 Yhteisjärjestelyt -standardin mukaisesti. Konsernitilinpäätökseen konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät varansa ja velkansa, mukaan lukien osuutensa yhteisistä varoista ja veloista. Lisäksi konserni kirjaa yhteisiin toimintoihin liittyvät tuottoonsa ja kulunsa, mukaan lukien osuutensa yhteisten toimintojen tuotoista ja kuluista.

Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat

Konsernin kaikissa yksiköissä toimintavaluutta on euro. Myös konsernitilinpäätös on esitetty euroina, joka on konsernin emoyhtiön toiminta- ja esittämisvaluutta. Konsernin lähes kaikki liiketapahtumat ovat euroissa ja konserni toimii Suomessa ja Virossa. Ulkomaanrahan määräiset tapahtumat kirjataan maksupäivän kurssiin, joka vastaa tapahtumapäivän kurssia, koska valuuttatapahtumien määrä on konsernissa vähäinen.

Myyntituottojen tulouttaminen

Suoriteveloitteet

Keskisuomalaisen Oyj:n myyntituotot muodostuvat enimmäkseen ilmoitusmyynnistä, tilausmyynnistä, painotominnan myynnistä, sekä jakelu- ja kuljetustuotoista.

Ilmoitusmyynti on ilmoitusten myyntiä paperilehteen tai johonkin sähköi-

seen kanavaan, esim. valotauluun tai nettisivuille. Myynti laskutetaan ja tuloutetaan kun ilmoitus on julkaistu. Maksuehdot ovat pääsääntöisesti 10 - 14 pv netto.

Lehtimyynti on yhtiön kustantamien lehtitilausten myyntiä joko paperisena tai sähköisenä versiona. Myynti tuloutetaan kun lehti on toimitettu luetta- vaksi. Tyypillisesti lehtitilaus maksetaan etukäteen tilausjakson alkaessa muutamaksi kuukaudeksi tai enintään yhdeksi vuodeksi ja laskun maksuehto on pääsääntöisesti 14 pv netto.

Painon myynti on pääasiassa sanomalehtipaperille painettuja painotuotteita, joiden myynti tuloutetaan kun painotuote on luovutettu. Laskutus tehdään pääsääntöisesti luovutuksen jälkeen ja normaali maksuehto on 14 pv netto.

Jakelu- ja kuljetustuotot ovat pääsääntöisesti lehtien jakelua lehden tilaajalle tai kuljetusta jakelupisteeseen. Tuotot laskutetaan kun jakelu on suoritettu ja normaali maksuehto on 14 pv netto. Muiden tuottojen merkittävimmät tuotot ovat mm. tilavuokria, markkinatutkimustuottoja ja tuottoja tapahtumien järjestämisestä.

IFRS 15 -standardin käyttöönotto ei ole aiheuttanut muutosta suoriteveloitteiden tunnistamiseen.

Muuttuva vastike

IFRS 15 -standardin mukaan jos sopimuksessa luvattuun vastikkeeseen sisältyy muuttuva rahamäärä, yhteisö arvioi vastikemäärän, johon se on oikeutettu sitä vastaan, että luvatut tavarat ja palvelut luovutetaan asiakkaalle. Vastikemäärä voi muuttua esimerkiksi alennusten, bonusten, rangaistusseuraamusten tai muiden vastaavanlaisten erien vuoksi.

Keskisuomalainen-konsernin tarjoamiin tuotteisiin ja palveluihin saattaa liittyä volyymialennuksia tai muita alennuksia. Mahdollisen muuttuvan vastikkeen määrä on vähäinen konsernin asiakassopimuksissa.

Merkittävä rahoituskomponentti

Mikäli sopimukseen sisältyy merkittävä rahoituskomponentti, on yhteisön IFRS 15 mukaan oikaistava luvattua vastikemäärää rahan aika-arvon vaikutuksilla. Tilausmyynnin tilaukset maksetaan

etupainotteisesti. Keskisuomalainen hyödyntää IFRS 15 -standardin käytännön apukeinoa, jossa yhteisön ei tarvitse oikaista luvattua vastikemäärää merkittävän rahoituskomponentin vaikutuksilla, sillä yhteisö odottaa, että aika, joka kuluu siitä, kun asiakas suorittaa ennakkomaksun, siihen, kun yhteisö luovuttaa luvatut tuotteet asiakkaalle, on enintään vuoden pituinen.

Muuna kuin rahana suoritettava vastike

Asiakkaan lupaama vastike voi olla muussa muodossa kuin rahana, esimerkiksi tavaroina, palveluina tai muuna kuin rahana suoritettavana vastikkeena. IFRS 15 mukaan yhteisön on arvioitava muuna kuin rahana suoritettava vastike käypään arvoon.

Keskisuomalainen konsernissa kaikki vastike saadaan rahana.

Takuut

IFRS 15 määrittelee kahdentyyppisiä takuita. Varmennustyyppinen takuu lupaa asiakkaalle, että toimitus vastaa sopimuksella sovittua, kun taas palvelutyyppinen takuu tarjoaa asiakkaalle varmennustyyppisen takuun päälle erillistä palvelua.

Keskisuomalainen-konsernin asiakassopimuksissa ei ole takuita.

Kanta-asiakasohjelmat ja muut edut asiakkaille

Keskisuomalainen konserni ei tarjoa asiakkailleen etuja kanta-asiakasohjelmien muodossa.

Päämiehenä toimiminen

Konserni toimii asiakassopimuksissa lähes aina päämiehenä. Yhtiö hankkii asiakkaiden puolesta jakelu- ja taittopalveluita, jotka ostetaan konsernin ulkopuolelta. Näiden palvelujen myyntituotot netotetaan ulkopuolisten kulujen kanssa. Mahdollinen palkkio asiakkaalta kirjataan liikevaihtoon.

Transaktiohinnan kohdistaminen suoriteveloitteille

Yhteisön tulee kohdistaa transaktiohinta suoriteveloitteille edellä kuvattujen vaiheiden jälkeen. IFRS 15 päämääränä on kohdistaa transaktiohintaa jokaiselle suoriteveloitteelle siihen vastikemäärään, jonka yhteisö katsoo olevansa oi-

keutettu saamaan toimitettuaan asiakkaalle nämä tavarat tai palvelut.

IFRS 15 mukaan transaktiohinnan kohdistaminen tehdään suhteellisten erillismyyntihintojen perusteella.

Myyntituoton kirjaaminen suoriteveloitteen täyttyessä

Yhteisö määrittää sopimuksen alkamishetkellä siirtääkö se tavaroita tai palveluja koskevan määräysvallan asiakkaalle ajan kuluessa.

Mediamyynti

Mediamyyntiin sisältyvässä ilmoitusmyynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuomalainen tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli ilmoituksen julkaisuhetkellä.

Mediamyynti digitaalisiin kanaviin tuloutetaan ajan kuluessa, sillä asiakas saa ja kuluttaa saamansa hyödyn sitä mukaan kun palvelua tuotetaan.

Tilausmyynti

Tilausmyynti kirjataan tilausjakson aikana. Kokonaisvastike tuloutetaan tilausjaksolle lehtien jakamisen perusteella. Digitaalisten tuotteiden tilausmyynti tuloutetaan ajan kuluessa ilmestymispäivien mukaan, sillä asiakas saa ja kuluttaa suoritteesta saamansa hyödyn sitä mukaa kuin Keskisuomalainen tuottaa suoritetta.

Tilausmyynnin pakettimyynti jaetaan paperi- ja digituotteisiin, paperilehden osalta tuotot tuloutetaan yhtenä ajankohtana ja digituotteiden osalta ajan kuluessa.

Painon myynti

Painon myynnissä IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuomalainen tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, kun painotuotteet luovutetaan asiakkaalle.

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot

Jakelu- ja kuljetustuotot sekä muut tuotot tuloutetaan kuukaudelle, jolloin tavarat tai palvelut on luovutettu. Näiden osalta IFRS 15 -standardin mukaiset kriteerit määräysvallan siirtymiseksi ajan kuluessa eivät täyty, jolloin Keskisuo-

malainen tulouttaa myynnistä saadut tuotot yhtenä ajankohtana, eli hetkellä jolloin tavara tai palvelu on luovutettu.

Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot IFRS 15 sisältää ohjeistuksia sopimuksesta aiheutuvien lisämenojen ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvien menojen käsittelyyn kirjanpidossa. Sopimuksesta aiheutuvat lisämenot ja sopimuksen täyttämisestä aiheutuvat menot tulee tietyin edellytyksin aktivoida taseeseen. Konsernilla ei ole tällaisia lisämenoja.

Tutkimus- ja kehitysmenot

Tutkimus- ja kehitysmenot kirjataan sen tilikauden kuluksi, jolloin ne syntyvät. Tuotteiden kehitystoimintaan liittyviä kuluja ei ole aktivoitu, koska niistä saatavat tulevaisuuden tuotot varmistuvat vasta, kun tuotteet tulevat markkinoille.

Liiketoiminnan muut tuotot ja kulut

Liiketoiminnan muina tuottoina kirjataan muut kuin varsinaiseen suoritemyyntiin liittyvät tuotot, kuten omaisuuden myyntivoitot. Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyy myös saadut avustukset ja tuet. Suorat kustannuksiin perustuvat avustukset ja tuet tuloutetaan maksu-perusteisesti. Kehitysprojekteihin saadut avustukset ja tuet tuloutetaan projektille kirjattujen kustannusten suhteessa. Liiketoiminnan muihin kuluihin sisältyvät kaikki muut liiketoiminnan kulut kuin materiaalista, alihankinnoista, poistoista ja työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut. Merkittävimmät kuluerät muodostuvat ict- sekä toimitilojen kuluista.

Liikevoitto

IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen –standardi ei määrittele liikevoiton käsitettä. Konserni on määrittänyt sen seuraavasti: liikevoitto on nettosumma, joka muodostuu, kun liikevaihtoon lisätään liiketoiminnan muut tuotot, vähennetään ostokulut vaihto-omaisuuden varaston muutoksella, vähennetään työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut, poistot ja mahdolliset arvonalentumistappiot

sekä liiketoiminnan muut kulut. Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella.

Tuloverot

Tuloveroihin kirjataan tilikauden tulokseen perustuvat verot, aikaisempien tilikausien verojen oikaisu ja laskennallisten verojen muutos. Suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan vastaavasti suoraan omaan pääomaan. Laskennalliset verot lasketaan tilinpäätöspäivään mennessä säädetyllä verokannalla kaikista väliaikaisista eroista kirjanpitoarvon ja verotuksellisen arvon välillä. Suurimmat väliaikaiset erot syntyvät aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden poistoeroista, etuuspohjaisista eläkejärjestelyistä, muiden pitkävaikutteisten rahoitusvarojen arvostamisesta käypään arvoon ja johdannaissopimusten käyvän arvon muutoksista. Verotuksessa vähennyskelvottomista liikearvon arvonalentumisista ei kirjata laskennallista veroa. Taseessa laskennalliset verosaamiset ja -velat vähennetään toisistaan silloin, kun ne voidaan kuitata toisiaan vastaan. Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää.

Liikearvo

Liikearvo vastaa sitä osaa hankintamenosta, joka ylittää konsernin osuuden 1.1.2004 jälkeen hankitun yrityksen nettovarallisuuden käyvästä arvosta hankinta-ajankohtana. Tätä aiempien liiketoimintojen yhdistämisten liikearvo vastaa aiemman tilinpäätösnormiston mukaista kirjanpitoarvoa, jota on käytetty oletushankintamenona. Näiden hankintojen luokittelua tai tilinpäätöskäsittelyä ei ole oikaistu konsernin avaavaa IFRS-tasetta laadittaessa. Liikearvosta ei tehdä poistoja, vaan liikearvo testataan vuosittain mahdollisen arvonalentumisen varalta. Liikearvo on kohdistettu rahavirtaa tuottaville yksiköille tai niiden muodostamalle ryhmälle. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon vähennettynä arvonalentumisilla.

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomia hyödykkeitä ovat ict-ohjelmat, tuotemerkit ja asiakkuuksiin liittyvät aineettomat hyödykkeet. Aineettomat käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Aineettomat hyödykkeet arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin arviotuna taloudellisena vaikutusaikanaan. Hankittujen liiketoimintojen yhteydessä syntyneet aineettomat hyödykkeet merkitään käypään arvoon ja tämän jälkeen arvostetaan alkuperäiseen käypään arvoon vähennettynä kertyneillä poistoilla.

- Poistoajat ovat seuraavat:
- Ict-ohjelmat 5 vuotta
 - Tuotemerkit 10–15 vuotta
 - Asiakkuudet 10 vuotta

Sijoituskiinteistöt

Sijoituskiinteistöt ovat osakehuoneistoja, joita konserni pitää hallussaan hankkiakseen vuokratuottoja. Sijoituskiinteistöt arvostetaan alkuperäiseen hankintamenoon ja poistetaan tasapoistoin 20 vuoden aikana.

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet on arvostettu poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon. Kun käyttöomaisuushyödykkeen osaa käsitellään erillisenä hyödykkeenä, osan uusimiseen liittyvät menot aktivoidaan. Muussa tapauksessa myöhemmin syntyvät menot sisällytetään aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen kirjanpitoarvoon vain, mikäli on todennäköistä, että hyödykkeeseen liittyvä vastainen taloudellinen hyöty koituu konsernin hyväksi ja hyödykkeen hankintameno on luotettavasti määritettävissä. Muut korjaus- ja ylläpitomenot kirjataan tulosvaikutteisesti, kun ne ovat toteutuneet. Hyödykkeistä tehdään tasapoistot arvioidun taloudellisen vaikutusajan kuluessa. Maa-alueista ei tehdä poistoja.

- Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:
- Rakennukset 30–40 vuotta
 - Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
 - Rakennusten perusrakennukset 10–20 vuotta
 - Rakennelmat ja muut rakennukset 10–20 vuotta
 - Painon ja postituksen koneet 10–15 vuotta
 - Muut tuotantokoneet 5–8 vuotta
 - Muut koneet ja kalusto 3–5 vuotta

Hyödykkeen taloudellinen vaikutusaika tarkistetaan jokaisessa tilinpäätöksessä ja tarvittaessa oikaistaan kuvastamaan taloudellisen hyödyn odotuksissa tapahtuneita muutoksia. Käyttöomaisuushyödykkeen myynnistä tai luovutuksesta syntyvät voitot tai tappiot kirjataan tuloslaskelmaan. Aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen poistot lopetetaan silloin, kun aineellinen käyttöomaisuushyödyke luokitellaan myytävänä olevaksi IFRS 5 Myytävänä olevat omaisuuserät ja lopetetut toiminnot –standardin mukaisesti.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan kulkusi sillä kaudella kun ne ovat syntyneet.

Arvonalentumiset

Jokaisena tilinpäätöspäivänä arvioidaan, onko viitteitä siitä, että jonkin omaisuuserän arvo on alentunut. Jos viitteitä ilmenee, arvioidaan kyseisestä omaisuuserästä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Kerrytettävissä oleva rahamäärä arvioidaan lisäksi vuosittain liikearvosta riippumatta siitä, onko arvonalentumisesta viitteitä. Arvonalentumisen arviointi tapahtuu rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla tai niiden muodostaman ryhmän tasolla. Rahavirtaa tuottavalla yksiköllä tarkoitetaan pienintä omaisuuserien ryhmää, jonka jatkuvasta käytöstä kertyy rahavirtaa ja joka on pitkälti riippumaton muiden omaisuuserien tuottamasta rahavirrasta. Konsernin rahavirtaa tuottavia yksiköitä ovat sanomalehti tai niiden muodostama ryhmä sekä paikallislehtien ryhmä ja painon yksiköt yhteensä.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä on omaisuuserän käypä arvo vähennettynä luovutuksesta aiheutuville menoilla tai sitä korkeampi käyttöarvo. Rahavirtaennusteissa otetaan huomioon kaikki korvausinvestoinnit ja uusinvestoinnit silloin, kun niihin on sitouduttu. Kustannustoiminnan osalta on oletettu, että liiketoiminta jatkuu myös ennustettujen rahavirtojen jälkeen, jolloin kustannustoiminnalle on laskettu jäännösarvo. Arvonalentumistappio kirjataan, kun omaisuuserän kirjanpitoarvo on suurempi kuin siitä kerrytettävissä oleva rahamäärä. Arvonalentumistappio kirjataan tuloslaskelmaan. Arvonalentumistappio perutaan, kun on olemassa viitteitä, että arvonalentumistappiota ei ole tai se on pienentynyt ja olosuhteissa on tapahtunut muutos sekä hyödykkeen kerrytettävissä oleva rahamäärä on muuttunut arvonalentumistappion kirjaamisajankohdasta. Arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruta enempää, kuin mikä hyödykkeen kirjanpitoarvo olisi ilman arvonalentumistappion kirjaamista. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei peruta missään tilanteessa. Rahoitusvarojen kerrytettävissä oleva rahamäärä on joko käypä arvo tai odotettavissa olevien vastaisten, alkuperäisellä efektiivisellä korolla diskontattujen rahavirtojen nykyarvo. Konserni arvioi arvonalentumista saamisestaan osakkuusyhtiö Arena Partners Oy:ltä seuraamalla yhtiön taloudellista kehitystä säännöllisesti. IFRS 9:n mukaisesti arvonalentumiset kirjataan perustuen odotettavissa olevien luottotappioiden malliin. Arvonalentuminen tulee tehdä kaikista sopimukseen perustuvista varoista sekä niistä velkainstrumenteista, joita ei ole arvostettu käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alhaisempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO -menetelmää käyttäen.

Rahoitusinstrumentit

Rahoitusvarat
Alkuperäinen arvostaminen

Rahoitusvarat jaotellaan alkuperäisen arvostamisen mukaisesti kolmeen luokkaan: jaksotettu hankintameno, käypään arvoon tulosvaikutteisesti ja käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Rahoitusvarojen luokittelu perustuu yhteisön määrittelemään liiketoimintamalliin sekä sopimusperusteisiin rahavirtoihin. Lukuun ottamatta myyntisaamisia joihin ei liity merkitävää rahoituskomponenttia tai johon yhteisö on soveltanut käytännön apukeinoa, yhteisö arvostaa rahoitusvarat alkuperäisessä arvostamisessa käypään arvoon lisättynä, muiden paitsi kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvarojen osalta, transaktiokustannuksilla. Myyntisaamiset joihin ei liity merkittävää rahoituskomponenttia arvostetaan transaktiointiaan IFRS 15 -standardin mukaisesti.

Myöhemmin tapahtuva arvostaminen
Myöhemmin tapahtuvaa arvostamista varten konserni jakaa rahoitusvarat kolmeen kategoriaan:

- Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvarat (velkainstrumentit)
- Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat, ilman kumulatiivisten voittojen ja tappioiden kierrättämistä pois kirjaamisen yhteydessä (oman pääoman ehtoiset instrumentit)
- Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoon arvostetut rahoitusvarat
Rahoitusvaroihin kuuluvat erät arvostetaan jaksotettuun hankintamenoon, jos liiketoimintamallin mukaan siitä on tarkoituksena kerätä rahavirrat ja siihen liittyvän sopimuksen ehdot ovat sellaiset, että siitä saadaan määrättyinä ajankohtina rahavirtoja, jotka koostuvat vain pääoman palautuksista ja pääomalle maksettavasta korosta. Jos rahoitusvaroihin kuuluva erä ei täytä edellä esitettyjä ehtoja, arvostetaan se käypään arvoonsa. Keskiomallinen-konsernilla rahoitusvaroista jaksotettuun hankintamenoon kirjataan tyypillisesti myyntisaamiset. Eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta arvostetut rahoitusvarat (oman pääoman ehtoiset instrumentit) Alkuperäisen arvostuksen yhteydessä yhteisö voi päättää arvostaa oman pääoman ehtoiset instrumentit käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta, jos ne täyttävät IAS 32 -standardin määritelmän omasta pääomasta ja niitä ei pidetä kaupankäyntitarkoituksessa. Pääös voidaan tehdä instrumentittasolla ja on peruuttamaton.

Keskisuomalainen-konserni on päättänyt kirjata kaikkien osakesijoituksiensa arvonmuutokset muiden laajan tuloksen erien kautta käyvän arvon rahastoon.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostetut rahoitusvarat Johdannaissopimukset arvostetaan käypään arvoon tulosvaikutteisesti.

Rahoitusvarojen arvonalentuminen Rahoitusvaroista tulee tehdä arvonalentumiskirjaus odotettavissa olevan luottotappion perusteella.

Rahoitusvelat
Alkuperäinen arvostaminen Keskisuomalaisella rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon saadun vastikkeen perusteella käypään arvoon. Keskisuomalainen-konsernilla rahoitusveloista jaksotettuun hankintamenoon kirjataan tyypillisesti ostovelat ja pankkilainat. Näitä eriä on tarkoitus pitää eräpäivään asti.

Suojauslaskenta Konsernin koronvaihtosopimuksia ei käsitellä IFRS 9:n mukaisesti suojaavana. Voitot ja tappiot, jotka syntyvät käypään arvoon arvostamisesta, kirjataan tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Johdannaissopimusten käyvät arvot on esitetty liitetiedossa 29.

Varaukset

Varaus kirjataan, kun konsernilla on aikaisemman tapahtuman seurauksena oikeudellinen tai tosiasiallinen veloitte ja on todennäköistä, että veloitteen täyttäminen edellyttää taloudellista suoritusta tai aiheuttaa taloudellisen menetyksen ja veloitteen määrä on luotettavasti arvioitavissa.

Työsuhde-etuudet Konsernilla on maksu- ja etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Maksupohjaisiin eläkejärjestelyihin tehty suoritus kirjataan tuloslaskelmaan sillä kaudella, jota veloitus koskee. Etuuspohjaisten eläkejärjestelyjen veloitteet on laskettu kustakin järjestelystä erikseen käyttäen ennakoituun etuus oikeusyksikköön perustuvaa menetelmää. Eläkemenot kirjataan kuluksi henkilöiden palvelusajalle auktorisoitujen vakuutusmatemaattien perusteella. Eläkeveloitteen nykyarvoa laskettaessa käytetään diskonttauskorkona valtion velkasitoumusten korkoa, joka vastaa olennaisilta osin laskettavan eläkeveloitteen maturiteettia. IFRS-standardeihin siirtymispäivänä 1.1.2004 kaikki vakuutusmatemaattiset voitot ja tappiot on kirjattu avaavaan omaan pääomaan IFRS 1 -standardin salliman helpotuksen mukaisesti.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottama osinko kirjataan velaksi, kun yhtiökokous on päättänyt osingon määrän.

Vuokrasopimukset

IFRS 16 Vuokrasopimukset Uusi IFRS 16 sisältää kaikille vuokrasopimukselle yhdenmukaisen arvostus- ja kirjaamisenettelyn. Aiemmin Keskisuomalainen on kirjannut aineellisiin hyödykkeisiin ja korollisiin velkoihin vain rahoitusleasing sopimukset. IFRS 16 -standardin mukaisesti 1.1.2019 alkaen konserni on kirjannut varoja, jotka kuvaavat sen oikeutta käyttää vuokrattuja omaisuuseriä vuokrakauden aikana (käyttöoikeusomaisuuserä) ja velkoja vastaisten vuokrien suorittamisesta (leasingvelka). Käyttöoikeusomaisuuserästä kirjataan poisto ja leasingvelasta korko, mitkä korvaavat tuloslaskelman vuokrakulun. Konserni ei erottele vuokrasopimuksesta palvelukomponentteja niiden epäolennaisuuden vuoksi. Rakennusten ryhmään kirjatut käyttöoikeusomaisuuserät koostuvat lähinnä operatiivisessa käytössä olevista toimitiloista ja kiinteistöistä. Koneiden ja kaluston ryhmään kirjatut erät koostuvat autoista ja it-laitteista. Ly-

hytaikaisiksi vuokrasopimuksiksi katsotaan sopimukset, joiden vuokra-aika on enintään 12 kuukautta. Pääsääntöisesti kaikki lyhytaikaisten ja vähäarvoisten omaisuuserien vuokrasopimukset on kirjattu taseeseen. Taseen käyttöoikeusomaisuuserät on arvostettu leasingvelkaa vastaavaan määrään oikaistuna mahdollisten ennakoon maksettujen vuokrien määrällä. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan sen vuokrakauden aikana. Leasingvelka arvostetaan jäljellä olevien vuokramaksujen suuruiseksi käyttäen diskonttokorkona 1,5 %:n lisäluoton korkoa. Konsernin kaikissa sopimuksissa on käytetty samaa diskonttokorkoa, koska konsernissa ei ole erilaisia yrityskohtaisia, maantieteellisiä tai valuuttariskejä. IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikutti konsernin tuloslaskelmaan siten, että liikevoittoon sisältyneet vuokrakulut on korvattu liikevoittoon sisältyvillä käyttöoikeusomaisuuserän poistoilla ja rahoituskuluihin sisältyvällä leasingvelan korkokululla. IFRS 16 -standardin käyttöönotto vaikutti rahavirtalaskelmaan siten, että aiemmin liiketoiminnan rahavirrassa esitetty maksetut vuokrakulut, esitetään nyt korkojen osalta liiketoiminnan rahavirrassa ja leasingvelan lyhennyksen osalta rahoituksen rahavirrassa

Käyttöoikeusomaisuuserät Konserni kirjaa käyttöoikeusomaisuuserän vuokrakauden alkaessa. Käyttöoikeusomaisuuserät arvostetaan poistoilla ja arvonalentumisilla vähennettyyn alkuperäiseen hankintamenoon oikaistuna mahdollisella leasingvelan uudelleenarvostuksella. Käyttöoikeusomaisuuserän hankintameno koostuu kirjatun leasingvelan määrästä, välittömistä alkuvaiheen kustannuksista ja ennen vuokrakauden alkamista tai sen jälkeen suoritetuista maksuista sekä näistä vähennettävistä mahdollisista vuokrakanustimista. Käyttöoikeusomaisuuserät poistetaan tasapoistoina vuokrakauden aikana tai tätä lyhyemmän omaisuuserän taloudellisen vaikutusajan kuluessa.

Leasingvelat Konserni kirjaa vuokrakauden alkaessa leasingvelan, joka on määrältään vuokrakauden aikana maksettavien vuokrien nykyarvo. Konserni sisällyttää vuokra-

kauteen toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten osalta vuokrasopimuksen irtisanomisajan vuokran. Vuokratut tilat ovat pääosin tavanomaisessa toimistokäytössä ja toisiin tiloihin siirtyminen on mahdollista irtisanomisajan puitteissa. Vuokramaksut sisältävät kiinteät maksut, indeksistä johtuvat muutokset sekä mahdolliset jäännösarvotakuut. Tulevien vuokrien nykyarvoa laskettaessa konserni käyttää lisäluoton korkoa. Vuokrakauden alun jälkeen leasingvelan määrä kasvaa johtuen koron kertymisestä ja pienenee vuokrien maksun myötä. Leasingvelka arvostetaan uudelleen, mikäli vuokrakaudessa, vuokrien määrässä, arviossa osto-option käytössä tai arviossa jäännösarvotakuiden maksujen määrässä tapahtuu muutoksia. Johdon harkintaa tarvitaan toistaiseksi voimassa olevien vuokrasopimusten keston arviointiin, osto-option käyttöön arvioimiseen ja leasingmaksujen nykyarvon laskemisessa käytettävän lisäluoton koron määrittämisessä. Käyttöoikeusomaisuuserät on eritelty liitetietojen kohdassa 18 ja velkojen maturiteetti liitetietojen kohdassa 31.

Konserni vuokralle antajana Konsernin vuokralle antamat hyödykkeet, joiden omistamiselle ominaiset riskit ja hyödyt ovat siirtyneet olennaisilta osilta vuokralle ottajalle, käsitellään rahoitusleasing sopimuksina ja kirjataan taseeseen saamisena. Saaminen kirjataan nykyarvoon. Rahoitusleasing sopimuksen rahoitustuotto määritetään siten, että jäljellä oleva nettosijoitus tuottaa saman tuottoprosentin vuokra-ajan kuluessa. Muilla kuin rahoitusleasing sopimuksella vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin tai sijoituskiinteistöihin taseessa. Konsernilla ei ole vuokralle antajana vuokrasopimuksia, jotka luokitellaan rahoitusleasing sopimuksiksi.

Segmenttiraportoinnin perusteet Toimintasegmentit koostuvat liiketoiminnoista, joiden tuotteisiin tai palveluihin liittyvät riskit ja kannattavuus ovat erilaiset kuin muissa liiketoiminnoissa. Keskisuomalainen-konsernin raportoitavat segmentit ovat kustannustoimin-

ta sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut. Keskisuomalainen-konsernilla on toimintaa Suomessa sekä vuonna 2015 aloitettu vähäinen liiketoiminta Virossa. Tämän vuoksi ei esitetä maantieteellisiä alueita koskevia konsernitason tietoja.

Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät Tilinpäätöstä laadittaessa joudutaan tekemään tulevaisuutta koskevia arvioita ja oletuksia, joiden lopputulemat voivat poiketa tehdyistä arvioista ja oletuksista. Lisäksi joudutaan käyttämään harkintaa tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot pohjautuvat johdon parhaaseen näkemykseen tilinpäätöshetkellä. Mahdolliset arvioiden ja olettamusten muutokset merkitään kirjanpitoon sillä tilikaudella, jonka aikana arvioita tai olettamusta korjataan, ja kaikkilla tämän jälkeisillä tilikausilla. Myyntituottojen kirjaaminen ei ole vaatinut johdon harkintaa vaativia arvioita. Konsernissa ne keskeiset tulevaisuutta koskevat oletukset ja sellaiset tilinpäätöspäivän arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät, jotka aiheuttavat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen muuttumisesta olennaisesti seuraavan tilikauden aikana, ovat seuraavat:

Työsuhde-etuudet Konsernilla on erilaisia etuuspohjaisia eläkejärjestelyjä. Työsuhde-etuuksiin kuuluvien kulujen ja velkojen laskennassa käytetään useita tilastollisia ja muita vakuutusmatemaattisia tekijöitä kuten diskonttokorko, eläkejärjestelyjen varojen odotettu tuotto, arvioidut tulevat palkkatason muutokset ja lähtövaihtuvuus. Käytetyt tilastolliset tekijät voivat poiketa huomattavasti toteutuneesta kehityksestä johtuen mm. muuttuneesta yleisestä taloudellisesta tilanteesta ja henkilökunnan palvelusajan pituudesta.

Arvonalentumistesta Konsernissa testataan vuosittain liikearvot mahdollisen arvonalentumisen varalta sekä arvioidaan viitteitä arvonalentumisesta. Rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat raha-

määrät on määritetty käyttöarvoon perustuvina laskelmina. Nämä laskelmat edellyttävät arvioiden käyttämistä. Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa käytetään arvioita EBITDA:sta, tulevien vuosien korvausinvestoinneista, pitkän ajan kasvukertoimesta ja diskonttokorosta. Johto on ottanut arvioinneissaan huomioon covid-19 pandemian vaikutukset tulevaisuuden kassavirtojen enusteisiin. Oletuksena on, että covid-19 vaikuttaa vielä selvästi vuoden 2021 ensimmäisen vuosipuoliskon liiketoimintaan, mutta vaikutukset vähenevät olennaisesti 2021 jälkimmäisen vuosipuoliskon aikana. Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat diskonttokorko sekä rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA. Näiden tekijöiden olennainen muutos voi aiheuttaa liikearvojen alaskirjausta. Herkkyysanalyysia on kuvattu tarkemmin liitetietojen kohdassa 15.

Laskennalliset verosaamiset Laskennallinen verosaaminen kirjataan siihen määrään asti, kuin on todennäköistä, että tulevaisuudessa syntyy verotettavaa tuloa, jota vastaan väliaikainen ero voidaan hyödyntää. Merkittävimmät laskennalliset verosaamiset on kirjattu osakkeiden arvonalentumisista ja yhtiöiden vahvistetuista tappioista. Kirjatun laskennallisen verosaamisen määrä perustuu johdon arvioon kunkin yhtiökohtaisen verosaamisen hyödynnettävyydestä tulevaisuudessa. Laskennalliset verosaamiset yhtiöiden vahvistetuista tappioista ovat hyödynnettävissä, mikäli yhtiöiden tulevat kassavirrat kehittyvät ennusteiden mukaisesti, hyödynnettävyyttä voidaan tukea myös konsernin sisäisillä rakennejärjestelyillä. Mikäli liiketoimintojen kassavirrat toteutuvat ennustettua huomnommin, voi laskennallisia verosaamia jättää hyödyntämättä. Konsernin omistamien osakkeiden arvonalentumisesta kirjattua verosaamisen hyödynnettävyyttä voidaan tukea verosuunnittelulla ja rakennejärjestelyillä. Jos osakkeiden arvot kehittyvät epäsuosuoitusasti, konsernissa voidaan joutua pienentämään laskennallisia verosaamia.

2. Segmentti-informaatio

Segmentti-informaatio esitetään konsernin liiketoiminnallisen segmenttijaon mukaisesti. Toimintasegmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatiorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin. Keskisuomalainen -konserni toimii vain Suomessa.

Segmenttien välinen hinnoittelu tapahtuu käypään markkinahintaan.

Varoja ja velkoja ei kohdisteta segmenteille, koska konsernin hallitus ja johtoryhmä ei seuraa tasetta tällä tasolla. Segmenttien voiton tai tappion määrittämisperusteissa ei ole tehty muutoksia. Yhdenkään ulkoisen asiakkaan tuotot eivät ole yli 10 % konsernin kokonaistuotoista.

Konsernin toimintasegmentit ovat:

Kustannustoiminta

Keskisuomalainen-konserni kustantaa 10 seitsemänpäivästä lehteä, kolmea kuusipäivästä lehteä, kolmea viisipäivästä lehteä, 29 paikallislehteä sekä 29 kaupunkilehteä. Seitsemänpäiväiset lehdet ovat Keskisuomalainen, Savon Sanomat, Uusimaa, Keski-Uusimaa, Aamuposti, Etelä-Suomen Sanomat, Länsi-Savo, Kymen Sanomat, Kouvola Sanomat ja

Etelä-Saimaa. Länsi-Uusimaa, Iisalmen Sanomat ja Itä-Savo ilmestyvät kuutena päivänä viikossa. Warkauden Lehti, Itä-Häme ja Uutisvuoksi ilmestyvät viitenä päivänä viikossa.

Paikallislehtiä ovat Keski-Suomen alueella ilmestyvät Hankasalmen Sanomat, Laukaa-Konnevesi, Viitasaaren Seutu, Viispiikkinen, Sampo ja Sisä-Suomen Lehti. Savon alueella paikallislehdistä ilmestyvät Ylä-Savoon sijoittuvat Pielavesi-Keitele, Matti ja Liisa, Mii-lu sekä Itä-Savossa ilmestyvä Heinäveden Lehti. Kuopion lähistöllä ilmestyvät Uutis-Jousi, Pitäjäläinen, Koillis-Savo, Paikallislehti Sisä-Savo, Soisalon Seutu, Pieksämäen Lehti ja Joroisten Lehti. Päijät-Hämeessä ilmestyy Keski-Häme. Etelä-Suomen alueella ilmestyy Sipoon Sanomat ja Loviisan Sanomat. Kaakon alueella ilmestyvät Puruvesi, Keskilaakso, Pitäjänuutiset, Länsi-Saimaan Sanomat, Kangasniemen Kunnallislehti, Juvan Lehti, Kaakonkulma, Luumäen Lehti ja Joutseno. Uutisvuoksi ilmestyy 5 päivänä viikossa, joista kaksi ilmaisjakeluna. Paikallislehdet ilmestyvät 1-3 kertaa viikossa.

Konsernin kustantamat kaupunkilehdet ovat Jyväskylässä ilmestyvä Suur-Jyväskylän Lehti, Saarijärven alueella ilmestyvä Saarijärveläinen ja Äänekosken seudulla Pikkukaupunkilainen. Kuopiossa ilmestyy Viikkosavo,

Iisalmen seudulla Töllötin ja Mikkelissä Mikkelin Kaupunkilehti. Etelä-Suomen Median alueilla ilmestyvät Mäntsälän Uutiset, Nurmijärven Uutiset, Keski-Uusimaa Viikko, Aamuposti Viikko, Vihdin Uutiset, Imatralainen, Helsingin Uutiset, Länsiväylä, Vantaan Sanomat, Lappeenrannan Uutiset, Tampereläinen, Turkulainen, Seinäjoen Sanomat ja Pyhtäänlehti. Lahden seudulla ilmestyvät Uusi Lahti sekä Seutuneloset lehti-perheeseen kuuluvat Orimattilan aluelehti, Nastola-lehti, Hollolan Sanomat ja Päijät-Häme. Kaupunkilehdet ilmestyvät 1 - 2 kertaa viikossa.

Tuotanto- ja logistiikkapalvelut

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva painotoiminta käsittää viisi lehtipainoa, jotka sijaitsevat Jyväskylässä, Pieksämäellä, Tuusulassa, Lahdessa ja Kouvolassa. Lisäksi konsernilla on arkkipainotalo Lahdessa.

Jakelusepät Oy hoitaa sanomalehtien yhteisjakelun Pohjois-Savossa ja Päijät-Hämeessä.

Tuotanto- ja logistiikkapalveluihin kuuluva Mediasepät Oy tuottaa konsernin lehdille sivun- ja ilmoitusvalmistuksen.

Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiöt on Suomen suurin osoitteetomien painotuotteiden jakelija.

Toimintasegmentti

2019	Kustannus-toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	170 561	51 550		9 000	231 110
Sisäinen liikevaihto	674	48 311	-65 754	16 768	0
Liikevaihto	171 235	99 861	-65 754	25 768	231 110
Segmentin liikevoitto	17 343	2 714	-1 293	-4 634	14 130
Liikevoitto	17 343	2 714	-1 293	-4 634	14 130
Operatiiviseen oikaistuun liikevoittoon vaikuttavat erät		295		1 463	1 758
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	17 343	3 009	-1 293	-3 171	15 888
Rahoitustuotot ja -kulut				1 599	1 599
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				687	687
Tuloverot				-3 126	-3 126
Tilikauden tulos	17 343	2 714	-1 293	-5 473	13 290
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	78 405	16 778		344	95 528
Liikevaihto, palvelut	92 155	34 772		8 655	135 583
Investoinnit	1 478	2 786		12 707	16 970
Poistot	-3 040	-4 906		-6 063	-14 008

2020	Kustannus-toiminta	Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	Eliminoinnit	Kohdistamattomat	Konserni yhteensä
TULOSLASKELMATIEDOT					
Ulkoinen liikevaihto	156 692	41 783		8 319	206 794
Sisäinen liikevaihto	932	42 070	-63 087	20 085	0
Liikevaihto	157 624	83 853	-63 087	28 404	206 794
Segmentin liikevoitto	15 396	-5 166	-676	-4 649	4 905
Liikevoitto	15 396	-5 166	-676	-4 649	4 905
Operatiiviseen oikaistuun liikevoittoon vaikuttavat erät	3	3 075		1 124	4 202
Operatiivinen oikaistu liikevoitto	15 399	-2 091	-676	-3 525	9 106
Rahoitustuotot ja -kulut				776	776
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista				16 343	16 343
Tuloverot				-1 893	-1 893
Tilikauden tulos	15 396	-5 166	-676	10 577	20 131
MUUT TIEDOT					
Liikevaihto, tavarat	84 497	14 399		227	99 124
Liikevaihto, palvelut	72 195	27 384		8 092	107 670
Investoinnit	991	1 382		4 113	6 485
Poistot	-3 023	-4 491		-6 603	-14 117
Arvon alentuminen		-3 075			-3 075

(1 000 eur)

	2020	2019
Liikevaihdon jakautuminen tuotteisiin ja palveluihin	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Kustannustoiminta		
Ilmoitustuotot	68 846	87 727
Tilaustuotot	84 228	77 962
Paino- ja jakelutuotot	1 046	934
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	10	10
Muut tuotot	2 562	3 928
Kustannustoiminta yhteensä	156 692	170 561
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut		
Paino- ja jakelutuotot	40 750	50 426
Muut tuotot	1 032	1 124
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut yhteensä	41 783	51 550
Kohdistamaton		
Ilmoitustuotot	3 049	3 140
Sijoituskiinteistöjen vuokratuotot	51	46
Muut tuotot	5 218	5 813
Kohdistamaton yhteensä	8 319	9 000
Tuloslaskelman liikevaihto	206 794	231 110

3. Hankitut liiketoiminnot

Hankitut liiketoiminnot 2020

Kaakon Viestintä Oy osti 1.1.2020 Mikkelin kaupunkilehden liiketoimin-
nan. Mikkelin kaupunkilehti ilmestyy
kerran viikossa Mikkelin, Juvan, Hir-
vensalmen ja Mäntyharjun alueella.
Mikkelin kaupunkilehti täydentää tuo-
tevalikoimaamme Mikkelissä ja laajem-
min Etelä-Savossa. Maksettu kauppä-
summa oli 0,2 Me, joka on maksettu

rahana.

Keskisuomalainen-konserni osti
1.4.2020 Keski-Häme lehteä julkaise-
van Hämeen Paikallismedia Oy:n ko-
ko osakekannan. Osakkeiden hankin-
tahinta oli 0,2 Me, joka on maksettu
rahana. Hankinnalla ei ole olennaista
merkitystä katsauskauden tulokseen
tai taseeseen. Hankinnasta syntyi 0,1
Me liikearvo, joka ei ole verotuksessa
vähennyskelpoinen. Liikearvon synty-
miseen vaikuttivat hankinnasta odo-
tettavissa olevat synergiaedut. Liike-

toiminta on siirretty Mediatalo ESA
Oy:hyn ja on osa Päijät-Hämeen liike-
toimintaa.

Konsernin liikevaihto 2020 olisi ollut
206,9 Me ja tulos 20,2 Me, jos tilikau-
den aikana toteutuneet liiketoiminto-
jen hankinnat olisi yhdistelty konser-
niin tilikauden 2020 alusta lähtien.
Hankitut lehdet on integroitu osaksi
alueiden liiketoimintaa eikä niillä ole
olennaista vaikutusta tilikauden tulok-
seen. Hankinnoista ei syntynyt merkit-
täviä transaktiokuluja.

(1 000 eur)

	2020	2019
Hankitun nettovarallisuuden erittely	Yhdistymisessä kirjatut käyvät arvot	
Aineettomat hyödykkeet	11	8 751
Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet	25	9 613
Osuudet osakkuusyhtiöissä	0	245
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	1	124
Pitkäaikaiset myynti- ja muut saamiset	0	122
Laskennallinen verosaaminen	0	20
Vaihto-omaisuus	0	370
Lyhytaikaiset myynti- ja muut saamiset	17	7 854
Rahavarat	165	9 878
Varat yhteensä	219	36 976
Määräysvallattomien omistajien osuus nettovaroista	0	42
Laskennallinen verovelka	0	1 099
Pitkäaikaiset velat	24	4 371
Pitkäaikaiset varaukset	0	100
Ostovelat ja muut velat	185	25 237
Velat yhteensä	209	30 807
Nettovarat	10	6 127
Hankintameno	364	16 189
Liikearvo	354	10 062
Rahana maksettu kauppahinta	364	16 189
Hankitun tytäryrityksen rahavarat	165	9 878
Rahavirtavaikutus	199	6 311

Hankinnan rahavirtavaikutus esitetään rahavirtalaskelman investointien rahavirrassa rivillä Tytäryhtiön hankinta vähennettynä
hankintahetken rahavaroilla.

Hankitut liiketoiminnot 2019

Keskisuomalainen Oyj osti 100 % Suo-
men Suoramainonta Oy:n osakkeista
1.1.2019.

Osakkeiden hankintahinta oli 2,0 Me,
joka on maksettu rahana. Tilikauden tu-
lokseen sisältyy hankitun yhtiön liike-
vaihtoa 29,2 Me ja tappiota - 0,2 Me.
Hankitusta liiketoiminnasta on arvos-
tettu asiakkuuksiin 0,2 Me, joka pois-
tetaan 10 vuodessa. Liikearvoa syntyi
1,8 Me. Liikearvo ei ole verotuksessa
vähennyskelpoinen. Liikearvon synty-
miseen vaikuttivat hankinnasta odotet-
tavissa olevat synergiaedut.

Keskisuomalainen Oyj osti 100 %

Kaakon Viestintä Oy:n, ESV-Paikallis-
mediat Oy:n ja Kiinteistö Oy Lehtikaa-
ri 1:n osakkeista 5.4.2019. Osakkeiden
hankintahinta on 14,2 Me ja se makset-
tiin rahana. Tilikauden tulokseen sisäl-
tyy hankittujen yhtiöiden liikevaihtoa
36,5 Me ja tulosta 4,4 Me. Hankinnas-
ta on arvostettu asiakkuuksiin 4,0 Me ja
tuotemerkkiin 1,9 Me, jotka poistetaan
10 vuodessa. Liikearvoa syntyi yhteensä
8,3 Me, joka ei ole verotuksessa vähen-
nyskelpoinen. Liikearvon syntymiseen
vaikuttivat markkinaosuuden kasvat-
taminen kyseisellä alueella sekä han-
kinnasta odotettavissa olevat synergia-
edut.

Konsernin liikevaihto 2019 olisi ollut
243,1 Me ja tulos 14,0 Me, jos tilikau-
den aikana toteutuneet liiketoimintojen
hankinnat olisi yhdistelty konserniin ti-
likauden 2019 alusta lähtien. Tilikau-
den tulokseen sisältyy yhteensä 4,1
Me hankittujen yhtiöiden tulosta. Han-
kinnasta syntyneet transaktiokulut 0,6
Me on kirjattu liiketoiminnan muihin ku-
luihin. Kun huomioidaan myös tilikau-
den poisto hankituista asiakkuuksista ja
tuotemerkeistä sekä hankinnasta aiheu-
tuneet muut kulut, niin hankintojen vai-
kutis tilikauden tulokseen on yhteensä
3,3 Me.

4. Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate

Tunnusluvut operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate kuvaavat KeskiSuomalainen -konsernin operatiivisen toiminnan tasoa. Tunnusluku auttaa vertailemaan konsernin operatiivisen toiminnan kannattavuutta eri vuosilta niin, että liikevoitosta ja käyttökatteesta eliminoidaan operatiiviseen liiketoimintaan kuulumattomat erät.

Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto ja käyttökate lasketaan oikaisemalla liikevoittoa tavanomaiseen liiketoimintaan kuulumattomilla tapahtumilla ja osuudesta osakkuusyhtiöiden tuloksista. Tällaisiksi eriksi luokitellaan seuraavat erät:

- Kiinteistöjen myyntivoitot ja -tappiot, myyntiin liittyvät kertakulut ja kiinteistöjen kehityskustannukset
- Liiketoimintojen myynneistä syntyneet myyntivoitot ja -tappiot sekä niihin liittyvät kertakulut
- Liiketoimintojen hankinnoista syntyneet kertakulut
- Yritys- ja liiketoimintarakenteen muutoksiin liittyvät kertakulut
- Arvonalentumiset
- Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista, josta yllämainitut erät oikaistu

Myyntivoitot on esitetty tuloslaskelman liiketoiminnan muissa tuotoissa. Myyntitappiot, liiketoimintojen hankinnasta ja myynnistä aiheutuneet kertakulut sekä kiinteistöjen kehityskulut esitetään liiketoiminnan muissa kuluissa.

Arvonalentumiset esitetään omalla rivillään. Rakennejärjestelyistä syntyviä kuluja voidaan esittää työsuhte-etuuksista aiheutuneissa ja liiketoiminnan muissa kuluissa. Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista on esitetty omalla rivillään.

Vuoden 2020 merkittävimmät operatiiviseen liikevoittoon vaikuttavat erät ovat osuus osakkuusyhtiö Arena Partnersin tuloksesta sekä rotaatiopainoliiketoimintaan kohdistuvan liikearvon arvonalentuminen.

Vuoden 2019 merkittävimmät oikaistut ovat Kaakon Viestinnän ja Suomen Suoramainonnan hankintaan liittyviä kertakuluja sekä osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta.

(1 000 eur)

	2020	2019
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon ja käyttökatteeseen vaikuttavat erät	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Liikevoitto	4 905	14 129
Myyntivoitot	-163	
Liiketoimintojen hankinta	3	705
Arvonalentumiset	3 075	
Rakennejärjestelyt		366
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	1 287	687
Operatiiviseen vertailukelpoiseen liikevoittoon vaikuttavat erät yhteensä	4 202	1 758
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	9 106	15 887
Poistot	14 117	14 009
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate	23 223	29 896

5. Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä

	2020	2019
Yhtenä ajankohtana tuloutettavat tavarat/palvelut	189 412	216 063
Ajan kuluessa tuloutettavat palvelut	17 382	15 047
Asiakassopimusten myyntituotot yhteensä	206 794	231 110

6. Liiketoiminnan muut tuotot

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Muut tuotot	156	232
Avustukset	408	100
Myyntivoitot käyttöomaisuudesta	222	192
Liiketoiminnan muut tuotot	785	523

7. Liiketoiminnan muut kulut

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Tilakulut	-5 109	-5 032
Tietoliikenne-, konttori- ja ict-kulut	-8 352	-8 769
Luovutustappiot käyttöomaisuudesta	-36	-3
Sijoituskiinteistöjen hoitokulut	-35	-31
Muut kulut	-18 297	-22 620
Liiketoiminnan muut kulut yhteensä	-31 829	-36 456

Tilintarkastajien palkkiot

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Tilintarkastuspalkkiot Ernst & Young Oy:lle	-189	-142
Tilintarkastuspalkkiot muille	0	-53
Veroneuvonta	0	-5
Muut palvelut	-21	-208
Yhteensä	-210	-407

8. Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Palkat ja palkkiot	-80 470	-86 382
Eläkekulut, maksupohjaiset järjestelyt	-11 542	-14 056
Eläkekulut, etuuspohjaiset järjestelyt	-111	-177
Muut henkilösivukulut	-2 212	-2 029
Työsuhde-etuuksista aiheutuneet kulut yhteensä	-94 335	-102 644

Henkilöstö keskimäärin

	2020	2019
Kustannustoiminta	821	1 005
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut*)	599	564
Muut	220	206
Yhteensä	1 640	1 775

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3574 (3660 vuonna 2019).

(1 000 eur)

9. Tutkimus- ja kehitysmenot

Tuloslaskelmaan sisältyy kuluksi kirjattuja tutkimus- ja kehitysmenoja 1311 tuhatta euroa (1488 tuhatta euroa vuonna 2019).

10. Rahoitustuotot

	2020	2019
	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Osinkotuotot sijoituksista	1 515	1 814
Luovutusvoitot		121
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon arvostamisesta	137	693
Muut korkotuotot, lainat ja muut saamiset	107	103
Rahoitustuotot yhteensä	1 759	2 730

11. Rahoituskulut

Tulosvaikutteisesti kirjatut erät

	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
Korkokulut, jaksotettuun hankintamenoan arvostetuista rahoitusveloista	-799	-956
Muut rahoituskulut	-184	-175
Rahoituskulut yhteensä	-983	-1 131

Muut laajan tuloksen erät

2020	Käyvän arvon muutokset		
	Ennen veroja	Verovaikuus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	219	-44	175
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	2 349	-298	2 051
Yhteensä	2 568	-342	2 227

2019	Käyvän arvon muutokset		
	Ennen veroja	Verovaikuus	Verojen jälkeen
Etuuspohjaisen nettovelan (tai omaisuuserän) uudelleen määrittämisestä johtuvat erät	288	-58	230
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	1 964	-565	1 399
Yhteensä	2 252	-623	1 630

(1 000 eur)

12. Tuloverot

	2020	2019
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuva vero	2 711	3 572
Edellisten tilikausien verot	-13	197
Laskennalliset verot	-805	-643
Yhteensä	1 893	3 126
Tuloslaskelman verokulun ja konsernin kotimaan verokannalla laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma:		
Tulos ennen veroja	22 024	16 416
Verot laskettuna kotimaan verokannalla	4 405	3 283
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavat verokannat	6	17
Verovapaat tulot	-349	-378
Vähennyskeltvottomat kulut	212	137
Liikearvon arvonalentumiset	615	
Aikaisempien tilikausien verot	-13	197
Tappioista kirjaamaton vero	436	252
Aiemmin kirjaamattomien verotuksellisten tappioiden käyttö	-85	-249
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-3 269	-137
Muut erät	-65	5
Verot tuloslaskelmassa	1 893	3 126

13. Osakekohtainen tulos

Laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan jakamalla emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva kauden voitto kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotetulla keskiarvolla.

	2020	2019
Emoyhtiön omistajille kuuluva tilikauden voitto (1000 eur)	20 406	13 185
Osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana	10 073 323	10 707 260
Laimentamaton osakekohtainen tulos (eur/osake)	2,03	1,23

Laimennusvaikutuksella oikaistua osakekohtaista tulosta laskettaessa osakkeiden lukumäärän painotetussa keskiarvossa otetaan huomioon kaikkien laimentavien potentiaalisten kantaosakkeiden osakkeiksi muuttamisesta johtuva laimentava vaikutus. Konsernilla ei ole laimentavia instrumentteja, jolloin laimennusvaikutuksella oikaistu tulos/osake on sama kuin laimentamaton tulos.

(1 000 eur)

14. Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo

Aineettomat hyödykkeet 2020	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13	12 392	28 418	183	41 006
Liiketoimintojen yhdistäminen		11			11
Lisäykset		1 083		457	1 540
Vähennykset		-1 831		-75	-1 907
Siirrot erien välillä		305		-287	17
Hankintameno 31.12.	13	11 960	28 418	277	40 668
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13	-9 025	-14 971	0	-24 009
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 446			1 446
Tilikauden poisto		-1 460	-2 629		-4 089
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-13	-9 040	-17 599	0	-26 652
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	0	2 921	10 818	277	14 016

Aineettomat hyödykkeet 2019	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Asiakkuudet ja tavaramerkit	Ennakkomaksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	13	8 096	17 728	273	26 109
Liiketoimintojen yhdistäminen		4 377	10 690	13	15 079
Lisäykset		1 118		184	1 303
Vähennykset		-1 435			-1 435
Siirrot erien välillä		236		-287	-52
Hankintameno 31.12.	13	12 392	28 418	183	41 006
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 1.1.	-13	-6 434	-8 473	0	-14 920
Liiketoimintojen yhdistäminen		-2 267	-4 062		-6 329
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		1 234			1 234
Tilikauden poisto		-1 559	-2 436		-3 995
Kertyneet poistot ja arvonalentumiset 31.12.	-13	-9 025	-14 971	0	-24 009
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	0	3 367	13 447	183	16 997

Liikearvot	2020	2019
Hankintameno 1.1.	84 883	74 732
Liiketoimintojen hankinta	358	10 151
Hankintameno 31.12.	85 240	84 883
Kertyneet arvonalentumiset 1.1.	-9 225	-9 225
Arvonalentumiset	-3 075	
Kertyneet arvonalentumiset 31.12.	-12 300	-9 225
Kirjanpitoarvo 31.12.	72 940	75 658

15. Arvonalentumiset

Arvonalentumisen arviointi tapahtuu pääosin rahavirtaa tuottavien yksiköiden tasolla. Rahavirtaa tuottavia yksiköitä, joille liikearvoa on kohdistettu, ovat Savon Media, Etelä-Suomen Media, Mediatalo ESA, Kaakon Viestintä, rotaatiopainot ja muut kustannustoiminnan tai kohdistamattoman liiketoiminnan yksiköt.

Merkittävin osuus liikearvosta on kohdistettu seuraaville yksiköille:

	2020	2019
Savon Media	31 561	31 561
Etelä-Suomen Media	16 968	16 968
Rotaatiopainot	6 961	10 036
Kaakon Viestintä	8 549	8 342
Mediatalo ESA	4 770	4 622
Yhteensä	68 809	71 530
Muut rahavirtaa tuottavat yksiköt ja niiden ryhmä	4 131	4 128
Liikearvot yhteensä	72 940	75 658

Savon Media, Etelä-Suomen Media, Mediatalo ESA ja Kaakon Viestintä kuuluvat kustannustoiminnan toimintasegmenttiin. Laskelmissa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat toteutuneisiin liikevoittoihin ja seuraavien viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto on hyväksynyt. Tulevien vuosien kassavirtojen kehitystä arvioitaessa katsaushetkellä on oletuksena ollut, että koronapandemia hellittää vuoden 2021 aikana ja mainonta elpyy vuoden 2021 toisella vuosipuoliskolla normaalille tasolle. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritetty käyttöarvoon perustuen. Kustannustoiminnan diskonttokorkona on käytetty 9,70 %:a (8,88 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,2 (3,5). Johdon hyväksymän ennustejakson jälkeiset rahavirrat on laskettu jäännösarvomenetelmällä. Jäännösarvoa määritettäessä on kasvuprosenttina käytetty 0 %:a (0 %).

Rotaatiopaino kuuluu tuotanto- ja logistiikkapalvelut -segmenttiin. Rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä ole-

va rahamäärä on laskettu käyttöarvoon perustuen. Perusteenä ovat toteutuneet liikevoitot ja johdon yhdentoista vuoden ennusteet, jonka ajan nykyisen konekannan arvioidaan ainakin toimivan. Tämän ajanjakson jälkeen rotaatiopainotoiminnan jäännösarvo on määritetty käyttöomaisuuden arvioidun myyntihinnan perusteella. Tuotanto- ja logistiikkapalveluissa diskonttokorkona on käytetty 11,04 %:a (10,84 %), joka perustuu pääoman tuottovaatimukseen (WACC) riskikertoimen ollessa 3,2 (3,5). Rahavirtaennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit. Uusinvestoinnit otetaan mukaan laskelmiin vasta kun niihin on sitouduttu.

Vuonna 2020 kirjattiin rotaatiopainoliiketoimintaan kohdistuvasta liikearvosta arvonalentumista 3 075 tuhatta euroa. Olennaisin syy arvonalentumiseen oli toimialalla vallitseva ylikapasiteetti ja siitä johtuva hintakilpailu ulkoisissa painotöissä sekä sanomalehtien painovolyymin lasku. Vuonna 2019 ei ole kirjattu arvonalentumistappioita.

Rahavirtaa tuottavan yksikön kassavirtoja ennustettaessa on oletuksena käytetty seuraavia tekijöitä:

EBITDA

EBITDA (liikevoitto ennen poistoja) ennusteet perustuvat historialliseen kokeemukseen ja viiden vuoden ennusteisiin, jotka johto ja hallitus on hyväksynyt. Tuleva viiden vuoden ennuste perustuu useimpien yksiköiden osalta pieneen laskuun.

Investoinnit

Investointien kassavirta perustuu historialliseen kokemukseen ja viiden vuoden ennustettuihin investointeihin. Ennusteissa on otettu huomioon vain korvausinvestoinnit ja painojen on oletettu toimivan nykyisellä konekannalla.

Pitkän ajan kasvukerroin

Pitkän ajan nettokassavirran kasvuker-

toimena ennustejakson jälkeisiä jäännösarvoja määritettäessä on käytetty kustannustoiminnassa 0 %:a (2019 0 %:a) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 0 %:a (2019 0 %:a).

Diskonttauskorko

Kustannustoiminnassa diskonttauskorkona (korkokanta ennen veroja) käytetään 9,70 % (8,88 %) ja tuotanto- ja logistiikkapalveluissa 11,04 % (10,84 %). Diskonttokorko määritettiin perustuen keskimääräisen painotetun pääomakustannuksen (WACC) avulla, joka kuvaa oman ja vieraan pääoman konaiskustannusta ottaen huomioon omaisuuseriin liittyvät erityiset riskit. Tuottovaatimusta määritettäessä riskitömänä korkona on käytetty Suomen valtion 10 vuoden obligaatiolainan korkoa. Toimialaverrokkeihin perustuva omavaraisuusaste on noin 88 % ja yhtiökohtainen riskilisa on 3,2 %. Muita laskentakomponentteja ovat markkina-riskipreemio, toimialaverrokkeihin perustuva oman pääoman betakerroin sekä vieraan pääoman kustannus.

Herkkyysanalyysin kannalta merkittävimmät arvonalentumistestaukseen vaikuttavat tekijät ovat pitkän tähtäimen kasvukerroin (kustannustoiminta 0 % sekä tuotanto- ja logistiikkapalvelut 0 %), rahavirtaa tuottavan yksikön EBITDA sekä diskonttauskorko. Mikäli kustannustoiminnan liikevaihto laskisi 1 %, tulisi Etelä-Suomen Mediaan kohdistetusta liikearvosta alaskirjauksta 2 721 tuhatta euroa.

Lisäksi Suomen Suoramainonnan ja-
keluliiketoiminnalle on tehty herkkyys-
tarkastelu sekä puolivuositarkastuksessa
että tilinpäätöksen yhteydessä. Mikä-
li jakeluliiketoiminnan liikevaihto ja kus-
tannukset laskisivat 1 %:n, ei tämä johda
liikearvon alaskirjauksiin.

Mikäli rotaatiopainotoiminnan lii-
kevaihto ja kustannukset laskisi 1,0 %
ennusteisiin verrattuna, rotaatiopai-
notoiminnasta tulisi alaskirjausta 3 818
tuhatta euroa. Mikäli vuosittainen käyt-
tökate laskisi -10 %, tulisi rotaatiopaino-
liiketoimintaan kohdistuvasta liikearvos-
ta alaskirjausta 5 438 tuhatta euroa.

Mikäli diskonttauskorko nousisi 1 %,
alaskirjausta olisi tullut rotaatiopainoli-
ketoiminnasta 4 211 tuhatta euroa.

16. Sijoituskiinteistöt

	2020	2019
Hankintameno 1.1.	455	661
Siirrot erien välillä		-206
Hankintameno 31.12.	455	455
Kertyneet poistot 1.1.	-163	-189
Siirtojen kertyneet poistot		47
Tilikauden poisto	-21	-21
Kertyneet poistot 31.12.	-184	-163
Kirjanpitoarvo 31.12.	271	292

Sijoituskiinteistöt ovat liikehuoneistoja tai asuntoja, jotka on vuokrattu konsernin ulkopuolelle. Käypää arvoa ei ole voitu luotettavasti määrittää.

17. Aineelliset käyttöomaisuushyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2020	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 732	67 752	54 607	1 136	419	128 646
Liiketoimintojen yhdistäminen		0	7			7
Lisäykset		909	2 976		1 412	5 298
Vähennykset		-646	-11 595	-4	-38	-12 283
Siirrot erien välillä		17	-115		-394	-493
Hankintameno 31.12.	4 732	68 032	45 880	1 132	1 399	121 175
Kertyneet poistot 1.1.	0	-49 741	-40 813	0	0	-90 554
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		257	10 389			10 646
Tilikauden poisto		-2 026	-3 810			-5 836
Kertyneet poistot 31.12.	0	-51 509	-34 235	0	0	-85 744
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	4 732	16 523	11 645	1 132	1 399	35 431

Aineelliset hyödykkeet 2019	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Enn.maks. ja kesk. eräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	4 915	61 711	42 127	1 064	177	109 994
Liiketoimintojen yhdistäminen	200	6 671	11 121	72		18 064
Lisäykset		46	3 633		431	4 110
Vähennykset	-380	-686	-2 396			-3 462
Siirrot erien välillä	-3	10	123		-189	-59
Hankintameno 31.12.	4 732	67 752	54 607	1 136	419	128 646
Kertyneet poistot 1.1.	0	-42 438	-30 181	0	0	-72 619
Liiketoimintojen yhdistäminen		-5 587	-9 006			-14 592
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot		627	2 305			2 933
Tilikauden poisto		-2 343	-3 932			-6 275
Kertyneet poistot 31.12.	0	-49 741	-40 813	0	0	-90 554
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	4 732	18 011	13 794	1 136	419	38 092

(1 000 eur)

18. Käyttöoikeusomaisuuserät

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitusleasingsopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

Käyttöoikeusomaisuuserät 2020	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	7 917	4 065	11 982
Lisäykset	4 240	1 748	5 988
Vähennykset	-957	-47	-1 005
Hankintameno 31.12.	11 200	5 765	16 966
Kertyneet poistot 1.1.	-2 630	-2 020	-4 651
Tilikauden poisto	-2 820	-1 344	-4 165
Kertyneet poistot 31.12.	-5 451	-3 365	-8 815
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 750	2 401	8 151

Käyttöoikeusomaisuuserät 2019	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1.		1 766	1 766
Lisäykset	8 079	2 458	10 537
Vähennykset	-162	-158	-320
Hankintameno 31.12.	7 917	4 065	11 982
Kertyneet poistot 1.1.		-1 073	-1 073
Vähennysten kertyneet poistot		103	103
Tilikauden poisto	-2 630	-1 051	-3 681
Kertyneet poistot 31.12.	-2 630	-2 020	-4 651
Kirjanpitoarvo 31.12.	5 287	2 045	7 332

Leasingsopimuksiin liittyvien käyttöomaisuuserien, leasingvelkojen, poiston sekä korkokulun määrät

	31.12.2020 Käyttöoikeus-omaisuuserät	31.12.2020 Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	31.12.2020 Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen
Kohdistamaton	8 151	5 096	3 064
Yhteensä	8 151	5 096	3 064

	31.12.2019 Käyttöoikeus-omaisuuserät	31.12.2019 Vuokrasopimusvelka pitkäaikainen	31.12.2019 Vuokrasopimusvelka lyhytaikainen
Kohdistamaton	7 332	4 342	2 920
Yhteensä	7 332	4 342	2 920

Vuokrasopimusvelkojen maturiteettijakautuma on esitetty liitetietojen kohdassa 30.
Vuokrasopimusvelkojen maksut on esitetty liitetietojen kohdassa 28.

(1 000 eur)

	1-12/2020 Vuokratulun peruutus	1-12/2020 Poistot	1-12/2020 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 958	-1 913	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 315	-1 377	
Kohdistamaton	901	-875	-136
Yhteensä	4 175	-4 165	-136

	1-12/2019 Vuokratulun peruutus	1-12/2019 Poistot	1-12/2019 Korkokulu
Kustannustoiminta	1 690	-1 644	
Tuotanto- ja logistiikkapalvelut	1 544	-1 391	
Kohdistamaton	660	-646	-108
Yhteensä	3 895	-3 681	-108

19. Osuudet osakkuusyrityksissä

	2020	2019
Tilikauden alussa	4 305	3 511
Liiketoimintojen yhdistäminen		322
Lisäykset ja osuus osakkuusyhtiön suorista oman pääoman kirjauksista	-72	189
Siirrot erien välillä	8	-199
Arvon alentuminen	-37	
Osuus kauden tuloksesta	16 380	687
Tilikauden aikana saadut osingot	-163	-205
Tilikauden lopussa	20 421	4 305

Konsernin kaikki osakkuusyhtiöt on kerrottu toimintakertomuksessa

Tiedot konsernin olennaisista osakkuusyrityksistä

Nimi	Pääasiallinen toimiala	Kotipaikka	Omistususuus-%	
			2020	2019
Arena Partners Oy	mobiilipalvelut	Kuopio	41,21	41,21

Konsernin osakkuusyhtiö Arena Partners Oy tuottaa mobiilipalveluja ja omistajayhtiöille sähköistä kauppapaikkaa Internetissä.

Taloudellisen informaation yhteenveto olennaisista osakkuusyrityksistä

Taulukossa mainittu konsernin olennainen osakkuusyritys on käsitelty konsernitilinpäätöksessä pääomaosuusmenetelmällä. Siitä esitettävä taloudellisen informaation yhteenveto perustuu

osakkuusyritysten IFRS-standardien mukaisesti laadittuihin tilinpäätöksiin.

Arena Partners Oy		
	2020	2019
Lyhytaikaiset varat	55 424	2 033
Pitkäaikaiset varat	3 443	18 550
Lyhytaikaiset velat	11 872	1 397
Pitkäaikaiset velat	2 291	12 618
Liikevaihto	4 793	4 747
Tilikauden voitto jatkuvista toiminnoista	38 536	1 535
Osakkuusyritysten taloudellisen informaation täsmäytys konsernin kirjaamaan tasearvoon:		
Osakkuusyrityksen nettovarot	44 704	6 568
Konsernin omistususuus-%	41,21 %	41,21 %
Konsernin osuus nettovaroista	18 423	2 707
Muut oikaisut	-143	-308
Osakkuusyrityksen tasearvo konsernin taseessa	18 280	2 399

Ehdolliset velat

Ehdolliset velat, jotka aiheutuvat konsernille sen antamista takauksista osakkuusyrityksien puolesta, olivat 4.492 tuhatta euroa 31.12.2020 (4.492 tuhatta euroa 31.12.2019).

Taloudellisen informaation yhteenveto muista kuin olennaisista osakkuusyrityksistä

	2020	2019
Konsernin osuus laajasta tuloksesta	463	55
Kirjanpitoarvo konsernin taseessa yhteensä	2 141	1 906

20. Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat

2020	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2020	14 299	3 605	17 904
Lisäykset		133	133
Siirrot erien välillä	20	-28	-8
Käypään arvoon arvostaminen	2 335	-14	2 321
Kirjanpitoarvo 31.12.2020	16 653	3 696	20 349

2019	Osakkeet ja osuudet		Yhteensä
	noteeratut	noteeraamattomat	
Hankintameno 1.1.2019	10 061	3 005	13 065
Liiketoimintojen yhdistäminen	28	96	124
Lisäykset	2 605	378	2 983
Vähennykset		-363	-363
Siirrot erien välillä		108	108
Käypään arvoon arvostaminen	1 605	380	1 986
Kirjanpitoarvo 31.12.2019	14 299	3 605	17 904

Muista pitkävaikutteisista rahoitusvaroista noteeratut (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 1) ja noteeraamattomat (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 3) osakkeet arvostetaan käypään arvoon.

Noteeratuista osakkeista merkittävimmät ovat Alma Median osakkeiden käypä arvo 7210 tuhatta euroa ja Ilkka Yhtymän osakkeiden käypä arvo 9234 tuhatta euroa.

Noteeraamattomien osakkeiden käypä arvo perustuu johdon näkemykseen. Johdon näkemyksessä on otettu huomioon mahdolliset listaamattomista osakkeista saatavat kauppapiedot.

Rahoitusvelkojen käyvät arvot on esitetty kohdassa 29.

21. Pitkäaikaiset saamiset

	2020	2019
Myyntisaaminen	126	5
Siirtosaaminen	323	243
Lainat osakkuusyrityksille	779	759
Muut velat	20	20
Yhteensä	1 249	1 028

Lainasaamisiin osakkuusyrityksiltä ei sisälly olennaista luottotappioriskiä tilinpäätöshetkellä.

(1 000 eur)

22. Laskennalliset verosaamiset ja -velat

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2020 aikana:	1.1.2020	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2020
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	23	77			100
Työsuhde-etuudet	347	-25	-44		278
Aineelliset hyödykkeet	1 315	113			1 428
Vahvistetut tappiot	336				336
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	950		-463		488
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	54	-27			27
IFRS 9 myyntisaamisten arvostus	6	-3			3
Laskennallisten verojen netotus	-400				-313
Yhteensä	2 632	134	-506	0	2 346
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	571	-66			505
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	525	-97	-165		264
Aineelliset hyödykkeet	545	-50			495
Aineettomat hyödykkeet	2 652	-458			2 194
Laskennallisten verojen netotus	-400				-313
Yhteensä	3 894	-671	-165	0	3 145

Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2019 aikana:	1.1.2019	Kirjattu tulos-laskelmaan	Kirjattu omaan pääomaan	Ostetut liike-toiminnot	31.12.2019
Laskennalliset verosaamiset:					
Varaukset	4	0		20	23
Työsuhde-etuudet	427	-22	-58		347
Aineelliset hyödykkeet	875	144		296	1 315
Vahvistetut tappiot	482	-146			336
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	1 221		-271		950
Johdannaisten arvostaminen käypään arvoon	96	-42			54
IFRS9 myyntisaamisten arvostus	4	3			6
Laskennallisten verojen netotus	-204				-400
Yhteensä	2 903	-63	-328	316	2 632
Laskennalliset verovelat:					
Kertyneet poistoerot	618	-219		172	571
Muiden sijoitusten arvostaminen käypään arvoon	135	91	294	5	525
Aineelliset hyödykkeet	677	-143		11	545
Aineettomat hyödykkeet	1 882	-437		1 207	2 652
Laskennallisten verojen netotus	-204				-400
Yhteensä	3 107	-707	294	1 395	3 894

Hyllypoistot ja tappiot, joista ei ole kirjattu laskennallista verosaamista ovat 13 681 tuhatta euroa (11 430 tuhatta euroa vuonna 2019). Verosaamisia ei ole kirjattu, koska todennäköisesti kaikkia hyllypoistoja ja tappioita ei pystytä hyödyntämään. Tappiot vanhenevat vuosina 2020–2029.

(1 000 eur)

23. Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus koostuu aineista ja tarvikkeista.

24. Myyntisaamiset ja muut saamiset (lainat ja muut saamiset)

	2020	2019
Myyntisaamiset	11 690	19 884
Myyntisaamiset osakkuusyrityksiltä	1 326	118
Muut saamiset	348	191
Siirtosaamiset	1 656	1 829
Yhteensä	15 020	22 022

Siirtosaamiisiin sisältyvät olennaiset erät liittyvät henkilöstökuluihin ja liiketoiminnan muiden kulujen jaksotukseen.

Myyntisaamisten ikäjakautuma

	2020	2019
Tasearvo	13 016	20 002
Erääntyneet 1–30 päivää	3 669	4 409
Erääntyneet 31–60 päivää	265	626
Erääntyneet 61–90 päivää	63	407
Erääntyneet yli 90 päivää	132	466

	2020	2019
Myyntisaamiset	13 016	20 002
Sopimukseen perustuvat velat (saadut ennakot)	14 428	19 103

Sopimukseen perustuvat velat tuloutetaan seuraavan 12 kk aikana. Tilinpäätöksessä tuloutettiin vuoden 2019 tilinpäätökseen kirjatut sopimuksiin perustuvat velat.

Yhtiö on kirjannut kaikki yli 180 päivää vanhemmat saatavat luottotappioksi. Myyntisaamisten 13 032 tuhannen euron määrää on pienennetty 16 tuhannen euron luottotappiovarauksella. Konserni on kirjannut tilikauden aikana luottotappioita myyntisaamisista 141 tuhatta euroa (244 tuhatta euroa vuonna 2019).

25. Muut rahoitusvarat

Konsernin muihin rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja (3324 tuhatta euroa rahastosijoituksia ja 66 tuhatta euroa sulkutilillä olevia rahavaroja vuonna 2019).

26. Omaa pääomaa koskevat liitetiedot

Osakkeiden enimmäismäärä on 21.493.760 kappaletta (21.493.760 kappaletta vuonna 2019). Osakkeiden nimellisarvo on 0,21 euroa per osake ja konsernin enimmäisosakepääoma on 4.519 tuhatta euroa (4.519 tuhatta euroa vuonna 2019). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on maksettu.

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakkeiden kokonaismäärä on 10.042.468 kappaletta (10.736.703 kappaletta vuonna 2019), josta ulkona olevien osakkeiden määrä on 10.042.468 kappaletta (10.042.468 vuonna 2019). Tilinpäätöksessä 31.12.2020 K-osakkeita oli 4.666.599 kappaletta ja A-osakkeita 5.375.869 kappaletta.

Omat osakkeet

Omat osakkeet sisältää konsernin hallussa olevien omien osakkeiden hankintamenon. Konsernin emoyhtiö KeskiSuomalainen Oyj osti yhtiökokouksen 29.4.2009 antaman valtuutuksen nojalla 21.500 omaa A-osaketta 18.3.2010. Mediatalo ESA:n hankinnan yhteydessä konsernille tuli 4.350 kappaletta omia A-osakkeita. KeskiSuomalainen Oyj hankki 26.4.2019 yh-

tiökokouksen myöntämän valtuutuksen nojalla 445.059 omaa A-osaketta ja 223.315 omaa K-osaketta 30.12.2019. Omien osakkeiden hankintameno yhteensä on 9.747 tuhatta euroa ja se maksettiin tammikuussa 2020. Kaikki omat osakkeet on mitätöity 15.4.2020.

Vararahasto

Vararahasto on voittovarojen luonteinen rahasto, jota on käytetty 1950 - 1970 -luvulla. Sen jälkeen rahaston suuruus on pysynyt ennallaan. Vararahasto ei ole jakokelpoisia varoja.

Käyvän arvon rahasto

Käyvän arvon rahasto sisältää muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen ja rahoitusarvopapereiden käypien arvojen muutokset vähennettynä laskennallisilla veroilla.

Osingot

Tilinpäätöspäivän jälkeen hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 1,00 euroa/osake, yhteensä 10.042 tuhatta euroa. Vuodelta 2019 jaettiin osinkoa 0,75 euroa/osake, yhteensä 7.535 tuhatta euroa.

(1 000 eur)

Oma pääoma	2020	2019
Osakepääoma	2 257	2 257
Rahastot	8 011	5 959
Sidottu oma pääoma	10 268	8 217
Edellisten tilikausien voitto	61 890	66 076
Omat osakkeet		-9 747
Tilikauden voitto/tappio	20 406	13 185
Vapaa oma pääoma	82 297	69 514
Määräysvallattomien omistajien osuus	-161	218
Oma pääoma	92 403	77 949

27. Eläkevelvoitteet

Konsernin merkittävimmät etuus pohjaiset eläkkeet ovat vapaaehtoisia ryhmäeläkejärjestelyjä, jotka oikeuttavat varhennettuun vanhuuseläkkeeseen. Etuus pohjaiset eläkkeet on järjestetty eläkevakuutusyhtiön kautta. Konsernin eläkejärjestelyt ovat osittain rahastoituja.

Taseeseen merkityt erät	2020	2019
Rahastoitujen velvoitteiden nykyarvo	11 927	13 268
Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	-10 538	-11 534
Eläkevelka taseessa	1 389	1 734

Etuuspohjainen nettovelka on muuttunut tilikauden aikana seuraavasti:

2019	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2019	13 426	11 293	2 133
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	151		151
Korkokulu tai -tuotto	182	156	26
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä	0	0	0
	13 759	11 449	2 310
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	638	926	-288
Kokemusperusteiset voitot (-) ja tappiot (+)		-14	14
Järjestelyn supistaminen	-18		-18
	14 379	12 361	2 018
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		284	-284
Järjestelystä suoritettui maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-1 111	-1 111	0
31.12.2019	13 268	11 534	1 734

2020	Velvoitteen nykyarvo	Järjestelyyn kuuluvien varojen käypä arvo	Yhteensä
1.1.2020	13 268	11 534	1 734
Kauden työsuoritukseen perustuva meno	102		102
Korkokulu tai -tuotto	64	55	9
Aiempaan työsuoritukseen perustuva meno ja tappiot velvoitteen täyttämistä			0
	13 434	11 589	1 845
Uudelleen määrittämisestä johtuvat erät:			
Taloudellisten oletusten muutoksista johtuvat vakuutusmatemaattiset voitot (-) tai tappiot (+)	-172	47	-219
Kokemusperusteiset voitot (-) tai tappiot (+)			0
Järjestelyn supistaminen			0
	13 262	11 636	1 626
Maksusuoritukset:			
Työnantajilta (+)		237	-237
Järjestelystä suoritettui maksut:			
Maksetut etuudet (-)	-1 335	-1 335	0
31.12.2020	11 927	10 538	1 389

Järjestelyn varoihin sisältyy tilinpäätöspäivään mennessä vakuutusyhtiölle suoritettui maksut. Varat ovat vakuutusyhtiön vastuulla ja ne ovat osa vakuutusyhtiön omaisuutta. Täten varojen jakautumista omaisuusryhmittäin ei ole mahdollista esittää.

Tärkeimmät vakuutusmatemaattiset oletukset	2020	2019
Diskonttauskorko	0,30 %	0,50 %
Palkkojen nousu	1,40 %	1,60 %
Eläkkeiden nousu	1,20 %	1,40 %

Kuolevuutta koskevat oletukset tehdään vakuutusmatemaatikkojen ohjeistuksen pohjalta ja ne perustuvat julkaistuihin tilastoihin ja kokemukseen. Oletusten pohjalta johdetaan odotettavissa oleva keskimääräinen jäljellä oleva elinikä 65-vuotiaana eläkkeelle jäävälle henkilölle:

Raportointikauden lopussa eläkkeelle jäävät	
• miehet	22,0
• naiset	27,0
20 vuoden kuluttua raportointikauden päättymisestä eläkkeelle jäävät	
• miehet	21,4
• naiset	25,4

Konserni ennakoii maksavansa etuuspohjaisiin eläkejärjestelyihin 241 tuhatta euroa vuonna 2021.

Diskonttaamattomien eläkevelvoitteiden oletettu maturiteettianalyysi (1000 euroa)

• Vuoden kuluessa	668
• Yhtä vuotta pidemmän ja enintään 5 vuoden kuluttua	3 019
• Viittä vuotta pidemmän ja enintään 10 vuoden kuluttua	2 944
• Myöhemmin kuin 10 vuoden kuluttua	<u>5 711</u>
	12 342

Herkkyysanalyysi

Etuuspohjaisen velvoitteen herkkyyspainotetuissa keskeisissä oletuksissa tapahtuville muutoksille. Taulukossa on esitetty merkittävimmistä vakuutusmatemaattisista oletuksista herkkyysanalyysi, joka osoittaa jokseenkin mahdollisen vakuutusmatemaattisen oletuksen muutoksen vaikutuksen etuuspohjaiseen eläkeveloitteeseen. Herkkyysanalyysin vaikutukset on laskettu niin, että oletuksen muutoksen vaikutusta laskettaessa on kaikkien muiden oletusten oletettu pysyvän ennallaan.

Vaikutus etuuspohjaiseen eläkeveloitteeseen

Oletus	Oletuksen muutos	Oletuksen kasvun vaikutus	Oletuksen vähentymisen vaikutus
Diskonttokorko	0,50 %	velvoite pienenee 9,0 %	velvoite kasvaa 9,3 %
Palkkojen nousuvauhti	0,50 %	velvoite kasvaa 2,4 %	velvoite pienenee 2,4 %
Eläkkeiden nousuvauhti	0,50 %	velvoite kasvaa 42,7 %	velvoite pienenee 39,3 %
Odotettavissa oleva elinikä	1 vuosi	velvoite kasvaa 7,7 %	velvoite pienenee 7,7 %

28. Varaukset

Pitkäaikaiset varaukset

2020	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2020	17	200	217
Varausten lisäykset		300	300
Käytetyt varaukset	-17		-17
Varaukset 31.12.2020	0	500	500

2019	Työttömyys-eläkevaraukset	Muut varaukset	Yhteensä
Varaukset 1.1.2019	17	0	17
Varausten lisäykset		200	200
Käytetyt varaukset	-1		-1
Varaukset 31.12.2019	17	200	217

29. Korolliset velat

	31.12.2020		31.12.2019	
	Tasearvot	Käyvät arvot	Tasearvot	Käyvät arvot
Pitkäaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	53 411	53 722	53 727	54 152
Vuokrasopimusvelat	5 096	5 096	4 342	4 342
Pitkäaikaiset korolliset velat	58 507	58 818	58 069	58 494
Lyhytaikaiset velat				
Rahalaitoslainat	7 501	8 123	7 501	8 111
Vuokrasopimusvelat	3 064	3 064	2 920	2 920
Johdannaiset	134	134	270	270
Lyhytaikaiset korolliset velat	10 698	11 321	10 691	11 302

Korollisten velkojen käyvät arvot on laskettu diskonttaamalla velkaan liittyvät rahavirrat tilinpäätöspäivän markkinakorolla (IFRS käyvän arvon hierarkiataso 2). Kaikki korolliset velat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoön arvostettuihin rahoitusvelkoihin ja valuutta on euro. Rahoitusvarojen käyvät arvot on esitetty liitetietojen kohdassa 20.

(1 000 eur)

Rahoituksesta johtuvien velkojen muutokset

	1.1.2020	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2020
Pitkäaikaiset korolliset lainat	53 727				-316	53 411
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	4 342		3 818		-3 064	5 096
Lyhytaikaiset korolliset lainat	7 501	-316			316	7 501
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	2 920	-4 243	1 323		3 064	3 063
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	270			-137		134
Yhteensä	68 760	-4 559	5 141	-137	0	69 205

	1.1.2019	Lainojen takaisinmaksut	Lainojen nostot	Käyvän arvon muutokset	Luokittelun muutos lyhytaikaiseksi	31.12.2019
Pitkäaikaiset korolliset lainat	47 228		12 600		-6 101	53 727
Pitkäaikaiset vuokrasopimusvelat	301		6 932		-2 891	4 342
Lyhytaikaiset korolliset lainat	6 441	-6 441	1 400		6 101	7 501
Lyhytaikaiset vuokrasopimusvelat	392	-3 886	3 523		2 891	2 920
Lyhytaikaiset johdannaisinstrumentit	480			-210		270
Yhteensä	54 841	-10 327	24 455	-210	0	68 760

30. Ostovelat ja muut velat

Lyhytaikaiset velat

	2020	2019
Ostovelat	6 994	7 722
Saadut ennakot	14 428	19 103
Velat osakkuusyrityksille	229	181
Siirtovelat	16 575	30 729
Muut velat	4 407	5 800
Yhteensä	42 633	63 536

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät ovat työsuhte-etuuksista johtuvia jaksotuksia. Lisäksi vertailuvuonna on omien osakkeiden hankinnan tammikuulle 2020 siirtynyt hankintamenon maksu. Ostovelat kuuluvat jaksotettuun hankintamenoön arvostettuihin rahoitusvelkoihin.

Pitkäaikainen koroton velka 45 tuhatta euroa on vuokravakuuksia.

31. Rahoitusriskien hallinta

Keskisuomalainen -konserni toimii pääasiassa kotimaisilla markkinoilla, joten sen pääasialliset rahoitusriskit ovat korkoriski, luottoriski sekä likviditeettiriski. Konsernin riskienhallinnan tavoite on minimoida rahoitusmarkkinoiden muutosten haitalliset vaikutukset konsernin tulokseen sekä turvata konsernin likviditeetti.

Riskienhallinta- sekä rahoitusperiaatteet hyväksyy ja niistä vastaa konsernin hallitus ja periaatteiden käytännön toteutuksesta vastaavat konsernin toimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä konsernin keskitetty talousosasto.

Korkoriski

Konsernin korkoriskin katsotaan liittyvän lähinnä konsernin lainasalkkuun. Hallituksen määrittämien periaatteiden mukaisesti konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimuksia tai vastaavia järjestelyjä päästäkseen rahoitusperiaatteiden mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöshetkellä konsernilla oli avoinna nimellisarvoltaan 10,1 Me koronvaihtosopimus, jonka perusteella konserni vaihtaa vaihtuvan koron kiinteään korkoon.

Konserni analysoi korkopositionsa laatimalla säännöllisesti herkkyyshanalyysin pohjalta arvion mahdollisten ympäristömuutosten sekä vaihtoehtoisten rahoitusmuotojen aiheuttamien korkomuutosten vaikutuksesta konsernin tulokseen. Simulointien perusteella 1 korkoprosentin nousu vaihtuvissa koroissa vaikuttaisi konsernin tulokseen vuositasolla –0,5 Me (-0,5 Me vuonna 2019) tai vastaavasti laskun vaikutus olisi 0,5 Me (0,5 Me vuonna 2019). Markkinakorot ovat niin matalalla 31.12.2020, että 1 korkoprosentin lasku ei ole todennäköistä. Simulaatio tehdään puolivuositain.

Konsernin lainoihin liittyvät kovenantit perustuvat riittävän omavaraisuustason säilyttämiseen sekä käyttökate per nettovelka tunnuslukuun. Tilinpäätöshetken ennusteen mukaan on epätodennäköistä, että kovenanttien tunnusluvut heikkenisivät niin paljon, että konsernin korkotaso nousisi kovenanttien perusteella tai että lainoja jouduttaisiin uudelleen järjestelemään.

Markkinariski – hintariski

Konserni altistuu toiminnassaan noteerattujen osakkeiden

markkinahintojen vaihtelusta aiheutuvalle hintariskille. Konsernin hallituksen hyväksymien periaatteiden mukaisesti osa varoista saa olla sijoitettuna noteerattuihin osakkeisiin tai osakepohjaisiin rahoitusinstrumentteihin. Pääsääntöisesti konserni sijoittaa suoraan vain oman toimialansa yritysten osakkeisiin. Tilinpäätöksessä 31.12.2020 konsernin merkittävimmät sijoitukset ovat Alma Media Oyj:n ja Ilkka-Yhtymä Oyj:n osakkeissa. Sijoitusten hintariskiä arvioidaan säännöllisesti. Tilinpäätöksessä on käyvän arvon rahastoon omaan pääomaan kirjattu 2,3 Me käyvän arvon kasvua. Osakeindekseissä tapahtuva 15 %:n vahvistuminen tai heikkeneminen kaikkien muiden teki-jöiden pysyessä muuttumattomina aiheuttaisi konsernissa 2,0 Me (vuonna 2019 1,7 Me) vaikutuksen omaan pääomaan. Muiden pitkäaikaisten rahoitusvarojen arvonmuutokset vaikuttavat omaan pääomaan. Laskelma on tehty olettaen, että konsernin sijoitukset muuttuvat kyseisten indeksien mukaisesti.

Rahavirran ja käyvän arvon luottoriski

Konsernin periaatteet määrittelevät asiakkaiden, sijoitustransaktioiden ja johdannaissopimusten vastapuolten luottokelpoisuusvaatimukset sekä sijoituspolitiikan. Tuotteita myydään velaksi vain sellaisille yrityksille, joilla ei ole merkintöjä luottotiedoissa. Konsernilla ei ole merkittäviä luottoriskikeskittyviä asiakkasamisissa ja sillä on laaja asiakaskunta. Tilikauden aikana kirjattujen luottotappioiden määrä ei ole ollut merkittävä. Myyntisaamisten ikäjakauma on esitetty kohdassa 24.

Maksuvalmiusriski

Konsernissa pyritään jatkuvasti arvioimaan ja seuraamaan liike-toiminnan vaatiman rahoituksen määrää, jotta konsernilla olisi tarpeeksi likvidejä varoja toiminnan rahoittamiseksi ja erääntyvien lainojen takaisinmaksuun. Ylimääräiset likvidit varat sijoitetaan rahoitusperiaatteiden mukaisesti. Rahoituksen saatavuutta ja joustavuutta pyritään takaamaan nostamattomilla luottolimiiteillä sekä likvideillä sijoituksilla. Nostamattomien luottolimiittien määrä 31.12.2020 oli 2,0 miljoonaa euroa.

Seuraava taulukko kuvaa sopimuksiin perustuvaa maturiteettianalyysia. Luvut ovat diskonttaamattomia ja ne sisältävät sekä korkomaksut että pääoman takaisinmaksut.

(1 000 eur)

2020	tasearvo	rahavirta	alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	60 912	62 115	8 142	53 973		
Vuokrasopimusvelat	8 160	8 323	3 164	2 194	2 965	
Ostovelat ja muut velat	11 630	11 630	11 630			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	134	133	72	62		

2019	tase-arvo	raha-virta	alle 1 vuosi	1–2 vuotta	2–5 vuotta	yli 5 vuotta
Pankkilainat, vaihtuvakorkoiset	61 228	62 922	8 146	8 065	46 711	
Vuokrasopimusvelat	7 262	7 447	3 007	1 891	2 438	112
Ostovelat ja muut velat	13 703	13 703	13 703			
Johdannaisinstrumentit						
Koronvaihtosopimus	270	283	149	72	62	

Pääoman hallinta

Konsernin pääoman hallinnan pyrkimyksenä on ylläpitää pitkällä aikavälillä riittävää omavaraisuutta ja likvidiä vakautta ja täten luoda pohja liiketoiminnan kehittymiselle. Konsernilla tulee olla myös riittävää liikkumavaraa investointien ja yritysostojen rahoittamiseksi. Optimaalinen pääomarakenne takaa myös pienemmät pääoman kustannukset ja siten paremman tuoton sijoitetulle pääomalle.

Haluttuun pääomarakenteeseen päästään kestäväällä osinkopolitiikalla sekä tehokkaalla taseen hallinnalla. Konserni pyrkii jakamaan vähintään 50 % tilikauden tuloksesta osinkona.

Konsernin pääomarakenteen kehitystä seurataan jatkuvasti mm. omavaraisuusasteen perusteella. Konsernin korolliset nettovelat olivat vuoden 2020 lopussa 48,7 milj. euroa (31.12.2019 43,5 milj. euroa) ja omavaraisuusaste 46,9 % (31.12.2019 39,4 %).

Omavaraisuusaste on kehittynyt konsernissa seuraavasti:	2020	2019
Korolliset velat	69 206	68 760
Korolliset saamiset	779	759
Rahavarat	19 774	24 487
Nettovelat	48 652	43 514
Oma pääoma yhteensä	92 403	77 949
Omavaraisuusaste	46,9 %	39,4 %

(1 000 eur)

32. Muut vuokrasopimukset

Konserni vuokralle antajana
Ei-purettavissa olevien vuokrasopimusten perusteella saatavat vuokratuotot:

Yhden vuoden kuluessa	446	637
Yli vuoden kuluessa ja enintään viiden vuoden kuluttua	105	547
Yli viiden vuoden kuluttua		
Yhteensä	551	1 185

Konserni on vuokrannut toimisto- ja hallitilat sekä asuinhuoneistot, jotka eivät ole omassa käytössä. Konsernilla on myös vuokrasopimuksia, jotka ovat purettavissa lyhyen (3-6 kk) irtisanomisajan puitteissa.

33. Vakuudet ja vastuusitoumukset

Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yritys kiinnityksiä

Rahalaitos- ja eläkelainat	60 912	61 228
Luottolimiitti	2 000	2 000

Omasta puolesta annetut vakuudet

Kiinteistökiinnitykset	42 709	42 709
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068
Tytäryhtiöosakkeet	32 790	32 790

Takaukset osakkuusyhtiön puolesta

	4 492	4 492
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut	709	670

Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.

34. Lähipiiritapahtumat

Lähipiiriin kuuluvat konsernin johtoryhmä, Keski-suomalainen Oyj:n hallitus ja osakkuusyritykset.

Konsernin emo- ja tytäryrityssuhteet ovat seuraavat:

Emoyritys:	Kotimaa	Omistusosuus	Osuus äänivallasta
Keskisuomalainen Oyj	Suomi		
Tytäryritykset:			
Esa Digital Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Etelä-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Helsingin Jakelu-Expert Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
IROResearch Oy tutkimustoimisto	Suomi	100,0 %	100,0 %
Jakelujuniorit Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Jakelumasters Oy	Suomi	60,0 %	60,0 %
Jakelusepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kaakon Viestintä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kamua Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Keski-Suomen Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213	Suomi	100,0 %	100,0 %
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21	Suomi	100,0 %	100,0 %
Lehtisepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Mediasepät Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Mediatalo ESA Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Neonmedia Oy	Suomi	52,2 %	52,2 %
Omnipress Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Painotalo Plus Digital Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
P-S Suorajakelu Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Savon Media Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Itä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Länsi-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Sisä-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
SSM Varsinais-Suomi Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Lehtiyhtymä Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Suomen Suoramainonta Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Tietoykkönen Oy	Suomi	100,0 %	100,0 %
Vaba Meedia Öu	Viro	100,0 %	100,0 %
Väli-Suomen Media Oy	Suomi	75,0 %	75,0 %

Lähipiirin kanssa toteutuivat seuraavat liiketapahtumat:

	2020	2019
Myynnit		
Osakkuusyrietykset	7 118	8 431
Muu lähipiiri	1	1
Ostot		
Osakkuusyrietykset	3 405	3 800
Muu lähipiiri		

Osakkuusyrietyksistä Arena Partners Oy on vuokrannut tilat emoyhtiöltä Jyväskylässä.

	2020	2019
Johdon työsuhde-etuudet		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	2 223	1 912
Lakisääteinen Tyel-maksu	308	311
Työsuhteen päättymisen jälkeiset etuudet, vapaaehtoisia eläkejärjestelyjä	142	71
Johdon kompensaatiot yhteensä	2 674	2 293
Palkat ja palkkiot luontoisetuineen (ei sisällä henkilösivukuluja)		
Toimitusjohtaja	681	607
Keskisuomalainen Oyj:n hallitus:		
Vesa-Pekka Kangaskorpi		
Leena Hautsalo	45	46
Pekka Haltia	26	26
Kalle Kautto	26	26
Jaakko Kurikka	27	28
Mikko Paananen	26	25
Riitta Vesterinen-Virtanen	26	26
Yhteensä	174	176

Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kk ja irtisanoutumisaika on 6 kk. Mikäli Keskisuomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kk peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisajanpalkan lisäksi. Itse irtisanoutuessa tätä lisäkorvausta ei makseta. Toimitusjohtajan sopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 33 tuhatta euroa vuonna 2020. Toimitusjohtajalle maksettavan palkan Tyel-eläkemaksut olivat 103 tuhatta euroa. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määritelty kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

35. Tilinpäätöspäivän jälkeiset tapahtumat

Keskisuomalainen-konsernille maksettiin tammikuussa 2021 valtionavustusta journalistisen sisällön edistämiseen yhteensä 0,6 Me.

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA JA TIEDOT OSAKKEENOMISTAJISTA

Osakkeet

Osakkeet jakautuvat kahteen sarjaan. K-osakkeet ja A-osakkeet eroavat toisistaan siten, että jokainen K-osake tuottaa oikeuden äänestää yhtiökokouksessa kahdellakymmenellä (20) äänellä ja A-osake yhdellä (1) äänellä.

Osakevaihdot

Vuonna 2020 muunnettiin K-osakkeita pörssissä noteeratuiksi A-osakkeiksi 46.756 kpl. Kumulatiivisesti muuntojen määrä on 449.174 kpl. Yhtiö mitätöi 15.4.2020 omistamansa 223.326 K-osaketta ja 470.909 A-osaketta. Muuntojen ja mitätöintien jälkeen 31.12.2020 K-osakkeita oli yhteensä 4.666.599 kpl ja A-osakkeita 5.375.869 kpl.

Hallituksen osakepääoman korottamiseen sekä omien osakkeiden hankintaan liittyvät valtuudet ja päätökset
Yhtiökokous päätti 29.5.2020 valtuuttaa hallituksen päättämään omien osakkeiden hankinnasta. Hallitus voi päättää hankkia A-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta ja K-sarjan osakkeita enintään 1.000.000 kappaletta, kuitenkin

yhteensä enintään 1.000.000 osaketta. Enimmäismäärä vastaa 10,0 % yhtiön osakkeista ja enintään 20,3 % äänimäärästä. Omia osakkeita voidaan hankkia myös suunnattuna hankintana ja vastikkeen on oltava vähintään 6 euroa ja enintään 15 euroa osakkeelta. Hallitus voi valtuutuksen perusteella päättää omien osakkeiden hankkimisesta vain yhtiön vapaalla omalla pääomalla.
Hallitus voi päättää myös enintään 1.000.000 uuden A-sarjan osakkeiden antamisesta. Valtuutusta voidaan käyttää yhtiön kasvustrategian tukemiseksi yrityshankinnoissa tai muissa järjestelyissä. Lisäksi osakkeita saadaan antaa yhtiön nykyisille osakkeenomistajille tai ne voidaan mitätöidä tai K-sarjan osakkeet voidaan muuntaa A-sarjan osakkeiksi ja myydä ne julkisessa kaupankäynnissä tai käyttää henkilöstön kannustusjärjestelmässä. Valtuutus sisältää myös oikeuden antaa osakkeita suunnatusti, osakkeenomistajien merkintäoikeudesta poiketen laissa säädetyin ehdoin.
Valtuutus on voimassa seuraavaan yhtiökokoukseen, kuitenkin enintään 29.5.2021 saakka.
Edellisenä vuonna on ollut vastaava yhtiökokouksen myöntämä valtuutus.

Osakkeenomistajat

Osakkeenomistuksen jakauma sektoreittain

	% osakkeista
Yksityiset yritykset	3,35
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	1,06
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	0,32
Kotitaloudet	94,69
Ulkomaat	0,47
Yhteensä	99,88
Odoteluettelolla	0,01
Hallintarekisteröity	0,12
Kaikki yhteensä	100,00

Hallituksen, toimitusjohtajan ja toimitusjohtajan sijaisen osakkeenomistus 31.12.2020

	Kpl	Osuus-% osakkeista	Osuus-% äänistä
K-osakkeet	275 810	5,91	5,91
A-osakkeet	180 060	3,35	3,35
Yhteensä	455 870	4,54	5,77

Osakkeenomistuksen jakauma suuruusluokittain

Osakkeita	Osakkaiden lukumäärä kpl	Osuus osakkaista %	Osakkeita yhteensä kpl	Osuus osakkeista %	Äänimäärä kpl	Osuus äänimäärästä %
1-100	1265	35,97	59 896	0,60	83 190	0,08
101-1 000	1492	42,42	594 687	5,92	2 005 418	2,03
1 001-10 000	577	16,41	1 894 806	18,87	16 998 894	17,22
10 001-100 000	170	4,83	5 052 504	50,31	55 696 814	56,43
100 001-999 999	13	0,37	2 440 085	24,30	23 913 733	24,23
Yhteensä	3517	100,00	10 041 978	100,00	98 698 049	99,99
Odoteluettelolla yhteensä	1		490	0,01	9 800	0,01
Liikkeeseen laskettu määrä			10 042 468	100,00	98 707 849	100,00

Tiedot osakkeenomistajista

Suurimmat osakkeenomistajat osakkeiden lukumäärän mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista osakkeista	% kaikista äänistä
Kangaskorpi Pekka kuolinpesä	216 481	184 608	3,99	4,57
Ristola Arimo		255 027	2,54	0,26
Kangaskorpi Vesa-Pekka	123 413	111 201	2,34	2,61
Jalkanen Matti	108 810	80 204	1,88	2,29
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	1,86	2,01
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,77	1,92
PunaMusta Media Oyj		160 800	1,60	0,16
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,57	1,78
Pekkala Tuula	84 958	68 288	1,53	1,79
Kangaskorpi Soili	74 920	61 802	1,36	1,58
Yhteensä	877 924	1 174 025	20,43	18,98

Suurimmat osakkeenomistajat ääniosuuden mukaan

Osakas	K-osakkeita kpl	A-osakkeita kpl	% kaikista äänistä	% kaikista osakkeista
Kangaskorpi Pekka kuolinpesä	216 481	184 608	4,57	3,99
Kangaskorpi Vesa-Pekka	123 413	111 201	2,61	2,34
Kautto Anna-Liisa	114 076	21 972	2,33	1,35
Jalkanen Matti	108 810	80 204	2,29	1,88
Kangaskorpi Inkeri	94 840	91 840	2,01	1,86
Moisio Lauri kuolinpesä	90 424	86 847	1,92	1,77
Pekkala Tuula	84 958	68 288	1,79	1,53
Pekkala Tiina	84 078	73 408	1,78	1,57
Kinnunen Immo	76 796	53 500	1,61	1,30
Kangaskorpi Soili	74 920	61 802	1,58	1,36
Yhteensä	1 068 796	833 670	22,50	18,94
K-osakkeita yhteensä	4 666 599			
A-osakkeita yhteensä	5 375 869			
Osakkeet yhteensä	10 042 468			

KONSERNIN TUNNUSLUVUT

	2020	2019	2018	2017	2016
Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut					
Liikevaihto, Me	206,8	231,1	166,1	174,1	152,0
Liikevoitto, Me	4,9	14,1	7,3	14,4	11,3
• % liikevaihdosta	2,4	6,1	4,4	8,3	7,4
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto, Me	9,1	15,9	12,7	14,7	11,8
• % liikevaihdosta	4,4	6,9	7,6	8,4	7,7
Käyttökate, Me	22,1	28,1	20,0	23,5	19,4
• % liikevaihdosta	10,7	12,2	12,0	13,5	12,8
Operatiivinen vertailukelpoinen käyttökate, Me	23,2	29,9	20,9	23,7	19,9
• % liikevaihdosta	11,2	12,9	12,6	13,6	13,0
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja, Me	22,0	16,4	7,8	17,5	10,0
• % liikevaihdosta	10,7	7,1	4,7	10,1	6,6
Tilikauden voitto	20,1	13,3	5,4	14,5	7,9
• % liikevaihdosta	9,7	5,8	3,2	8,3	5,2
Oman pääoman tuotto (ROE), %	23,6	16,9	6,6	18,6	11,2
Sijoitetun pääoman tuotto (ROI), %	14,9	12,5	6,4	13,3	8,7
Omavaraisuusaste, %	46,9	39,4	49,6	48,4	43,3
Bruttoinvestoinnit, Me	7,3	11,8	7,9	3,5	14,7
• % liikevaihdosta	3,6	7,1	4,7	2,0	9,7
Taseen loppusumma, Me	211,6	216,8	170,9	181,9	178,6
Henkilöstö keskimäärin *)	1640	1775	1330	1377	1185
Osakekohtaiset tunnusluvut					
Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos/osake, eur	2,03	1,23	0,51	1,35	0,74
Oma pääoma/osake, eur	9,19	7,26	7,38	7,65	6,74
Osakekohtainen osinko, eur	**) 1,00	0,75	0,63	0,70	0,50
Osinko/emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos, %	49,4	60,9	122,7	52,0	67,8
Efektiivinen osinkotuotto, %	9,2	6,6	7,2	7,2	6,6
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	5,4	9,2	17,1	7,2	10,3
Osakkeen osakeantioikaistu kurssikehitys					
• alin, eur	9,50	8,72	8,74	7,66	7,06
• ylin, eur	13,30	13,10	14,30	10,28	8,35
• keskikurssi, eur	10,62	10,06	10,59	9,30	7,70
Osakekannan markkina-arvo A-osakkeille, Me	58,6	65,5	50,4	55,1	43,3
Koko osakekannan markkina-arvo, Me	109,8	121,0	94,0	103,6	81,5
Osakkeiden vaihdon kehitys koko osakekannasta					
Osakkeiden lukumäärä	627 085	886 805	416 637	391 192	443 676
% A-sarjan osakkeista	11,7	15,3	7,3	6,9	7,8
Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 1 000 kpl	10,073	10,707	10,711	10,711	10,714

Bruttoinvestointeihin sisältyy myös investointien ennakkomaksut.

*) ei sisällä mainosjakajia, joita oli vuoden aikana keskimäärin 3574.

**) hallituksen ehdotus yhtiökokoukselle osingon määrästä.

TUNNUSLUKUJEN LASKENTAKAAVAT

Oman pääoman tuotto-% (ROE)	$\frac{(\text{Tilikauden tulos}) \times 100}{\text{Oma pääoma (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Sijoitetun pääoman tuotto-% (ROI)	$\frac{(\text{Voitto ennen veroja} + \text{rahoituskulut}) \times 100}{\text{Oma pääoma} + \text{korolliset velat (keskimäärin vuoden aikana)}}$
Omavaraisuusaste-%	$\frac{\text{Oma pääoma} \times 100}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot (=tilausvastuu)}}$
Tulos/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva tulos}}{\text{Keskimääräinen osakeantioikaistu osakkeiden lukumäärä}}$
Oma pääoma/osake	$\frac{\text{Emoyhtiön osakkeenomistajille kuuluva oma pääoma}}{\text{Osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä 31.12.}}$
Osinko/tulos, %	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Tulos/osake}}$
Efektiivinen osinkotuotto-%	$\frac{(\text{Osakeantioikaistu osinko/osake}) \times 100}{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E-luku)	$\frac{\text{Osakeantioikaistu pörssikurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$
Osakekannan markkina-arvo	$\text{Osakkeiden lukumäärä} \times \text{tilikauden päätöskurssi}$
Käyttökate	$\text{Liikevoitto} + \text{arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot}$
Käyttökate %	$\frac{\text{Liikevoitto} + \text{arvonalentumiset ja suunnitelman mukaiset poistot}}{\text{Liikevaihto}}$
Operatiivinen vertailukelpoinen liikevoitto	$\text{Liikevoitto} + /- \text{ vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät}$

EMOYHTIÖN TULOSLASKELMA

(1 000 eur)

	2020	2019
	1.1.-31.12.2020	1.1.-31.12.2019
LIKEVAIHTO	19 688	16 686
Liiketoiminnan muut tuotot	592	654
Ulkopuoliset palvelut	-32	-28
Henkilöstökulut	-11 132	-9 733
Poistot ja arvonalentumiset	-1 486	-1 432
Liiketoiminnan muut kulut	-9 898	-9 135
LIKEVOITTO / -TAPPIO	-2 269	-2 988
Rahoitustuotot	20 838	13 762
Rahoituskulut	-836	-970
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	17 732	9 804
Tilinpäätössiirrot		
Saadut konserniavustukset	2 460	3 300
Tuloverot	-13	-240
TILIKAUDEN VOITTO	20 180	12 864

EMOYHTIÖN TASE

(1 000 eur)

	2020	2019
Vastaavaa		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet	1 649	1 424
Aineelliset hyödykkeet	8 114	9 027
Osuudet saman konsernin yrityksissä	125 298	127 989
Osuudet omistusyhteisyrityksissä	734	734
Muut sijoitukset	20 862	19 160
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	156 658	158 334
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset	4 243	2 481
Lyhytaikaiset saamiset	12 176	11 334
Muut rahoitusvarat	66	66
Rahat ja pankkisaamiset	8 092	16 404
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	24 578	30 285
Vastaavaa yhteensä	181 236	188 619
Vastattavaa		
OMA PÄÄOMA		
Osakepääoma	2 257	2 257
Vararahasto	269	269
Edellisten tilikausien voitto	56 730	51 463
Tilikauden voitto	20 180	12 864
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	79 436	66 854
PAKOLLISET VARAUKSET		3
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen vieras pääoma	53 151	53 169
Lyhytaikainen vieras pääoma	48 650	68 593
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	101 800	121 762
Vastattavaa yhteensä	181 236	188 619

EMOYHTIÖN RAHOITUSLASKELMA

(1 000 eur)

	2020	2019
Liiketoiminnan rahavirta		
Myynnistä saadut maksut	20 321	16 234
Liiketoiminnan muista tuotoista saadut maksut	584	648
Maksut liiketoiminnan kuluista	-28 520	-11 407
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	-7 614	5 475
Maksetut korot ja maksut muista liiketoiminnan rahoituskuluista	-842	-1 012
Saadut korot liiketoiminnasta	70	90
Saadut osingot liiketoiminnasta	20 431	11 301
Maksetut välittömät verot	-2	-214
Liiketoiminnan rahavirta (A)	12 043	15 640
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-814	-831
Aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden luovutustulot	23	20
Investoinnit muihin sijoituksiin	-2 737	-226
Luovutustulot muista sijoituksista	-6	0
Myönnetyt lainat	-58	1 857
Ostetut tytäryhtiöosakkeet	-12	-17 122
Saadut osingot investoinneista	771	921
Investointien rahavirta (B)	-2 834	-15 382
Rahoituksen rahavirta		
Omien osakkeiden hankinta	-9 456	0
Lainasaamiset konserniyhtiöiltä	-3 931	-2 150
Lyhytaikaisten lainojen nostot konserniyhtiöiltä	-399	5 861
Pitkäaikaisten lainojen nostot	0	14 000
Pitkäaikaisten lainojen takaisinmaksut	0	-5 785
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-7 531	-6 748
Saadut konserniavustukset	3 300	3 900
Rahoituksen rahavirta (C)	-18 018	9 078
Rahavarojen muutos (A+B+C) lisäys+/vähennys -	-8 808	9 336
Rahavarat tilikauden alussa *)	16 470	7 134
Rahavarat tilikauden lopussa *)	8 158	16 470
Fuusiossa siirtyneet rahavarat	-496	0

*) Rahavarat sisältää sekä rahat ja pankkisaamiset että muut rahavarat.
*) Rahavaroihin sisältyy 65.914,54 euroa (65.914,54 euroa vuonna 2019) sulkuutilillä olevia varoja.

Yhtiö hankki 30.12.2019 omia osakkeita ja Ilkka-Yhtymän osakkeita. Osakkeet on kirjattu tilikaudelle 2019, mutta maksettu 2020.

1. Laadintaperiaatteet

Arvostus- ja jaksotusperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n tilinpäätös on laadittu Suomen kirjanpitosäännösten mukaisesti (FAS).
Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu tasapoistoina hyödykkeiden taloudellisen pitoajan perusteella. Konsernissa osassa käyttöomaisuudesta hankintamenoon ja kertyneisiin poistoihin sisältyvät vain ne hankintamenot, joita ei ole vielä poistettu kokonaan.

Suunnitelman mukaiset pitoajat ovat:

- ATK-ohjelmat 5 vuotta
- Muut pitkävaikutteiset menot 5–10 vuotta
- Liikearvot 5–10 vuotta
- Rakennukset 30 vuotta
- Rakennusten koneet ja laitteet 10 vuotta
- Rakennusten perusrakennukset 10 vuotta
- Rakennelmat ja muut rakennukset 10 vuotta
- Muut koneet ja kalusto 4–5 vuotta

Pysyviin vastaaviin kuuluvat sijoitukset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen myyntihintaan. Tilikauden suunnitelman mukaisten ja kokonaispoistojen erotus tilinpäätöksessä esitetään tuloslaskelman tilinpäätössiirroissa ja kertynyt poistoero taseen vastattavien tilinpäätössiirtojen kertymässä. Konsernitiilinpäätöksessä kertynyt poistoero jaetaan omaan pääomaan ja verovelkaan.
Saamiset arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.
Velat arvostetaan nimellisarvoon.
Yhtiöllä on koronvaihtosopimus, joka arvostetaan käypään arvoon. Koronvaihtosopimuksen käypien arvojen muutokset kirjataan välittömästi tulosvaikutteisesti rahoitustuottoihin tai -kuluihin. Koronvaihtosopimus on euromääräinen ja sen voimassaoloaika on 29.11.2022 asti.
Länsi-Uusimaan Kiinteistö Oy ja Päijänne Jakelu Oy on sulautunut Keskisuomalainen Oyj:öön 30.4.2020.

(1 000 eur)

	2020	2019
2. Liikevaihto toimialoittain	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Hallintopalvelut	16 290	12 977
Vuokratuotot	2 895	2 958
Muu myynti	503	751
Yhteensä	19 688	16 686
3. Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Julkaisuoikeus	408	545
Liiketoiminnan muut tuotot	176	103
Käyttöomaisuuden myyntivoitot	7	6
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	592	654
4. Henkilöstö keskimäärin tilikaudella		
Henkilöstöä	157	139
5. Henkilöstökulut	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Palkat ja palkkiot	9 450	8 194
Eläkekulut	1 381	1 343
Muut henkilösivukulut	302	196
Yhteensä	11 132	9 733

Emoyhtiön toimitusjohtajan eläkeikä on 65 vuotta ja eräiden muiden johtoryhmän jäsenten eläkeikä on 63–65 vuotta.

(1 000 eur)

	2020	2019
	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
6. Johdon palkat, palkkiot ja luontoisedut		
Toimitusjohtaja ja toimitusjohtajan sijainen	681	607
Hallituksen jäsenet	174	176
Yhteensä	855	783
7. Poistot ja arvonalentumiset	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Suunnitelman mukaiset poistot		
Aineettomat hyödykkeet	90	104
Liikearvot	30	34
Muut pitkävaikutteiset menot	307	213
Rakennukset ja rakennelmat	942	941
Koneet ja kalusto	117	140
Yhteensä	1 486	1 432
8. Tilintarkastajien palkkiot	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Tilintarkastus	34	44
Muut palvelut	21	208
Yhteensä	55	251
9. Rahoitustuotot ja -kulut		
	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Rahoitustuotot		
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	18 231	11 220
Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä	0	81
Tuotot osuuksista yhteensä	18 231	11 301
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista		
Muilta	771	921
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista yhteensä	771	921
Muut korko- ja rahoitustuotot saman konsernin yrityksiltä	92	87
Muut korko- ja rahoitustuotot omistusyhteisyrityksiltä	36	34
Muut korko- ja rahoitustuotot muilta	2	1
Osakkeiden myyntivoitot	0	0
Realisoitumattomat voitot koronvaihtosopimuksista	137	210
Realisoitumattomat voitot käypään arvoon arvostuksesta	1 570	1 498
Muut rahoitustuotot yhteensä	1 836	1 830
Rahoitustuotot yhteensä	20 838	14 052

(1 000 eur)

	2020	2019
	1.1.–31.12.2020	1.1.–31.12.2019
Rahoituskulut		
Muut korko- ja rahoituskulut muille	-836	-970
Muut korko- ja rahoituskulut yhteensä	-836	-970
Realisoitumattomat tappiot käypään arvoon arvostuksesta	0	-290
Rahoituskulut yhteensä	-836	-1 260
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	20 002	12 791

10. Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet 2020	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 213	247	1 879	87	3 425
Lisäykset	5		504	180	689
Siirrot erien välillä			50	-87	-37
Hankintameno 31.12.	1 218	247	2 433	180	4 077
Kertyneet poistot 1.1.	-980	-142	-879		-2 001
Tilikauden poisto	-90	-30	-307		-427
Kertyneet poistot 31.12.	-1 070	-172	-1 186		-2 428
Kirjanpitoarvo 31.12.	147	75	1 246	180	1 649

Aineettomat hyödykkeet 2019	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Muut pitkävaikutteiset menot	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	1 159	237	1 127	187	2 710
Lisäykset	54	10	598	87	749
Siirrot erien välillä			154	-187	-33
Hankintameno 31.12.	1 213	247	1 879	87	3 425
Kertyneet poistot 1.1.	-876	-108	-666		-1 650
Tilikauden poisto	-104	-34	-213		-351
Kertyneet poistot 31.12.	-980	-142	-879		-2 001
Kirjanpitoarvo 31.12.	232	105	1 000	87	1 424

(1 000 eur)

11. Aineelliset hyödykkeet

Aineelliset hyödykkeet 2020	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 375	36 080	2 197	399	17	41 067
Lisäykset		95	84			179
Vähennykset			-56		-17	-72
Hankintameno 31.12.	2 375	36 175	2 225	399	0	41 174
Kertyneet poistot 1.1.		-30 144	-1 897			-32 040
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			40			40
Tilikauden poisto		-942	-117			-1 059
Kertyneet poistot 31.12.		-31 086	-1 974			-33 059
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 375	5 089	251	399	0	8 114

Aineelliset hyödykkeet 2019	Maa-alueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakko-maksut	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	2 375	36 034	2 235	399		41 043
Lisäykset		46	53		17	116
Vähennykset			-91			-91
Hankintameno 31.12.	2 375	36 080	2 197	399	17	41 067
Kertyneet poistot 1.1.		-29 203	-1 834			-31 037
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot			78			78
Tilikauden poisto		-941	-140			-1 081
Kertyneet poistot 31.12.		-30 144	-1 897			-32 040
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 375	5 936	300	399	17	9 027

12. Sijoitukset

Sijoitukset 2020	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	127 989	734	19 160	147 883
Lisäykset	12	0	132	144
Siirrot erien välillä	0	0		
Vähennykset	-2 703			-2 703
Uudelleen arvostus			1 570	1 570
Hankintameno 31.12.	125 298	734	20 862	146 895
Kirjanpitoarvo 31.12.	125 298	734	20 862	146 895

Sijoitukset 2019	Saman konsernin yrityksissä	Osuudet osakkuus-yhtiöissä	Muut osakkeet ja osuudet	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	111 157	524	15 040	126 721
Lisäykset	17 122	210	2 621	19 953
Vähennykset	-290		0	-290
Uudelleen arvostus			1 498	1 498
Hankintameno 31.12.	127 989	734	19 160	147 883
Kirjanpitoarvo 31.12.	127 989	734	19 160	147 883

(1 000 eur)

13. Konserniosakkeet

	2020	2019
Etelä-Suomen Media Oy, Tuusula	100,0	100,0
IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Helsinki	100,0	100,0
Kaakon Viestintä Oy, Mikkeli	100,0	100,0
Kamua Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Keski-Suomen Media Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21, Kuopio	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, Kouvola	100,0	100,0
Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213, Kuopio	100,0	100,0
Lehtisepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Mediasepät Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Mediatalo ESA Oy, Lahti	100,0	100,0
Neonmedia Oy, Porvoo	52,2	52,2
Jakelusepät Oy, Kuopio	100,0	100,0
Savon Media Oy, Kuopio	100,0	100,0
Suomen Lehtiyhtymä Oy, Tuusula	100,0	100,0
Suomen Suoramainonta Oy, Helsinki	100,0	100,0
Tietoykkönen Oy, Jyväskylä	100,0	100,0
Vaba Meedia OÜ, Tallinna	100,0	100,0

14. Osakkuusyritykset

Arena Partners Oy, Kuopio	41,21	41,21
Esports media solutions Oy, Jyväskylä	24,99	24,99
Jyväskylän Messut Oy, Jyväskylä	26,25	26,25
Väli-Suomen Media Oy, Jyväskylä	50,00	50,00

15. Pörssiosakkeet

Kirjanpitoarvo	15 422	13 851
Markkina-arvo	16 222	13 932

16. Pitkäaikaiset saamiset

Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Lainasaamiset	3 410	1 640
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	3 410	1 640
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		
Lainasaamiset	779	759
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä yhteensä	779	759
Saamiset muilta		
Muut saamiset	36	61
Lainasaamiset	20	20
Siirtosaamiset	1	1
Saamiset muilta yhteensä	56	82
Pitkäaikaiset saamiset yhteensä	4 245	2 481

(1 000 eur)

	2020	2019
17. Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 279	833
Saamiset saman konsernin yrityksiltä		
Myyntisaamiset	-82	1 239
Lainasaamiset	5 334	5 476
Konsernitilisaamiset	4 454	2 990
Siirtosaamiset	344	148
Saamiset saman konsernin yrityksiltä yhteensä	10 049	9 853
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä		
Myyntisaamiset	1	
Saamiset omistusyhteisyrittäyksiltä yhteensä	1	
Muut saamiset	5	7
Siirtosaamiset	842	641
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	12 176	11 334
18. Siirtosaamisten olennaiset erät		
Korkosaamiset	36	31
Työterveysmenojen korvausjaksotus	35	31
Muut	771	579
Yhteensä	842	641

19. Rahavarat

Rahavaroihin sisältyy 66 tuhatta euroa (66 tuhatta euroa vuonna 2019) sulkuutilillä olevia varoja.

20. Oman pääoman muutos

Oman pääoman muutos 2020	Osake- pääoma	Muut rahastot	Voitto- varat	Omat osakkeet	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	74 040	-9 712	66 854
Osingonjako			-7 531		-7 531
Siirrot erien välillä				9 762	9 762
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen yhtiölle				-49	-49
Muut suorat kirjaukset voittovarioihin			-9 779		-9 779
Tilikauden voitto			20 180		20 180
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2020	2 257	269	76 910	0	79 436
Oman pääoman muutos 2019	Osake- pääoma	Muut rahastot	Voitto- varat	Omat osakkeet	Yhteensä
OMA PÄÄOMA 1.1.	2 257	269	67 926	-323	70 130
Osingonjako			-6 748		-6 748
Osingonjako konsernin sisäinen			-3		-3
Osakkeiden ja osinkojen palautuminen yhtiölle				-9 390	-9 390
Muut suorat kirjaukset voittovarioihin			1		1
Tilikauden voitto			12 864		12 864
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ 31.12.2019	2 257	269	74 040	-9 712	66 854

(1 000 eur)

	2020	2019
21. Voitonjakokelpoiset varat		
	31.12.2020	31.12.2019
Edellisten tilikausien voitto	56 730	51 463
Tilikauden voitto/tappio	20 180	12 864
Voitonjakokelpoiset varat	76 910	64 327
22. Pakolliset varaukset		
Eläkevaraukset		3
Pakolliset varaukset		3
23. Pitkäaikainen vieras pääoma		
Pitkäaikaiset velat		
Lainat rahoituslaitoksilta	53 095	53 095
Muut velat	55	74
Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	53 151	53 169

(1 000 eur)

	2020	2019
24. Lyhytaikainen vieras pääoma		
Lainat rahoituslaitoksilta	7 185	7 185
Ostovelat	671	750
Siirtovelat	2 298	14 392
Muut velat	582	748
Korkojohdannaiset, ei suojausta	134	270
Yhteensä	10 869	23 346
Velat samaan konserniin kuuluville yrityksille:		
Ostovelat	611	655
Siirtovelat		194
Muut velat		7 004
Konsernitilivelka	37 169	37 390
Yhteensä	37 781	45 242
Velat omistusyhteisyriyksille:		
Ostovelat	0	4
Yhteensä	0	4
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	48 650	68 593
25. Siirtovelkojen olennaiset erät		
Jaksotetut henkilöstökulut	2 175	2 280
Jaksotetut korkokulut	55	60
Maksamattomat osakkeet		11 995
Muut siirtovelat	68	58
Yhteensä	2 298	14 392
26. Pantit, vastuut, takaukset		
Velat, joiden vakuudeksi on annettu kiinnityksiä kiinteistöihin tai yrityskiinnityksiä		
Rahalaitos- ja eläkelainat	60 281	60 281
Takaukset osakkuusyhtiön puolesta	4 181	4 181
Kiinteistökiinnitykset	37 230	46 281
Yrityskiinnitykset	30 068	30 068
Tytäryhtiöosakkeet	32 795	18 790
Konsernitilin luottolimiitin takausvastuu	2 000	2 000
Yrityskortit	11	19
Muut takaukset samaan konserniin kuuluvan yhtiön puolesta	268	282
Muut annetut vakuudet	42	42
Tulostuspalvelusopimukseen liittyvät vastuut	519	354
Konsernitilisolopimuksen perusteella syntyneet tytäryhtiösaamiset (4 454 tuhatta euroa) on pantattu yleisvakuudeksi Nordea Pankki Suomi Oyj:lle. Konsernin vakuudellisiin lainoihin sisältyy panttaamattomuussitoumus, jonka mukaan yhtiö ei saa antaa vakuutta, joka rasittaisi sen nykyistä tai tulevaa varallisuutta, oikeuksia tai saatavia.		
27. Leasingvastuut		
Seuraavan vuoden maksut	631	465
Sitä seuraavien vuosien maksut	1 076	476

28. Lähipiiritapahtumat
Konsernin johdolta ja hallituksen jäseniltä ei ole lainasaamisia. Johdon ja osakkaiden puolesta ei ole annettu pantteja tai muita vastuuta. Konserniliitetiedossa 34 on eritelty lähipiiritapahtumat.

TOIMINTAKERTOMUKSEN JA TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Jyväskylässä 24. päivänä helmikuuta 2021	Hallitus Leena Hautsalo, puheenjohtaja Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja Pekka Haltia Vesa-Pekka Kangaskorpi Kalle Kautto Mikko Paananen Riitta Vesterinen-Virtanen	Toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi Tilinpäätösmerkintä Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus. Jyväskylässä 24. päivänä helmikuuta 2021 Ernst & Young Oy, tilintarkastusyhteisö Miikka Hietala, KHT
--	---	--

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokoukselle

Tilinpäätöksen tilintarkastus

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Keskisuomalainen Oyj:n (y-tunnus 0174445-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2020. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

- Lausuntonamme esitämme, että
- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
 - tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntomme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5. artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 7 ja emoyhtiön tilinpäätöksen liitetiedossa 8.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuu- tena kohdistuneessa tilintarkastuksessamme sekä laatiessam- me siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa.

Olemme täyttäneet kohdassa Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa kuvatut velvollisuutemme tilinpäätöksen tilintarkastuksessa mukaan lukien näihin seik-

koihin liittyvät velvoitteemme. Tämän mukaisesti suoritimme suunnittelemamme tilintarkastustoimenpiteet, jotka kohdistui- vat arviomme mukaisesti riskeihin, jotka voivat johtaa tilinpää- töksen olennaiseen virheellisyyteen. Suorittamamme tilintar- kastustoimenpiteet, jotka kohdistuivat myös alla mainittuihin seikkoihin, ovat olleet perustana oheista tilinpäätöstä koskeval- le lausunnonllemme.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arvi- ointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuises- ta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka	Miten seikkaa käsiteltiin tilintarkastuksessa
Liikearvon arvostus <i>Viittaamme liitetietoon 14 Aineettomat hyödykkeet ja liikearvo, liitetietoon 15 Arvonalentumiset sekä liitetietoon 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Arvonalentumistestaus)</i> Tilinpäätöspäivänä liikearvon tasearvo oli 72,9 miljoonaa euroa vastaten 34,5 % varoista ja 78,9 % omasta pääomasta (2019: 75,7 miljoonaa euroa, 34,9 % kokonaisvaroista ja 97,1 % omasta pääomasta). Tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka on liikearvon arvostus, joka perustuu johdon arvioihin konsernin rahavirtaa tuottavien yksiköiden käyttöarvosta. Keski-suomalaisen johto joutuu käyttämään arvioita ja oletuksia määrittäessään muun muassa EBITDA-ennustetta, diskonttauskorkoa ja pitkän ajan kasvukerrointa. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski.	Tilintarkastustoimenpiteemme olennaisen riskin huomioimiseksi sisälsivät muun muassa seuraavat toimenpiteet: • Arvioimme johdon käyttämää testausmenetelmää sekä käyttöarvolaskelmissa käytettyjen oletusten asianmukaisuutta. • Tarkastimme käyttöarvolaskelmien matemaattisen oikeellisuuden. • Vertasimme käyttöarvolaskelmissa käytettyjä rahavirtaennusteita hallituksen hyväksymiin budjetteihin ja ennusteisiin. • Arvioimme johdon aikaisempina vuosina käyttämien oletusten historiallista tarkkuutta. • Lisäksi arvioimme tilinpäätöksessä esitettyjen tietojen riittävyyttä sekä arvonalentumistestauksen herkkyyksianalyysien asianmukaisuutta.
Myyntituottojen tuloutus <i>Viittaamme liitetieto 1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet (Myyntituottojen tulouttaminen), liitetieto 2 Segmentti-informaatio, liitetieto 5 Myyntituoton kirjaaminen suoritevelvoitteen täytyessä</i> Konsernin myyntituotot muodostuvat tuotteiden ja palveluiden myynnistä. Myyntituottojen määrä konsernitilinpäätöksessä oli 206,8 miljoonaa euroa (2019: 231,1 miljoonaa euroa). Tuotemyynnit tuloutetaan kun tuotteiden määräysvalta on siirtynyt asiakkaalle. Palvelumyyntit tuloutetaan, kun palvelu on luovutettu asiakkaalle. Tuottojen kirjaaminen on määrätetty riskiksi tuottojen oikea-aikaisen ja oikeamääräisen tuloutuksen osalta. Tämä seikka on EU-asetuksen 537/2014 10. artiklan 2 c -kohdassa tarkoitettu merkittävä olennaisen virheellisuuden riski johtuen tuottojen oikea-aikaiseen ja oikeamääräiseen tuloutukseen liittyvästä riskistä.	Myyntituottojen tulouttamiseen liittyvän olennaisen riskin huomioimiseksi suoritimme muun muassa seuraavat toimenpiteet: • Arvioimme yhtiön tuloutusperiaatteita sovellettaviin tuloutusstandardeihin nähden. • Suoritimme myynnin tuloutukseen liittyen analyttisiä ja transaktiotasoisia tarkastustoimenpiteitä. • Arvioimme konsernin myyntituottoihin liittyvien liitetietojen asianmukaisuutta.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimises- ta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstan- dardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisäätei- set vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sel- laisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan vel- vollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toi- mintaansa ja soveltuviissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laa- dittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai kon- serni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta rea- listista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virhees- tä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, sekä antaa tilintarkastus- kertomus, joka sisältää lausuntonemme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaises- ti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyskyä voi aiheu- tua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät te- kevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammatillista harkintaa ja säilytämme ammatilli- sen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virhees- tä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia ti- lintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntonemme perus- taksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintar- kastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimin- taä, vääräntämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevan- tista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan

olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpi- teet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme an- tamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvon- nan tehokkuudesta.

- arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten ar- vioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.
- teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitus- johtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen ole- tukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimam- me tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olen- naista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäil- lä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos joh- topäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lu- kijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esi- tettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntonemme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään men- nessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtu- mat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emo- yhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisäl- töä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoi- mia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa ti- lintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai lii- ketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pys- tyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvon- nasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnos- ta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintar- kastuksen suunnitellusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä mer- kittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnis- tamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantte- ja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikis- ta suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuviissa tapauksis- sa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikau- den tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kan- nalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskerto- muksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa to- teamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskerto- muksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaises- ta viestinnästä koituva yleinen etu.

Muut raportointivelvoitteet

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana vuodesta 2006 alkaen yhtäjaksoisesti 15 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen.

Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdesämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suorittaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennai-

sesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamaamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Jyväskylässä 24.2.2021

Ernst & Young Oy
tilintarkastusyhteisö

Miikka Hietala
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ

Tämä on Arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7§:n tarkoittama erillinen selvitys Keskisuomalainen Oyj:n hallinto- ja ohjausjärjestelmästä, johon on viitattu hallituksen toimintakertomuksessa vuodelta 2020 ja joka on käsitelty yhtiön hallituksen kokouksessa 24.2.2021.

Johdanto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Suomen Arvopaperimarkkinayhdistyksen 19.9.2019 antamaa ja 1.1.2020 voimaan tullutta suositusta Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodista (Corporate Governance) jäljellä esitetyin poikkeuksin, sekä toimialoja valvovien viranomaisten määräyksiä ja ohjeita. Listayhtiöiden hallinnointikoodin edellyttämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on annettu erillisenä kertomuksena toimintakertomuksen yhteydessä. Yhtiön hallinnointikoodi on nähtävillä yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n verkkosivuilta www.cgfinland.fi.

Yhtiö antaa palkka- ja palkkioselvityksen Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodin 2015 pohjalta osana selvitystä hallinto- ja ohjausjärjestelmästä.

Hallinnointikoodin tavoitteena on varmistaa, että yhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti ja että käytössä ovat eettisesti ja ammatillisesti korkeatasoiset liiketoimintaperiaatteet ja käytännöt.

- Hyvän hallinnointikoodin keskeisiä ominaisuuksia ovat
- omistajien oikeuksien sekä heidän tasapuolisen kohtelunsa turvaaminen
 - hallintoelinten vastuu yhtiön johtamisesta ammattitaitoisesti sekä vastuullisesti
 - yhtiön taloudellisesta ja muusta toiminnasta annettavan tiedon asianmukaisuus ja läpinäkyvyys
 - eri sidosryhmien etujen huomioon ottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnointikoodi edellyttää, että

- yhtiön strategiset tavoitteet ovat selkeät ja ne on viestitetty henkilöstölle, joka sitoutuu niihin
- päättävältä ja vastuut on selkeästi määritelty koko konsernissa
- hallitus on ammattitaitoinen ja toimivasta johdosta riippumaton
- hallitus ja toimiva johto tietävät valvontavastuunsa
- yhtiössä ymmärretään sisäisen ja ulkoisen valvonnan merkitys ja rooli
- palkitsemisjärjestelmät tukevat yhtiön strategisia tavoitteita ja ovat osa johtamisjärjestelmää
- yhtiön hallintokulttuuri on avoin ja läpinäkyvä
- konsernilla on vahvistetut missio, visio ja arvot

Hallinnointikoodin suositukset, joista yhtiö poikkeaa

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan

Selvitys: Yhtiön liiketoiminnan luonne edellyttää hallituksen jä-

seniltä yhtä vuotta pitkäaikaisempaa perehtymistä ja sitoutumista toimintaan. Hallituksen jäsenten toimikausi päättyy Keskisuomalainen Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukaisesti vaalia seuraavan kolmannen varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä. Hallituksen jäsenistä on kunakin vuonna erovuorossa kaksi - kolme jäsentä. Hallituksen jäseneksi ei voida valita henkilöä, joka on täytännyt 65 vuotta.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu

Selvitys: Hallituksen jäsenehdokkaista ei Keskisuomalainen Oyj:n pitkäaikaisen vakiintuneen käytännön mukaisesti ilmoiteta yhtiökokouksutsussa. Hallitus käy valmistellessaan yhtiökokousta keskustelua mahdollisista uusista jäsenistä, mutta jättää yhtiökokoukselle esityksen teon jäsenehdokkaista.

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Keskisuomalainen-konserni

Keskisuomalainen-konsernin emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj on Helsingin Pörssissä noteerattu viestintäyhtiö ja sen kotipaikka on Jyväskylä. Keskisuomalainen-konserni toimii Uudellamaalla, Keski-Suomessa, Pohjois-Savossa, Etelä-Savossa, Kymenlaaksossa, Varsinais-Suomessa, Päijät-Hämeessä, Etelä-Pohjanmaalla, Etelä-Karjalassa sekä Tallinnassa, Virossa. Yhtiön päätoimialana on sanomalehtien kustantaminen, sanomalehtien ja muiden painotuotteiden painaminen ja jakelu sekä sähköinen liiketoiminta.

Keskisuomalainen-konserniin kuuluivat 31.12.2020 emoyhtiö Keskisuomalainen Oyj ja sen tytäryhtiöt Keski-Suomen Media Oy, Savon Media Oy, Etelä-Suomen Media Oy, Kaakon Viestintä Oy, Väli-Suomen Media Oy, Lehtisepät Oy, Painotalo Plus Digital Oy, Jakelusepät Oy, Mediasepät Oy, Kamua Oy, Tietoykkönen Oy, IROResearch Oy Tutkimustoimisto, Neonmedia Oy sekä kiinteistöyhtiöt Kiinteistö Oy Kuopion Vuorikatu 21, Kiinteistö Oy Tahko Twinhills 213 ja Kiinteistö Oy Lehtikaari 1, alakonserni Suomen Lehtiyhtymä Oy ja sen tytäryhtiö Omnipress Oy, alakonserni Mediatalo ESA Oy ja sen tytäryhtiö Esa Digital Oy sekä alakonserni Suomen Suoramainonta Oy ja sen tytäryhtiöt Helsingin Jakelu-Expert Oy, P-S Suorajakelu Oy, SSM Länsi-Suomi Oy, SSM Itä-Suomi Oy, SSM Varsinais-Suomi Oy, SSM Sisä-Suomi Oy, Jakelumasters Oy ja Jakelujuniorit Oy. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj omistaa täysin Virossa toimivan Vaba Media OÜ:n.

Keskisuomalainen Oyj:n osakkuusyhtiöt ovat Arena Partners Oy (41,21 %), Jyväskylän Messut Oy (26,3 %) ja Esports Media Solutions Oy (24,99 %). Suomen Lehtiyhtymä Oy:n osak-

kuusyhtiöt ovat Myyntimestarit Oy (31,6 %) ja Hämeen Ääni Oy (40,0 %). Keskisuomalainen Oyj, Suomen Lehtiyhtymä Oy sekä Mediatalo ESA Oy omistavat Kärkimedia Oy:tä ja konsernin yhteenlaskettu omistusosuus on 26,5 %. Suomen Suoramainonta Oy:n osakkuusyhtiöitä ovat Länsi-Uudenmaan Mainosjakelu Oy (35,0 %), Oulu Suorajakelu Oy (50,0 %) ja Suora Lähetys Oy (49,0 %).

Keskisuomalainen Oyj hallitus

Nykyisessä 29.5.2020 yhtiökokouksen valitsemassa hallituksessa on seitsemän jäsentä.

Nimi
Leena Hautsalo, puheenjohtaja
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja
Pekka Haltia
Mikko Paananen
Kalle Kautto
Riitta Vesterinen-Virtanen
Vesa-Pekka Kangaskorpi

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen sihteerinä toimi Ida Lindroos. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus kokoontui vähintään kerran kuukaudessa.

Hallituksen jäsenet ja heidän omistuksensa esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Kuvaus hallituksen toiminnasta

Keskisuomalainen Oyj:n hallinnosta ja toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä huolehtii hallitus, johon kuuluu vähintään viisi (5) ja enintään yhdeksän (9) yhtiökokouksen osakkeenomistajien keskuudesta valitsemaa jäsentä. Yhtiön hallitukseen valitaan henkilöitä, joilla on tehtävän edellyttämä pätevyys.

Hallituksen jäsenet pyritään valitsemaan siten, että he edustavat monipuolista asiantuntemusta ja omistajien näkökulmaa sekä molempia sukupuolia. Hallituksessa oli 31.12.2020 viisi miestä ja kaksi naista. Tulevissa hallituksen jäsenten valinnoissa pyritään huolehtimaan hallituksen monimuotoisuudesta.

Hallituksen toiminnassa noudatetaan yhtiöjärjestyksen määryksiä, voimassa olevaa Suomen lainsäädäntöä, osakeyhtiölakia ja arvopaperimarkkinalakia. Samoin noudatetaan Suomessa pörssiyhtiöille annettuja ohjeita ja säännöksiä soveltuvin osin.

- Yhtiön hallitus on vahvistanut itselleen työjärjestyksen. Hallitus
- hyväksyy yhtiön strategian ja varmistaa sen toteuttamisen
 - määrittelee yhtiön osinkopolitiikan
 - hyväksyy strategian pohjalta vuosittaisen toimintasuunnitelman ja budjetin sekä valvoo niiden toteutumista
 - hyväksyy vuosittaiset investointiperiaatteet sekä päättää suurista ja merkittävistä investoinneista, yrityskaupoista ja omaisuuden myynnistä
 - vahvistaa toimitusjohtajan esityksestä konsernin organisatiorakenteen
 - nimittää ja erottaa tehtävistään toimitusjohtajan
 - nimittää ja erottaa tehtävistään suurimpien 7-päiväisten leh-tien päätoimittajat toimitusjohtajan esityksestä

- nimittää palkitsemisvaliokunnan, joka päättää yhtiössä käytössä olevista palkitsemisperiaateista
- käsittelee ja hyväksyy puolivuositarkastuksen, toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja tai toimitusjohtaja ovat esittäneet otettaviksi kokousten esityslis-talle. Myös hallituksen jäsenillä on oikeus saattaa haluamansa asia hallituksen käsiteltäväksi ilmoittamalla siitä puheen-joh-tajalle.
- suorittaa vuosittain toiminnastaan itsearviointin

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus suorittaa hallituksen jäsenten riippumattomuusarvioinnin kerran vuodessa. Tämänhetkisen arvioinnin perusteella kaikki muut hallituksen jäsenet paitsi toimitusjohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi ovat yhtiöstä ja listayhtiöiden hallinnointikoodisuosituksessa tarkoitetusta merkittävästä osakkeenomistajasta riippumattomia. Vesa-Pekka Kangaskorpi on Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja.

Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiökokous valitsee hallituksen jäsenet kolmeksi (3) vuodeksi kerrallaan.

Poikkeaminen suosituksesta 6: Hallituksen jäsenet on valittava vuodeksi kerrallaan
Hallituksen jäsen ehdokkaita ei ilmoiteta yhtiökokouskutsussa.

Poikkeaminen suosituksesta 7: Hallituskokoonpanoa koskevan ehdotuksen valmistelu
Poikkeamat suosituksista 6 ja 7 on selvitetty johdanto-osassa.

Vuonna 2020 hallitus kokoontui 16 kertaa, hallituksen jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 98,2 %.

Hallituksen jäsenten osallistuminen kokouksiin eriteltynä 2020:

Nimi	Läsnä
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	16/16
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	14/16
Pekka Haltia	16/16
Mikko Paananen	16/16
Kalle Kautto	16/16
Riitta Vesterinen-Virtanen	16/16
Vesa-Pekka Kangaskorpi	16/16

Hallituksen valiokunnat

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella on palkitsemisvaliokunta, joka raportoi työstään hallitukselle. Yhtiöllä ei ole tarkastusvaliokuntaa, vaan koko hallitus osallistuu yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevien asioiden käsittelyyn. Yhtiöllä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa.

Palkitsemisvaliokunta

Palkitsemisvaliokunnan tehtävänä on valmistella johdon ja henkilöstön palkkaus- ja palkitsemisperiaatteet Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen vahvistaman työjärjestyksen mukaisesti. Lisäksi palkitsemisvaliokunta päättää toimitusjohtajan ja johtoryhmän palkitsemisesta. Palkitsemisvaliokuntaan kuuluvat hal-

lituksen puheenjohtaja sekä hallituksen varapuheenjohtaja. Toimitusjohtaja toimii esittelijänä. Valiokunta kokoontui vuonna 2020 yhden kerran.

Palkitsemisvaliokunnan jäsenten ja osallistuminen kokouksiin jäsenittäin eriteltynä 2020:

Nimi	Läsnä	Läsnäolo%
Leena Hautsalo, puheenjohtaja	1/1	100
Jaakko Kurikka, varapuheenjohtaja	1/1	100

Poikkeaminen suosituksesta 15: Valiokunnan jäsenten valinta Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen päätöksen mukaisesti palkitsemisvaliokunnan jäsenmäärä on kaksi.

Toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus nimittää ja erottaa toimitusjohtajan. Toimitusjohtaja vastaa koko konsernin toiminnasta hallituksen hyväksymien strategisten tavoitteiden, budjettien ja yleisperiaatteiden mukaisesti. Toimitusjohtaja hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtajalla on apunaan konsernin johtoryhmä, jonka hallitus nimeää toimitusjohtajan esityksestä.

Toimitusjohtaja toimii hallituksen kokouksissa esittelijänä. Hän voi halutessaan kutsua myös muita yhtiön johtoon kuuluvia henkilöitä hallituksen kokouksiin esittelemään omaan asiaan-tuntijatehtävänsä kuuluvia asioita.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtaja on KTM Vesa-Pekka Kangaskorpi (syntynyt 1963).

Toimitusjohtaja ja hänen omistuksensa esitellään vuosikertomuksessa ja yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Johtoryhmä

Konsernin johtoryhmän keskeiset tehtävät ovat

- tukea ja avustaa toimitusjohtajaa tehtävässään
- konsernin strategiatyön valmistelu ja jalkauttaminen
- liiketoiminnan kilpailukyvyyn kehittäminen
- jatkuva liiketoiminnan seuranta ja toiminnan ohjaus
- asiakaslähtöisen tuotekehityksen edistäminen sekä asiakastytytyväisyyden ja tuloksien seuranta
- liiketoimintasuunnitelmat, budjetoinnit, investoinnit, koulutussuunnitelmat konsernin vuosikellon mukaan
- konsernin henkilöstön osaamisen ja työtyytyväisyyden kehittäminen
- sisäinen viestintä
- johtaminen omalla esimerkillä
- hallituksen asioiden valmistelu

Johtoryhmän jäsenet

Konsernin johtoryhmä 1.1.-31.12.2020

- Konsernijohtaja Vesa-Pekka Kangaskorpi, puheenjohtaja
- Liiketoimintajohtaja Erkki Summanen
- Kaupallinen johtaja Mikko Pakarinen
- Talousjohtaja Heikki Linnavirta
- Journalistinen johtaja, päätoimittaja Pekka Mervola

- Digitaalisen liiketoiminnan johtaja Kirsi Hakaniemi
- Henkilöstöjohtaja Jarmo Koskinen
- Kuluttajamyynnistä vastaava johtaja Juhana Tikka

Konsernin johtoryhmän sihteerinä toimi Ida Lindroos. Konsernin johtoryhmä kokoontui vähintään kerran kuukaudessa.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten henkilö- ja omistustiedot esitellään yhtiön verkkosivuilla www.keskisuomalainen.com.

Tytäryhtiöiden ja tulosityksiköiden johto ja hallinnointi

Keskisuomalainen Oyj:n yhtiökokouksesta, hallituksesta, toimitusjohtajasta sekä johtoryhmästä todettu pätee myös soveltuvin osin tytäryhtiöissä ja tulosityksiköissä.

Keskisuomalainen Oyj:tä yhtiön tytäryhtiöiden yhtiökokouksissa edustaa yhtiön toimitusjohtaja.

Palkat ja palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkiot

Yhtiökokous päätti kokouksessaan 29.5.2020 Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkkioiksi: Puheenjohtajan palkkio on 3 000 € kuukaudessa ja kokouspalkkio 600 € kokoukselta. Varapuheenjohtajan palkkio on 1 700 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 500 € kokoukselta. Jäsenen palkkio on 1 500 € kuukaudessa ja kokouspalkkio on 500 € kokoukselta. Sellaiselle hallituksen jäsenelle, joka on työsuhteessa Keskisuomalainen Oyj:öön ei makseta palkkiota.

Hallitukselle maksetut palkkiot vuonna 2020:

- Leena Hautsalo, 45 te
- Pekka Haltia, 26 te
- Kalle Kautto, 26 te
- Jaakko Kurikka, 27 te
- Mikko Paananen, 26 te
- Riitta Vesterinen-Virtanen, 26 te
- Vesa-Pekka Kangaskorpi, 0 te

Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen jäsenille maksettiin vuonna 2020 kuukausi- ja kokouspalkkioita yhteensä 174 te.

Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajalle on maksettu vuonna 2020 palkkaa ja luontoisetuja 681 te. Toimitusjohtaja on tulospalkkiojärjestelmän piirissä, tulospalkkio perustuu hallituksen hyväksymiin periaatteisiin. Tulospalkkio on maksimissaan 70 % kiinteästä palkasta. Toimitusjohtajan irtisanomisaika yhtiön puolelta on 6 kuukautta ja irtisanoutumisaika 6 kuukautta. Mikäli Keskisuomalainen Oyj irtisanoo toimitusjohtajan, hänelle maksetaan 12 kuukauden peruspalkkaa vastaava korvaus normaalin irtisanomisajan palkan lisäksi.

Toimitusjohtajasopimuksessa ei ole erityisiä ehtoja eläkeiästä. Toimitusjohtajalla on maksuperusteinen lisäeläkejärjestely, josta maksettiin vakuutusmaksuja 33 te vuonna 2019. Toimitusjohtajan työsuhteen ehdot on määriteltä kirjallisessa hallituksen hyväksymässä toimitusjohtajasopimuksessa.

Muille johtoryhmän jäsenille maksettujen palkkojen, palkkioiden ja luontoisetujen yhteismäärä oli 1 368 te. Toimitusjohtajan ja hänen suorien alaistensa palkoista ja palkitsemisjärjestelmästä päättää Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen palkitsemisvaliokunta.

Konsernin tulospalkkiojärjestelmä

Konsernissa on tulospalkkiojärjestelmä, jonka perusteet hallitus määrittelee vuosittain. Yhtiössä ei ole käytössä kannustejärjestelmää, jossa yhtiö antaa johdolle omia osakkeita.

Riskien hallinta

Kuvaus taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteistä.

Sisäisen valvonnan yleiskuvas

Keskisuomalainen Oyj:n sisäisen valvonnan tavoitteena on varmentaa, että konsernin toiminta on tuloksellista, tehokasta ja sääntöjenmukaista sekä se, että liiketoimintojen riskienhallinta on asianmukaista ja taloudellinen raportointi luotettavaa. Keskeisiä sisäisen valvonnan periaatteita ovat valvontaympäristön määrittely (mm. toimintaohjeet ja -valtuudet), riskienhallinta, esimiesten suorittamat käytännön valvontatoimenpiteet, tiedottaminen ja koulutus sekä sisäisen valvonnan toimivuuden jatkuva seuranta. Havaintoihin ja poikkeamiin reagoidaan viipymättä.

Sisäisen valvonnan viitekehys

Keskisuomalainen-konserniin on nimetty sisäinen tarkastaja, jonka avulla voidaan tehostaa hallitukselle kuuluvan valvontavelvollisuuden hoitamista. Sisäisen tarkastajan tehtävänä on avustaa ja tukea hallitusta ja toimivaa johtoa sisäisessä valvonassa ja riskienhallinnassa. Sisäinen tarkastaja raportoi Keskisuomalainen Oyj:n toimitusjohtajalle. Sisäistä valvontaa suoritetaan lisäksi kautta koko konsernin organisaation sisäisen tarkastajan koordinoimana. Tytäryhtiöiden toimitusjohtajat vastaavat osaltaan oman liiketoimintayksikkönsä sisäisen valvonnan toimeenpanosta.

Sisäinen valvonta perustuu hallituksen vahvistamien konsernin toiminta- ja hankinta- yms. ohjeiden noudattamisen seurantaan. Riittävän tarkoilla toimintaohjeilla pyritään jo ennakoiden estämään riskit ja mahdolliset väärinkäytökset. Olennainen huomio kiinnitetään myös konsernin voimavarojen tehokkaaseen hyödyntämiseen.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus seuraa talousraportointia säännöllisesti kuukausittain kokouksissaan. Lisäksi kaikki ulkoiset julkistettavat talousraportit käsitellään hallituksessa ennen julkaisua. Taloudelliseen valvontaympäristöön liittyen toimitusjohtaja ja talousjohtaja raportoivat hallitukselle ja hallitus keskustelee asiaan liittyen tarvittaessa myös tilintarkastajien kanssa.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Keskisuomalainen Oyj:ssä on yksi tilintarkastaja, jonka tulee olla Keskuskauppakamarin hyväksymä tilintarkastusyhteisö. Myös konsernin tilintarkastus seuraa konsernin sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa osana tarkas-

tustyötään. Lisäksi erityistoimeksiannoilla voidaan tarvittavassa laajuudessa kiinnittää tiettyihin havaintoihin tarkempaa huomiota.

Riskienhallinnan yleiskuvas

Riskienhallinta on olennainen osa konsernin sisäistä valvontaa. Keskisuomalainen Oyj:n riskienhallinnan tavoitteena on varmistaa konsernin strategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen. Riskienhallinnan avulla johdetaan ja kehitetään liiketoimintaan liittyvien riskien ja mahdollisuuksien tunnistamista, arviointia ja niihin reagointia ja raportointia osana tuloksellista liiketoimintaa. Keskisuomalainen Oyj pyrkii toiminnassaan hyödyntämään liiketoiminnan mahdollisuudet sekä karttamaan tarpeetonta tai liiallista riskinottoa.

Konsernin riskienhallinta ja markkinamuutosten ennakointi on konsernin johdon jokapäiväistä työtä toiminnan jatkuvuuden turvaamiseksi.

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee ja vahvistaa konsernin strategian, jonka yhteydessä kartoitetaan vuosittain myös liiketoiminta- ja muuhun toimintaympäristöön liittyvät riskit. Hallitus on vahvistanut konsernin toiminta- ja hankintaohjeet, jotka ovat myös liiketoiminnan riskienhallinnan välineitä. Konsernin suunnittelu- ja ohjausjärjestelmä sisältää mm. vuosittaisen strategiaprosessin, toimintasuunnitelmat sekä niiden seurannan ja riskikartoitukset.

Riskienhallinnan järjestämisen pääperiaatteet

Keskisuomalainen Oyj:n hallitus vastaa konsernin riskienhallinnasta ja liiketoimintojen sisäisestä valvonnasta. Operatiivisella tasolla toimiva johto emo- ja tytäryhtiöissä huolehtii riittävän kattavan ja ajantasaisen riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan järjestämisestä.

Konsernin riskienhallinta tukee pyrkimyksiä saavuttaa asetetut tavoitteet välttämällä ei-toivottuja operatiivisia ja taloudellisia yllätyksiä. Tämän ohella riskienhallinnassa pyritään myös tunnistamaan ja käyttämään hyväksi liiketoiminnassa esiin tulevat mahdollisuudet.

Riskienhallinnassa pyritään ennakoidaan toimintatapaan, kokonaisvaltaisuuteen sekä liiketoimintalähtöisyyteen. Tässä toimintamallissa Keskisuomalainen Oyj:n hallituksella ja liiketoimintojen johdolla on keskeinen rooli.

Riskienhallintaprosessin pääpiirteet ja yhteys sisäiseen valvontaan

Strategisten sekä rahoitukseen ja raportointiin liittyvien riskien hallinta on keskitetty konsernitasolla. Konsernijohto seuraa aktiivisesti liiketoimintaympäristön muutoksia sekä arvioi, suunnittelee ja koordinoi konsernin rahoitukseen ja pääomahuoltoon liittyviä asioita.

Taloudelliseen raportointiin liittyvä riskienhallinta sisältää mm. toteutuneet tulokset raportit ja muut tunnusluvut. Talousennusteprosessi perustuu koko vuoden näkymien ja tuloksen arviointiin. Riskienhallinnassa hyödynnetään myös eri markkinatoimijoilta saatavaa tietoa historiallisen tiedon analysoinnin lisäksi. Näiden pohjalta eri yksiköiden vetäjät ja konsernin johto muodostavat näkemyksen

yleisen taloudellisen tilanteen, alueellisten tekijöiden ja markkinoiden kehityksestä sekä niiden vaikutuksesta eri yksiköihin ja sitä kautta koko konserniin. Taloudellinen ennuste päivitetään Keskisuomalainen Oyj:n hallituksen kokoukseen, missä käsitellään tilinpäätöstä tai puolivuositarkastusta.

Konsernitason controller-toiminto tekee säännöllistä laadunvarmistustyötä analysoimalla talousraportit ja -ennusteet ennen jakelua. Konsernin taloudellista kehitystä ja riskejä seurataan kuukausittain Keskisuomalainen Oyj:n hallituksessa ja johtoryhmässä. Lisäksi Keskisuomalainen Oyj:n hallitus käsittelee riskit säännöllisesti puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä.

Konsernin operatiivisia riskejä ovat mm. mediatuotantoon, painolaitoksiin ja painamiseen liittyvät riskit, henkilöstöriskit sekä tietoturvariskit.

Tuotannolliset riskit konserni pyrkii minimoimaan selkeällä prosessien dokumentoinnilla, niiden automatisoinnilla, laatu- ja järjestelmillä sekä selkeillä päätöksenteon ja valvonnan menettelytavoilla. Konsernissa tehdään säännöllistä toimintaprosessin kehittämistä. Siinä tunnistetaan yksiköittäin tärkeimmät kehityskohteet sekä yhtenäistetään ja selkeytetään koko konsernin toimintaa.

Omaisuuksivahinkoihin ja liiketoiminnan keskeytymiseen on varauduttu vakuutuksin. Vakuutusturvan kattavuus tarkistetaan säännöllisesti ulkopuolisten asiantuntijoiden kanssa. Henkilörisien toteutumista konsernissa ehkäistään varahenkilöjärjestelmällä ja tehtävien kierrättämisellä sekä huolehtimalla hyvästä työilmapiiristä. Tietoturvariskien hallinta ja valvonta on keskitetty konsernin tietohallinnolle ja sitä kehitetään tietoturva-asiantuntijoiden antamien suositusten perusteella.

Merkittävimmät tunnistetut riskialueet huomioidaan myös sisäisen tarkastuksen ja valvonnan suunnitelmissa. Tällä varmistetaan niiden systemaattinen seuranta ja riittävä ennakointi mahdollisiin ongelmiin.

Sisäpiirihallinto

Keskisuomalainen Oyj noudattaa Helsingin Pörssin, Nasdaq Helsinki Oy:n 3.7.2016 voimaan tullutta sisäpiiriohjetta.

Keskisuomalainen Oyj:ssä sisäpiiriläiset on jaettu kahteen kategoriaan: ilmoitusvelvollisiin johtohenkilöihin ja hankekohtaisiin sisäpiiriläisiin.

Johtohenkilöllä tarkoitetaan henkilöä, joka on jäsen liikkeeseenlaskijan hallinto-, johto- tai valvontaelimessä. Johtohenkilöllä tarkoitetaan myös ylemmän tason johtajaa, jolla on säännöllinen pääsy kyseistä yhteisöä suoraan tai välillisesti koskevaan sisäpiiritietoon ja jolla on valtuudet tehdä johdolle kuuluvia yhtiöön vaikuttavia päätöksiä. Keskisuomalainen Oyj:n johtohenkilöt muodostuvat hallituksesta, toimitusjohtajasta ja konsernin johtoryhmästä. Yhtiö on laatinut ja ylläpitää rekisteriä kaikista johtohenkilöistä sekä heidän lähipiiriinsä kuuluvista. Rekisteri ei ole julkinen.

Hankekohtaisista sisäpiiriläisistä Keskisuomalainen Oyj pitää puolestaan hankekohtaisia sisäpiirirekisterejä, jotka eivät ole jul-

kisia.

Keskisuomalainen Oyj:n johtohenkilöt eivät saa käydä kauppaa Keskisuomalainen Oyj:n rahoitusvälineillä ennen Keskisuomalainen Oyj:n puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ajanjaksona, joka alkaa 30 vuorokautta ennen puolivuositarkastuksen ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista ja päättyy julkistamispäivää seuraavana päivänä.

Lähipiiripolitiikka

Keskisuomalainen Oyj noudattaa lähipiiritoimiin liittyvää lainsäädäntöä ja pakottavia säännöksiä sekä varmistaa, että kaikkia lähipiiritoimiin liitettyjä vaatimuksia noudatetaan yhtiössä. Keskisuomalainen Oyj:n hallitus on hyväksynyt lähipiiripolitiikan.

Keskisuomalainen Oyj on määrittänyt lähipiiriinsä kuuluvat tahot ja yhtiö pitää lähipiiristä asianmukaista rekisteriä. Keskisuomalainen Oyj voi tehdä lähipiiriinsä kanssa liiketoimia, mikäli ne ovat tavanomaista liiketoimintaa ja se tehdään normaalein kaupallisin ehdoin Keskisuomalainen Oyj:n päätöksentekomenettelyn mukaisesti.

Keskisuomalainen Oyj seuraa lähipiiritoimia säännöllisesti. Keskisuomalainen Oyj:n lähipiiriin kuuluvalla henkilöllä on velvollisuus ilmoittaa suunnitelluista lähipiiriliiiketoimista Keskisuomalainen Oyj:lle viipymättä. Lähipiiriliiiketoimista raportoidaan säännöllisesti hallitukselle.

Tilintarkastus

Keskisuomalainen Oyj:n vuoden 2020 varsinainen yhtiökokous 29.5.2020 valitsi varsinaiseksi tilintarkastajaksi Ernst & Young Oy:n, päävastuullisena tilintarkastajana KHT Miikka Hietala.

Ernst & Young Oy:lle maksettiin vuonna 2020 tilintarkastuksesta 189 te ja muista palveluista 21 te.

Tiedottaminen

Keskisuomalainen Oyj:n ulkoisesta tiedottamisesta ja sijoittajainformaatiosta vastaa yhtiön toimitusjohtaja. Yhtiö antaa tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen yhteydessä selvityksen hallinto- ja ohjausjärjestelmästä erillisenä kertomuksena. Selvitys yhtiön hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä löytyy yhtiön verkkosivuilta www.keskisuomalainen.com. Yhtiö antaa erillisen palkitsemisraportin sekä selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista -raportin viikolla 13/2021 verkkosivuillaan.

JOHTORYHMÄ

Vesa-Pekka Kangaskorpi
konsernijohtaja

Heikki Linnavirta
talousjohtaja

Erkki Summanen
liiketoimintajohtaja

Mikko Pakarinen
kaupallinen johtaja

Pekka Mervola
journalistinen johtaja

Kirsi Hakaniemi
digitaalisen
liiketoiminnan
johtaja

Ida Lindroos
johtoryhmän sihteeri

Juhana Tikka
kuluttajamyynnistä
vastaava johtaja

Jarmo Koskinen
henkilöstöjohtaja

2020

VESA-PEKKA KANGASKORPI

konsernijohtaja

s. 1963, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja 2010-
Keskisuomalainen-konserni, konsernijohtaja 2010-
johtoryhmän puheenjohtaja 2010-

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-
- Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-
- Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-, puheenjohtaja 2002-2010
- Keski-Suomen keskuskauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-
- Keski-Suomen keskussairaalan tukisäätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-
- Teollisuuden ja Työntantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 123 413 kpl
A-osake: 111 201 kpl

ERKKI SUMMANEN

liiketoimintajohtaja

s. 1961, DI
Kotipaikka Kuopio

Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2004-,
liiketoimintajohtaja 2016-

Keskeiset luottamustoimet

- Jakeluyhtiö Suomi Oy, hallituksen jäsen 2016-, puheenjohtaja 2017-
- Media Audit Finland Oy, hallituksen jäsen 2020-
- Mediapooli, Graafisen viestinnän ryhmä, puheenjohtaja 2014-
- Uutismedian Liitto ry, Jakelun edunvalvontaryhmä, jäsen 2014-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

PEKKA MERVOLA

journalistinen johtaja

s. 1965, FT
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, konsernin johtotehtävät 2008-,
journalistinen johtaja 2017-
Keskisuomalainen, päätoimittaja 2008-

Keskeiset luottamustoimet

- Jyväskylän yliopiston yliopistosäätiön valtuuskunta, jäsen 2005-
- STT-Lehtikuva Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2009-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

HEIKKI LINNAVIRTA

talousjohtaja

s. 1965, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, talousjohtaja 2005-

Keskeiset luottamustoimet

- Jyväskylän Kauppalaisseuran Säätiö, hallituksen jäsen 2018-
- RamonEdge Oy, hallituksen puheenjohtaja 2020-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

MIKKO PAKARINEN

kaupallinen johtaja

s. 1973, tradenomi
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, kaupallinen johtaja 2018-

Keskeiset luottamustoimet

- Kärkimedia Oy, hallituksen jäsen 2020-
- Kantar TNS Oy, Mediamainonnan ohjausryhmä, jäsen 2021-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

KIRSI HAKANIEMI

digitaalisen liiketoiminnan johtaja

s. 1978, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, digitaalisen liiketoiminnan johtaja 2015-

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Messaging Oy, hallituksen jäsen 2016-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

JUHANA TIKKA

kuluttajamyynnistä vastaava johtaja

s. 1982, KTM
Kotipaikka Mikkeli

Keskisuomalainen Oyj, kuluttajamyynnistä vastaava johtaja 2019-
Kaakon Viestintä Oy, johtotehtävät 2015-2019

Keskeiset luottamustoimet

- Länsi-Savo Oy, hallituksen jäsen 2012-
- Keskinäinen Vakuutusyhtiö Fennia, hallintoneuvoston jäsen 2019-
- MPY Osuuskunta, hallituksen jäsen 2019-

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

JARMO KOSKINEN

henkilöstöjohtaja

s. 1961
Kotipaikka Lappeenranta

Keskisuomalainen Oyj, henkilöstöjohtaja 2019-
Kaakon Viestintä Oy, johtotehtävät 2015-2019

Keskeiset luottamustoimet

- Medialiitto, työelämävaliokunta, jäsen 2007-2018, 2019-, puheenjohtaja 2014-2018

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: -
A-osake: -

HALLITUS

2020

Keskisuomalainen Oyj

LEENA HAUTSALO

hallituksen puheenjohtaja

s. 1969, FM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2000-,
varapuheenjohtaja 2012-2016, puheenjohtaja 2017-
Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen
2012-2016, puheenjohtaja 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Heebeli Oy, hallituksen puheenjohtaja 2015-2016,
jäsen 2016-
- Jyväskylän Kesä -festivaali, hallituksen jäsen 2007-,
puheenjohtaja 2016-
- Keski-Suomen kauppakamari, Digitalisaatio ja uudet
liiketoiminnot -valiokunta, jäsen 2020-

Päätoimi

- Heebeli Oy, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 560 kpl
A-osake: 400 kpl

JAAKKO KURIKKA

hallituksen varapuheenjohtaja

s. 1975, DI
Kotipaikka Äänekoski

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2005-2016,
varapuheenjohtaja 2017-
Keskisuomalainen Oyj, palkitsemisvaliokunnan jäsen 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Kurikka Timber Oy, hallituksen puheenjohtaja
2001-2012, jäsen 2012-
- Kurikka Flight Oy, hallituksen puheenjohtaja 2018-
- Kurikka-Kiinteistöt Oy, hallituksen puheenjohtaja 2004-

Päätoimi

- Kurikka Timber Oy, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 32 752 kpl
A-osake: 27 055 kpl

PEKKA HALTIA

hallituksen jäsen

s. 1959, insinööri
Kotipaikka Helsinki

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2009-

Keskeiset luottamustoimet

- Keiteleen kalatalousalue, hallituksen jäsen 2019-

Päätoimi

- Metsätalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 56 244 kpl
A-osake: 18 094 kpl

KALLE KAUTTO

hallituksen jäsen

s. 1971, DI, MMM
Kotipaikka Viitasaari

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2006-

Keskeiset luottamustoimet

- Viitasaaren Reserviupseerit ry,
hallituksen puheenjohtaja 2017-
- Viitasaaren Ampujat ry, johtokunnan sihteeri 2016-

Päätoimi

- Viitasaaren Vuokra-asunnot Oy, toimitusjohtaja
- Maatalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 47 378 kpl
A-osake: 12 488 kpl

2020

RIITTA VESTERINEN-VIRTANEN

hallituksen jäsen

s. 1982, YO-merkonomi
Kotipaikka Laukaa

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2017-

Keskeiset luottamustoimet

- Perttulan tila Oy, hallituksen puheenjohtaja 2016, jäsen 2017-

Päätoimi

- Perttulan tila Oy, toimitusjohtaja
- Maatalousyrittäjä

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 3 183 kpl

A-osake: 2 542 kpl

MIKKO PAANANEN

hallituksen jäsen

s. 1963, KTM, OTK, varatuomari
Kotipaikka Iisalmi

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 2001-,
varapuheenjohtaja 2010-2012

Keskeiset luottamustoimet

- Kuopion alueen kauppakamari, hallituksen jäsen 2021-
- Kuopion alueen kauppakamari Ylä-Savon osasto, hallituksen jäsen 2019-, varapuheenjohtaja 2021-
- Kisanet Oy, hallituksen varapuheenjohtaja 2011-
- Puhelinosuuskunta IPY, hallituksen jäsen 2010-

Päätoimi

- Ylä-Savon Osuuspankki, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 12 280 kpl

A-osake: 8 280 kpl

Hallitus

VESA-PEKKA KANGASKORPI

hallituksen jäsen

s. 1963, KTM
Kotipaikka Jyväskylä

Keskisuomalainen Oyj, hallituksen jäsen 1996-, puheenjohtaja 2002-2010

Keskeiset luottamustoimet

- Arena Partners Oy, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2017-
- Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, hallituksen jäsen 2016-
- Ilkka-Yhtymä Oyj, hallintoneuvoston jäsen 2000-
- Jyväskylän Messut Oy, hallituksen jäsen 2010-
- Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen, hallituksen jäsen 2021-
- Keski-Suomen keskuskauppakamari, hallituksen varapuheenjohtaja 2020-
- Keski-Suomen keskussairaalan tukisäätiö sr, hallituksen jäsen 2017-
- Liikesivistysrahasto, Keski-Suomi, puheenjohtaja 2013-
- Liikesivistysrahaston Kannatusyhdistys ry, valtuuskunnan jäsen 2020-
- Medialiitto ry, hallituksen jäsen 2014-, puheenjohtaja 2016-
- Nordea Bank Oyj, Suomen neuvottelukunnan jäsen 2008-
- Saksan Kunniakonsuli 2014-
- Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton säätiö, varapuheenjohtaja 2018-
- Uutismedian Liitto ry, hallituksen jäsen 2010-, puheenjohtaja 2014-2016
- WAN-IFRA (World Association of News Publishers), hallituksen jäsen 2014-

Päätoimi

- Keskisuomalainen Oyj, toimitusjohtaja

Keskisuomalainen Oyj:n omistus 31.12.2020

K-osake: 123 413 kpl

A-osake: 111 201 kpl

KESKISUOMALAINEN OYJ

Keski-Suomen Media Oy
Mediatalo ESA Oy
Kaakon Viestintä Oy
Esa Digital Oy
Lehtisepät Oy
Kamua Oy
IROResearch Oy Tutkimustoimisto
Suomen Lehtiyhtymä Oy
OÜ Vaba Meedia
Kiinteistö Oy Lehtikaari 1

Savon Media Oy
Etelä-Suomen Media Oy
Väli-Suomen Media Oy
Neonmedia Oy
Painotalo Plus Digital Oy
Mediasepät Oy
Tietoykkönen Oy
Omnipress Oy
Jakelusepät Oy
Kiint.Oy Kuopion Vuorikatu 21

Suomen Suoramainonta Oy
Helsingin Jakelu-Expert Oy
P-S Suorajakelu Oy
SSM Länsi-Suomi Oy
SSM Itä-Suomi Oy
Jakelumasters Oy
Jakelu juniorit Oy
SSM Varsinais-Suomi Oy
SSM Sisä-Suomi Oy

Osakkuusyhtiöt

Jyväskylän Messut Oy (26,25 %)
Arena Partners Oy (41,21 %)
Kärkimedia (26,47 %)
Myyntimestarit Oy (31,63 %)
Hämeen Ääni Oy (40,00 %)
Esport media solutions Oy (24,99 %)
Suora Lähetys Oy (49,00 %)
Länsi-Uudenmaan mainosjakelu Oy (35,00 %)
Oulu Suorajakelu Oy (50,00 %)

Kiint. Oy Tahko Twinhills 213

KESKISUOMALAINEN OYJ:N A-OSAKKEEN KURSSIKEHITYS HELSINGIN PÖRSSISSÄ 2020-2021 ALKU

SANOMALEHDESTÄ • KASVOI *mediaperhe*

1871

Ensimmäinen Keski-Suomi
ilmestyi 7. päivänä
tammikuuta 1871.

1963

Oy Keskimaa nimi muutettiin
Oy Keskisuomalaiseksi.

**KESKISUOMALAINEN PAINETTIIN
ENSIMMÄISEN KERRAN
OFFSETROTAATIOILLA 1973.**

1918

Nimellä Keskisuomalainen
lehti ilmestyi ensimmäisen
kerran 3.1.1918

*Sanomalehti Keskisuomalainen
julistautui sitoutumattomaksi
lehdeksi 1986.*

1932

Keskisuomalainen myytiin painoineen kilpailevan
maalaisliittolaisen sanomalehden, Saarijärven
Paavon tukiyhtiölle Oy Keskimaalle.

*1991 Keskisuomalaisesta
tuli Suomen vanhin
suomenkielinen
sanomalehti Uuden Suomen
lakkauttamisen johdosta.*

1996

Lokakuussa
Keskisuomalainen alkoi
ilmestyä verkkolehtenä.

**UUODEN 2001 LOPULLA
KESKISUOMALAINEN OSTI
OSAKE-ENEMMISTÖN
SAVON MEDIAT OY:STÄ.**

2003

Keväällä julkaistiin Keskisuomalainen
ensimmäisenä sanomalehtenä
Suomessa näköislehtenä verkossa.

2007

1.10.2007
Savon Mediat Oy sulautui
Keskisuomalainen Oyj:hin.

2013

Keskisuomalainen
Oyj osti 26.3.2013
Suomen Lehtiyhtymä
-konsernin.

2016

Keskisuomalainen Oyj
osti Mediatalo ESAn.

2018

IROResearch Oy
Neonmedia Oy

2020

Radio Keskisuomalainen
ja Radio Savon Aallot

**VUONNA 2020
KESKISUOMALAINEN
OSTI KESKI-HÄME
-LEHDEN SEKÄ
KARPRINTIN
PAIKALLIS- JA
KAUPUNKILEHDET**

2019

Suomen Suoramainonta Oy
Kaakon Viestintä Oy
Loviisan Sanomat ja Mikkelin Kaupunkilehti

*Omien ja Ilkka-Yhtymän
osakkeiden hankinta.*

Toimitusneuvosto

Ida Lindroos
Heikki Linnavirta
Tiina Happonen
Jaana Larsson

Tuottaja

Kamua Oy/Jaana Larsson

Visuaalinen suunnittelu ja taitto

Kamua Oy/Roosa Arela ja Kirsi Pehkonen

Kuvat

Kuvatuottaja ja valokuvaaja: Taina Ristikivi
Mediatalo Keski-suomalaisen valokuvaajat, Jari Salo, UPM kuva-arkisto

Artikkelit

Kamua Oy, Mediatalo Keski-suomalaisen toimittajat

Paino

Painotalo Plus Digital, Lahti

Aholaidantie 3, PL 159, 40101 Jyväskylä
014 622 000

keski-suomalainen.com

